

2013

Roční zpráva
o trhu s elektřinou
a plynem v ČR
v roce 2013

Year Report on the
Electricity and Gas
Markets in the Czech
Republic for 2013

OTE

Operátor trhu poskytuje bezpečné, nediskriminační
a neutrální prostředí pro podnikání v energetice.

The Market Operator provides a secure,
non-discriminatory and neutral environment
for conducting business in the energy sector.

Obsah

Contents

2	Použité zkratky	Abbreviations Used
4	Úvod	Introduction
6	Legislativa v roce 2013	Legislation in 2013
12	Trh s elektřinou	Electricity Market
31	Trh s plynem	Gas Market
54	Organizovaný krátkodobý trh s elektřinou a plynem	Organized Short-Term Electricity and Gas Markets
77	Podporované zdroje energie a záruky původu	Supported Energy Sources and Guarantees of Origin
92	Provoz rejstříku obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů	Administration of the Czech Emission Trading Registry
96	Risk management	Risk Management
102	Příloha	Appendix

Note: Czech convention has been applied to all Czech/English figures and tables contained in this report, which means that a decimal comma is used instead of decimal point and thousands are separated by a space instead of a comma.

Použité zkratky

Zkratka	Význam
ACER	EU Agency for the Cooperation of Energy Regulators
BT	Blokový trh s elektřinou, část organizovaného krátkodobého trhu s elektřinou
CDS	Centrum datových služeb operátora trhu
CEE	Central Eastern Europe
CER	Jednotka Mechanismu čistého rozvoje (Certified Emission Reduction)
CR	Cenové rozhodnutí ERÚ
CS OTE	Centrální systém operátora trhu, CS OTE zahrnuje CDS i IS OTE
CWE	Central West Europe
ČEPS	Společnost ČEPS, a.s., provozovatel přenosové soustavy v ČR
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
D	Den realizace uzavřených kontraktů na dodávku elektřiny nebo plynu
DPH	Daň z přidané hodnoty
DS	Distribuční soustava
DT	Denní trh s elektřinou, část organizovaného krátkodobého trhu s elektřinou
DV	Decentrální výroba
DVS	Dvoustranná vnitrostátní smlouva na dodávku elektřiny mezi SZ
DZ	Druhotné zdroje
EEX	European Energy Exchange AG
ENTSO-E	European Network of Transmission System Operators for Electricity
EPEX	Společnost EPEX SPOT SE
ERU	Jednotka Společně zaváděných opatření (Emission Reduction Unit)
ERÚ	Energetický regulační úřad
ES / ES ČR	Elektrizační soustava České republiky
EU	Evropská unie
EU ETS	Evropské schéma pro emisní obchodování (European Union Emission Trading Scheme)
EUA	Jednotka emisní povolenky obchodovatelná v rámci EU ETS (EU Allowance)
Europex	Association of European Energy Exchanges
EXAA	Společnost EXAA Energy Exchange Austria
EX/IM	Export/import
EZ	Energetický zákon, zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
FVE	Fotovoltaická elektrárna
FZ	Finanční zajištění poskytnuté subjektem (subjekty) zúčtování
HPS	Hraniční předávací stanice
HU	Maďarsko
IS	Informační systém (obecně)
IS OTE	Informační systém (infrastruktura) operátora trhu
KVET	Vysokoučinná kombinovaná výroba elektřiny a tepla
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
NCG	Obchodní zóna pro zemní plyn v Německu
NET4GAS	Společnost NET4GAS, s.r.o., provozovatel přepravní plynárenské soustavy v České republice

Abbreviations Used

Abbreviation	Description
ACER	EU Agency for the Cooperation of Energy Regulators
AS	Ancillary services
BDS	Border delivery station
BM	Electricity block market, part of the organized short-term electricity market
BMR	Balancing market with regulating energy, organized by OTE in cooperation with ČEPS
BRP	Balance Responsible Party as defined in the Energy Act (EA)
CDS	Centre of Data Services of the Market Operator
CEE	Central Eastern Europe
CER	Certified Emission Reduction
CGD	Cross-border gas duct
CHP	Combined heat and power
CNB	Czech National Bank
CR	Czech Republic
CS OTE	Central System of the Market Operator; CS OTE is comprised of CDS and IS OTE
CWE	Central West Europe
ČEPS	ČEPS, a.s., Transmission System Operator in the Czech Republic
ČHMÚ	Czech Hydrometeorologic Institute
D	Day of execution of contracts for electricity or gas supply i.e. Delivery Day
DG	Decentralized generation
DM	Day-ahead spot electricity market, part of the organized short-term electricity market
DS	Distribution system
DSO	Distribution system operator
DVS	Bilateral intra-state contract for electricity supply between balance responsible parties
EEX	European Energy Exchange AG
ENTSO-E	European Network of Transmission System Operators for Electricity
EPEX	EPEX SPOT SE
ERO	Energy Regulatory Office
ERU	Emission Reduction Unit
ES / ES CR	Electric Power System/ Electric Power System of The Czech Republic
EU	European Union
EU ETS	European Union Emission Trading Scheme
EUA	EU allowance, an allowance unit tradable within EU ETS
Europex	Association of European Energy Exchanges
EXAA	EXAA Energy Exchange Austria
EX/IM	Export/import
EZ	Energy Act, act No. 458/2000 Coll., on Business Conditions and Public Administration in the Energy Sectors and on amending certain acts, as amended
FS	Financial security provided by balance responsible party(ies)
GB	Green bonus
GS	Gas storage
HU	Hungary
IM	Intra-day electricity market, part of the organized short-term electricity market

Zkratka	Význam
NWE	North West Europe
OBA	Alokační režim na vstupních a výstupních bodech, ve kterém platí, že množství plynu nominované SZ na těchto bodech je považováno za dodané
OKT	Operátorem trhu organizovaný krátkodobý trh s elektřinou (blokový trh, denní spotový trh a vnitrodenní trh)
OKTE	Společnost OKTE, a.s., organizátor krátkodobého trhu s elektřinou v SR
OPM	Odběrné/předávací místo
OTE	Společnost OTE, a.s.
OZE	Obnovitelné zdroje energie
PCR	Price Coupling of Regions
PDS	Provozovatel distribuční soustavy
PPL	Přeshraniční plynovod
PPS	Provozovatel přenosové soustavy (ČEPS, a.s.) nebo Provozovatel přepravní soustavy (NET4GAS, s.r.o.)
PpS	Podpůrné služby
Pro Rata	Alokační režim na vstupních a výstupních bodech, ve kterém platí, že SZ jsou přidělena množství dodaného plynu na základě skutečně naměřených údajů v poměru jejich nominací
PXE	Společnost Power Exchange Central Europe, a. s.
RE+/RE-	Regulační energie kladná/záporná
Rejstřík	Rejstřík obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů
REMIT	Nařízení EP a Rady (EU) č. 1227/2011 o integritě a transparentnosti
RM OTE	Risk Management společnosti OTE, a.s.
RO	Rumunsko
RÚT	Registrovaný účastník trhu s elektřinou (registrovaný u OTE)
SBA	Alokační režim na vstupních a/nebo výstupních bodech, ve kterém platí, že množství nominovaná SZ na těchto bodech jsou považována za dodaná
SO	Systémová odchylka
SR	Slovenská republika
SWE	South West Europe
SZ	Subjekt zúčtování (subjekty zúčtování) dle vymezení daného energetickým zákonem (EZ)
TDD	Typové diagramy dodávek
Typ měření (A, B, C)	Definovaný typ měření
VC	Výkupní cena
VDT	Vnitrodenní trh s elektřinou – část organizovaného krátkodobého trhu s elektřinou
VPB	Virtuální prodejní bod
VT	Vyrovňovací trh s regulační energií organizovaný OTE ve spolupráci s ČEPS
VZP	Virtuální zásobník plynu
ZB	Zelený bonus
ZD	Závazek dodat
ZO	Závazek odebrat
ZP	Zásobník plynu

Ostatní symboly a zkratky jsou vysvětleny v textu.

Abbreviation	Description
IS	Information system (in general)
IS OTE	Information system (infrastructure) of the Market Operator
LP	Load profiles
MPO	Ministry of Industry and Trade
NCG	Virtual trading point for Germany
NET4GAS	NET4GAS, s.r.o. – operator of the gas transmission system in the Czech Republic
NWE	North West Europe
OBA	Allocation regime at entry and exit points under which gas volumes nominated by balance responsible parties at these points is deemed delivered
OKT	Short-term electricity market organized by the Market Operator (block market, day-ahead spot market and intra-day market)
OKTE	OKTE, a.s., Short-term electricity market operator in Slovakia
OPM	Point of delivery/transfer
OS	Obligation to supply
OT	Obligation to take
OTE	OTE, a.s.
PCR	Price Coupling of Regions
PD	ERO Price Decision
PP	Purchase price (feed-in tariff)
Pro Rata	Allocation regime at entry and/or exit points, under which volumes of supplied gas are allocated to balance responsible parties according to metered data and pro rata nominations
PVP	Photovoltaic power plant
PXE	Power Exchange Central Europe, a. s.
Registry	Registry for Greenhouse Gas Emission Allowance Trading
REMIT	Regulation (EU) No. 1227/2011 of the EP and of the Council on wholesale energy market integrity and transparency
RES	Renewable energy sources
RE+/RE-	Positive/negative regulating energy
RO	Romania
RM OTE	Risk management of OTE, a.s.
RMP	Registered participant on the electricity market (registered with OTE)
SBA	Allocation regime at entry and/or exit points under which volumes nominated by BRPs at these points are deemed delivered
Sec. S	Secondary sources
SI	System imbalance
SR	Slovak Republic
SWE	South West Europe
TSO	Transmission system operator (ČEPS, a.s. or NET4GAS, s.r.o.)
Type of Metering (A, B, C)	Defined type of metering
VAT	Value added tax
VGS	Virtual gas storage
VTP	Virtual trading point

Other symbols and abbreviations are explained in the following text.

Zpráva, která se Vám dostává do rukou, si dává za cíl shrnout vybrané výsledky a informace o trhu s elektřinou a plynem v České republice za rok 2013. Nově je věnována pozornost oblasti podporovaných zdrojů energie, za kterou schválením zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie od ledna 2013 OTE, a.s., přebírá odpovědnost. Rok 2013 tak můžeme bezesporu přirovnat k letům 2002 (zahájení provozu systému operátora trhu) nebo 2010 (převzetí vybraných činností na trhu s plynem), které znamenaly z hlediska rozsahu poskytovaných služeb významný zásah do činností operátora trhu.

Portfolio poskytovaných služeb se tímto rozrostlo o nové činnosti spojené s registrací podporovaných výrobců, administrací výroben, různých druhů podpory a finančního zúčtování a vypořádání. Se zákonem č. 165/2012 Sb. byla také spojena implementace nového způsobu administrace záruk původu elektřiny z obnovitelných zdrojů (záruka původu), které jsou nově vydávány i administrovány pouze v elektronické podobě. Tento postup zvyšuje transparentnost celého životního cyklu záruky původu. Přestože se mohla na začátku roku 2013 jevit prioritou implementace nových funkcionalit spojených s podporovanými zdroji energie v systému OTE, tak ani ostatní poskytované služby a projekty nezůstávaly stranou pozornosti.

Těší nás, že se ani v roce 2013 nezastavil nárůst počtu registrovaných subjektů zúčtování v systému OTE, což potvrzuje zájem účastníků trhu z celé Evropy o možnost aktivně působit na trhu s elektřinou a plynem v České republice. Administrace systému podpory obnovitelných zdrojů energie znamenala další nárůst okruhu obsluhovaných uživatelů systému a s tím spojené komunikace na straně OTE.

Operátor trhu dále rozvíjí funkcionalitu spojené s vyhodnocením a zúčtováním odchylek elektřiny a plynu, poskytuje bezpečné, nediskriminační a neutrální prostředí pro podnikání v energetice a transparentní cenové signály na trhu s elektřinou a plynem a aktivně se zapojuje do integračních aktivit směřujících k vytvoření jednotného trhu s elektřinou a plynem napříč Evropou. Nejen v rámci těchto činností je nutné sledovat platnou i připravovanou národní a evropskou legislativu a aktivně spolupracovat při její tvorbě.

Naším cílem je i nadále se podílet na rozvoji transparentního tržního prostředí na trhu s elektřinou a plynem a poskytovanými službami potvrzovat, že operátor trhu není společností pouze lokální, ale rovněž společností, která má své místo na evropském trhu s elektřinou a plynem. Zde je nezbytné připomenout významný krok operátora trhu v rámci celoevropské integrace denních trhů s elektřinou, a to přistoupení k projektu Price Coupling of Regions (PCR) od 1. března 2013.

Operátor trhu se tak jako sedmý člen této iniciativy zařadil po bok významným energetickým burzám. Projekt PCR je iniciativa vyvíjející řešení pro propojení trhů s elektřinou

This Report summarizes selected results and information on the electricity and gas markets in the Czech Republic for 2013. Compared to the previous Report, a new section is added focusing on supported energy sources, for which OTE, a.s. assumes responsibility as of January 2013 pursuant to Act No. 165/2012 Coll., on Supported Energy Sources. The past year thus may undoubtedly be compared to 2002 (commencement of the Market Operator's activities) or 2010 (taking over selected operations in the gas market), which in terms of the range of provided services signified major changes in the Market Operator's activities.

As a result of the foregoing, the portfolio of services has expanded to include new activities relating to the registration of supported energy producers, administration of relevant installations and various types of support and settlement. In addition, Act No. 165/2012 Coll. required the implementation of a new method of administration of guarantees of origin of electricity from renewable energy sources (Guarantee of Origin) in that the guarantees of origin can be issued and administered electronically only. This procedure increases the transparency of the entire life cycle of a guarantee of origin. Although at the beginning of 2013 the implementation of new functionalities relating to supported energy sources in the OTE system may have appeared as a priority, equal attention was paid to other services and projects.

We are pleased to report that the number of registered market participants (balance responsible parties) in the OTE system continued to grow also in 2013, which testifies to the interest of market participants across Europe in taking the opportunity to actively engage in the electricity and gas markets in the Czech Republic. The administration of the support payment system for renewable energy sources resulted in continued growth in the range of users to which OTE provided services and in improved communication on the part of OTE.

The Market Operator continued to develop new functionalities required by evaluation and settlement of electricity and gas imbalances, to provide a secure, non-discriminatory and neutral environment for conducting business in the energy sector and to provide transparent price signals on the electricity and gas markets. In addition, it actively participated in integration efforts aimed at forming a single, Europe-wide electricity and gas market. These and other activities required to keep track of national and European legislation and actively engage in its drafting.

Our goal is to further contribute to the development of a transparent market environment on the electricity and gas markets and to provide services proving that the Market Operator is not just a local company, but also a company that has earned its place on the European electricity and gas market. The Market Operator also took an important step in respect of the Europe-wide integration of day-ahead electricity markets – it joined the Price Coupling of Regions (PCR) project as of 1 March 2013.

na základě cenového market coupling, které bude v Evropě využito pro výpočet spotových cen elektřiny a alokaci přeshraničních kapacit na denní bázi. Úspěšná implementace tohoto projektu je zásadním předpokladem pro dosažení cíle Evropské unie vytvořit harmonizovaný a jednotný trh s elektřinou s očekávaným zvýšením likvidity, efektivitu a společenského přínosu. Projekt PCR je otevřen i ostatním evropským energetickým burzám, které mají zájem se připojit. Českému trhu s elektřinou tato účast přinese v blízké budoucnosti mimo jiné možnost využívat standardů, které účastníci trhu znají ze západoevropských trhů s elektřinou. Za zmínku stojí i podpora projektu implementace vnitrodenní implicitní alokace přeshraničních kapacit, na kterém se operátor trhu v roce 2013 aktivně podílel.

Další data a informace, které zde nemohly být z důvodu přehlednosti uvedeny, prezentuje OTE na svých webových stránkách <http://www.ote-cr.cz> a jsou dostupné volně ke stažení. Tam, kde je to z pohledu lepší informovanosti vhodné, jsou informace doplněny o informace či data z počátku roku 2014.

V případě dotazů, připomínek nebo návrhů se prosím obraťte na e-mailovou adresu společnosti, případně na adresy uvedené na webu společnosti OTE.

Zaměstnanci společnosti OTE, a.s., Vám přeji mnoho obchodních úspěchů.

OTE became the seventh member of this initiative and joined the ranks of major European power exchanges. The PCR project is an initiative aimed to develop solutions for the interconnection of electricity markets based on price market coupling that will be used in Europe for spot electricity pricing and allocation of cross-border capacities on a daily basis. The successful implementation of this project is an essential prerequisite for achieving the objectives of the European Union to create a harmonized single electricity market with an expected increase in liquidity, efficiency and social welfare. The PCR project is also open for other European power exchanges that are interested to join. In the near future, participation in the project will allow market participants to enjoy the same standards on the Czech electricity markets as they are accustomed to on the West European electricity markets. Also worth mentioning is the project of cross-border intraday implicit allocation, in which the Market Operator actively participated in 2013.

More detailed information that could not be included in the Report is available and can be downloaded free of charge from OTE's website <http://www.ote-cr.cz>. Where appropriate to provide a clearer picture of OTE's activity, selected 2014 events and data were included in this Report.

If you have any questions or need more information or have suggestions, please contact the Company via e-mail or at addresses posted on OTE's website.

All staff of OTE, a.s., wishes you many business successes.

Základní právní rámec pro regulaci a pro podnikání v energetických odvětvích na území ČR vytvářel v roce 2013 opět zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (energetický zákon), který upravuje práva a povinnosti jednotlivých účastníků trhu s energií a stanoví pravidla pro uplatňování státní správy.

Dalším důležitým zákonem, který definoval od 1. 1. 2013 nový systém vyplácení podpor a podnikání v energetických odvětvích na území ČR, je zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie (zákon o POZE). Tento zákon nastavil nový model výplaty podpory – viz kapitola „Podporované zdroje energie“ – a novelizoval energetický zákon, a to zejména v oblasti definice nových povinností pro společnost OTE, a.s., jako např.:

- hradit:
 - výrobcům elektřiny zelený bonus na elektřinu z obnovitelných zdrojů energie (OZE), druhotných zdrojů a vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla (KVET),
 - výrobcům biometanu zelený bonus na biometan,
 - výrobcům elektřiny, jejichž výrobní jsou připojeni k distribuční soustavě, bonus na podporu decentrální výroby elektřiny,
 - výrobcům podporovaného tepla zelený bonus na teplo a povinně vykupujícímu rozdíl mezi výkupní cenou a hodinovou cenou a cenu za jeho činnost,
- zpracovávat a vést evidenci výroben elektřiny, kterým byl stanoven termín a podmínky připojení.

V roce 2013 byla přijata rozsáhlá novela zákona o POZE – zákon č. 310/2013 Sb., který zároveň novelizoval i zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, a to v oblasti týkající se problematiky osob oprávněných instalovat zařízení využívající energii z OZE. Hlavním důvodem návrhu této novely zákona o POZE byla opatření na stabilizaci dopadů podpory energie z OZE na konkurenceschopnost českého průmyslu i na obyvatele ČR díky zvyšující se finanční zátěži spojené s touto podporou.

- Do zákona o POZE byly zavedeny zejména tyto změny:
- zastavení podpory elektřiny z OZE (s výjimkou elektřiny z vodních elektráren do instalovaného výkonu 10 MW) vyrobené ve výrobních elektřinách uvedených do provozu od 1. 1. 2014, a též zastavení podpory výroby biometanu po 31. 12. 2013 (pouze z důvodu velké časové náročnosti dokončení rozestavěných projektů elektráren se povoluje zachování podpory pro větrné elektrárny uvedené do provozu do 31. 12. 2014 a vodní elektrárny nad 10 MW uvedené do provozu do 31. 12. 2015),
 - vyčlenění poplatku na podporu OZE a ostatních podporovaných zdrojů mimo ceny za přenos a distribuci elektřiny do zvláštní ceny na úhradu nákladů spojených

Similarly to prior years, the energy sectors in the Czech Republic were in 2013 primarily governed by Act No. 458/2000 Coll., on Business Conditions and Public Administration in the Energy Sectors and on amending certain acts, as amended (hereinafter the “Energy Act”), which stipulates the rights and obligations of energy market participants, and the rules of state administration.

Another important law defining a new system of support payments and business in the energy sectors in the Czech Republic as of 1 January 2013 is the new Act No. 165/2012 Coll., on Supported Energy Sources (SES Act). The law stipulated a new model of support payments – see the chapter “Supported Energy Sources” – and amended the Energy Act, specifically in defining new obligations for OTE, a.s., such as:

- paying to:
 - producers of electricity green bonuses for electricity from renewable energy sources (RES), secondary sources, and combined heat and power (CHP),
 - producers of biomethane green bonuses for biomethane,
 - producers of electricity where power-generating plants are connected to the grid bonuses for the promotion of decentralized electricity generation,
 - producers of supported heat green bonuses for heat, and
 - mandatory purchasers the difference between the purchase price and the hourly price and the price for their operations,
- processing and maintaining records of power-generating installations for which the connection date and conditions were set.

In 2013, a comprehensive amendment to the SES Act was passed – Act No. 310/2013 Coll., which also amended Act No. 406/2000 Coll., on Energy Management, specifically the issues concerning persons authorized to build RES-utilizing installations. The main purpose of this draft amendment to the SES Act was to introduce measures aimed to stabilize the impact of support for energy from renewable energy sources on the Czech industry competitiveness and on the citizens of the Czech Republic due to the increasing financial burden of this support.

Key changes to the SES Act included:

- suspension of support for electricity from RES (excluding hydropower plants with an installed capacity of up to 10 MW) generated in plants commissioned after 1 January 2014, and suspension of support for production of biomethane after 31 December 2013 (due to the length of time required to finish installations under construction, support for wind power plants commissioned by 31 December 2014 and hydropower plants with and installed capacity of over 10 MW commissioned by 31 December 2015 shall be maintained),
- separation of the price component for support of RES and other supported sources from the prices for electricity transmission and distribution and its inclusion in a special price to cover costs

s podporou elektřiny a podporou tepla a fixace její maximální výše na hodnotu 495 Kč/MWh, změna v odvodu solární daně z elektřiny vyrobené od 1. ledna 2014:

- nově bude tato daň odváděna z elektřiny vyrobené ze slunečního záření ve výrobních elektřinách s instalovaným výkonem výroby nad 30 kW uvedených do provozu v roce 2010 (a to po celou dobu, po kterou bude trvat právo na podporu výroby elektřiny),
 - sazba klesne v případě povinného výkupu z 26% na 10% a v případě zeleného bonusu na elektřinu z 28% na 11%,
- příjemci dotací musí po 31. 7. 2014 nově odhalit své vlastníky (reakce na přijatý zákon č. 134/2013 Sb., o některých opatřeních ke zvýšení transparentnosti akciových společností a o změně dalších zákonů).

V roce 2013 probíhalo schvalování aktualizované Státní energetické koncepce a diskuse o strategii v ropném sektoru a v teplárenství. Implementace evropské legislativy a orientace na energetické úspory si vyžádá cílené státní intervence motivující k potřebným investicím v energetickém sektoru, zejména k implementaci inteligentních sítí i programů úspor a k obnově elektrárenských i teplárenských zdrojů. Předpokládá se rychlá integrace plynárenského trhu v regionu a stále odkládaná transformace teplárenství.

Mezi důležité vyhlášky v oblasti energetiky, které byly v roce 2013 vydány a novelizovaly platné legislativní předpisy, patřila vyhláška č. 436/2013 Sb., o způsobu regulace cen a postupech pro regulaci cen v elektroenergetice a teplárenství a o změně vyhlášky č. 140/2009 Sb., o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen, ve znění pozdějších předpisů – vyhlášek č. 264/2010 Sb., č. 393/2011 Sb., č. 348/2012 Sb.

Vyhláška byla vydána na základě ustanovení § 98a odst. 2 písm. f) energetického zákona a ustanovení § 53 odst. 2 písm. l) novelizovaného zákona o POZE, zejména s ohledem na problematiku hrazení nákladů na podporu podporovaných zdrojů energie v ceně elektřiny, kdy náklady na podporu podporovaných zdrojů energie již nebudou součástí ceny za přenos elektřiny a ceny za distribuci elektřiny, ale budou zahrnuty do zvláštní regulované ceny na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny. Dalším důvodem vyhlášky pro odvětví elektroenergetiky byla úprava terminologie a stanovení vstupních parametrů do výpočtu ceny na krytí podpory elektřiny a provozní podporu tepla. Vyhláška prodlužuje stávající regulační období o jeden rok v návaznosti na zavedení pobídkového investičního faktoru, jež zabezpečuje stabilní právní a regulační prostředí zajišťující budování kvalitní, spolehlivé a bezpečné energetické sítě, a tím dostatečně vysokou kvalitu dodávek pro konečné zákazníky. Vzhledem k těmto uvedeným úpravám vyčleňuje tato vyhláška ze stávající vyhlášky č. 140/2009 Sb. celou část týkající se odvětví elektroenergetiky.

associated with support for electricity and heat and setting a ceiling for this price at CZK 495/MWh; change in the solar tax levied on electricity generated after 1 January 2014:

- this tax will be levied on electricity generated from solar radiation in power-generating plants with an installed production capacity of over 30 kW that were commissioned in 2010 (for the duration of their eligibility for power generation support),
 - the rate for mandatory purchases will be reduced from 26% to 10% and for green bonuses for electricity from 28% to 11%,
- As of 31 July 2014, support recipients will be required to disclose their owners (in response to passing of Act No. 134/2013 Coll., on Certain Measures to Increase Transparency of Joint Stock Companies and on Amendments to Other Laws).

The process of approving an updated National Energy Policy and discussions about strategies in the oil sector and in the heat sector took place in 2013. The implementation of European legislation and focus on energy conservation will require targeted government interventions to encourage the necessary investments in the energy sector, in particular in the implementation of smart grids and cost-reduction programmes and restoration of power and heat generation sources. A rapid integration of the gas market in the region is expected to take place, along with the multiple-times delayed transformation of the heat sector.

Significant Decrees in the power sector promulgated in 2013, which amended applicable regulations, comprised Decree No. 436/2013 Coll., on the method of price regulation and price regulation procedures in the power sector and the heat sector and on an amendment to Decree No. 140/2009 Coll., on the method of price regulation in the energy sectors and price regulation procedures, as amended by Decrees No. 264/2010 Coll., No. 393/2011 Coll., No. 348/2012 Coll.

The Decree was issued under the provision of Section 98a (2, f) of the Energy Act and the provision of Section 53 (2, l) of the amended Act on Supported Energy Sources, especially with regard to the issue of covering the costs of supported energy sources in electricity prices, where the costs of supported energy sources will no longer be a component of the price for electricity transmission and the price for electricity distribution, but will be included in a separate regulated price to cover the costs associated with support for electricity. Another purpose of the Decree for the power sector was modification of the used terminology and determining the input parameters for the calculation of the price to cover support for electricity and operating aid for heat. The Decree extends the current regulatory period by one year in connection with the introduction of an incentive investment factor that ensures a stable legal and regulatory environment necessary to build high-quality, reliable and secure energy networks and to ensure sufficient quality of supply to final customers. Due to the foregoing changes, the Decree repeals from the existing Decree No. 140/2009 Coll. the entire section related to the power sector.

Právní předpisy pro elektroenergetiku

Důležitým právním předpisem sekundární legislativy pro elektroenergetiku byla i v roce 2013 vyhláška ERÚ č. 541/2005 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, zásadách tvorby cen za činnosti operátora trhu s elektřinou a provedení některých dalších ustanovení Energetického zákona, ve znění pozdějších předpisů (Pravidla trhu s elektřinou). Poslední novelou byla vyhláška č. 438/2012 Sb., která zejména změnila informační toky mezi operátorem trhu a ostatními účastníky trhu s elektřinou. V roce 2013 nebyla přijata žádná novela Pravidel trhu s elektřinou.

Právní předpisy pro plynárenství

Důležitým právním předpisem sekundární legislativy pro plynárenství byla vyhláška č. 365/2009 Sb., o Pravidlech trhu s plynem, ve znění pozdějších předpisů (Pravidla trhu s plynem). Poslední, v pořadí třetí, novela – vyhláška č. 436/2012 Sb. – mimo jiné právně zakotvila změnu procesních pravidel při změně dodavatele plynu, umožnila přístup k zásobníkům plynu pro zahraniční fyzické nebo právnické osoby, které nejsou subjekty zúčtování, a reagovala na nový zákon o podporových zdrojích. V roce 2013 nebyla přijata žádná novela Pravidel trhu s plynem.

V oblasti plynárenství byly dále v roce 2013 vydány tyto vyhlášky:

- vyhláška č. 289/2013 Sb., kterou se mění vyhláška č. 108/2011 Sb., o měření plynu a o způsobu stanovení náhrady škody při neoprávněném odběru, neoprávněné dodávce, neoprávněném uskladňování, neoprávněné přepravě nebo neoprávněné distribuci plynu;
- vyhláška č. 325/2013 Sb., kterou se mění vyhláška č. 19/2010 Sb., o způsobu tvorby bilancí a rozsahu předávaných údajů v plynárenství operátorovi trhu.

Úprava zavedla sledování výroby biometanu, bezpečnostního standardu dodávek plynu a předpokládaného rozvoje plynárenství. Současně upravuje sledované ukazatele v plynárenství tak, aby lépe poskytovaly aktuální přehled o plynárenství ČR, a to i s ohledem na předpokládaný rozvoj plynárenství.

Právní předpisy pro podporované zdroje energie

Převážná většina prováděcích vyhlášek k novému zákonu o POZE byla vydána koncem roku 2012. V oblasti podporovaných zdrojů energie bylo v roce 2013 vydáno Nařízení vlády č. 338/2013 Sb., z 23. 10. 2013 o stanovení limitu prostředků státního rozpočtu pro poskytnutí dotace na úhradu části ceny elektřiny pro zákazníky a na úhradu provozní podpory tepla pro rok 2014.

Vláda stanovila (dle § 28 odst. 2 zákona o POZE) limit prostředků státního rozpočtu pro poskytnutí dotace na úhradu části ceny elektřiny pro zákazníky a na úhradu provozní podpory tepla pro rok 2014. Ten činí pro rok 2014 15 700 000 000 Kč.

Regulations Governing the Power Sector

The essential legal regulation within secondary legislation for the power sector in 2013 was the ERO Decree No. 541/2005 Coll., on the Rules of the Electricity Market, the pricing principles related to prices charged for the Electricity Market Operator's activities, and on implementing some other provisions of the Energy Act, as amended (Electricity Market Rules). The latest change was Decree No. 438/2012 Coll. that in particular changed information flows between the Market Operator and other electricity market participants. No amendment to the Electricity Market Rules was adopted in 2013.

Regulations Governing the Gas Sector

An essential legal regulation within secondary legislation for the gas sector was Decree No. 365/2009 Coll., on Rules of the Gas Market, as amended (Gas Market Rules). The third and latest amendment to the Gas Market Rules, Decree No. 436/2012 Coll., set out, inter alia, changes in the procedural rules for change of gas supplier, provided access to gas storage facilities for foreign natural and legal persons that are not balance responsible parties, and reacted to the new Act on Supported Energy Sources. No amendment to the Gas Market Rules was adopted in 2013.

Other Decrees pertaining to the gas sector promulgated in 2013 comprised:

- Decree No. 289/2013 Coll., amending Decree No. 108/2011 Coll., on gas metering and the method of determining compensation for damage arising from unauthorized consumption, unauthorized supply, unauthorized storage, unauthorized transmission and unauthorized distribution of gas;
- Decree No. 325/2013 Coll., amending Decree No. 19/2010 Coll., on the method of method of preparing balances and the scope of gas market data transmitted to the Market Operator.

The latter amendment introduced monitoring of biomethane production, safety standards for gas supply and the expected development of the gas sector. It also modified selected indicators in the gas sector to provide better current information about the Czech gas markets with regard to the expected trend in the sector.

Regulations Related to Supported Energy Sources

The majority of Implementing Decrees for the new SES Act was published in late 2012. Regulations related to supported energy sources promulgated in 2013 comprised Government Regulation No. 338/2013 Coll. of 23 October 2013, on setting a limit for the state budget funding earmarked for a grant to cover a component of the price of electricity for customers and to cover operating aid for heat for 2014.

Pursuant to Section 28 (2) of the SES Act, the government set a limit for the state budget funding earmarked for a grant to cover a component of the price of electricity for customers, and

Je třeba ještě připomenout, že zákon o POZE novelizoval též zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, a to v oblasti financování likvidace solárních panelů. MŽP vydalo k novému § 37p v zákonu o odpadech prováděcí vyhlášku č. 178/2013 Sb., kterou se novelizovala vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady a o bližších podmínkách financování nakládání s nimi (vyhláška o nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady), ve znění pozdějších předpisů, která nově stanovila způsob výpočtu minimální výše příspěvků. Minimální sazba pro výpočet minimální úhrnné výše příspěvků provozovatele solární elektrárny činí 8,50 Kč.

Cenová rozhodnutí ERÚ

Důležitými dokumenty jsou i vydávaná Cenová rozhodnutí ERÚ pro elektroenergetiku a plynárenství (aktuální znění dostupné na <http://www.eru.cz>). Tato cenová rozhodnutí stanovují:

- podporu pro podporované zdroje energie,
- regulované ceny související s dodávkou elektřiny,
- regulované ceny související s dodávkou elektřiny odběratelům ze sítí nízkého napětí,
- regulované ceny související s dodávkou plynu.

Legislative EU

V roce 2013 pokračovala EU ve snaze vytvořit otevřený, konkurenceschopný trh s energiemi, který poskytne rovné podmínky pro všechny účastníky trhu. Velkoobchodní trhy s energiemi poskytují významné signály, které ovlivňují rozhodování nejen výrobců a spotřebitelů, ale také obchodníků a investorů. Postupná integrace trhu a rychlý rozvoj nepravdělné výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů vyžadují včasnou dostupnost úplných, kvalitních a srozumitelných informací týkajících se základních komponentů nabídky a poptávky. V důsledku zvýšení transparentnosti těchto údajů bylo 14. června 2013 přijato Nařízení komise (EU) č. 543/2013 o předkládání a zveřejňování údajů na trzích s elektřinou stanovující v rámci Evropské sítě provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav ETNSO-E zřídit a provozovat centrální platformu pro transparentnost informací týkajících se výroby, přenosu a spotřeby elektřiny, která bude zpřístupněna účastníkům trhu.

Jednou z nejdůležitějších informací souvisejících s nabídkou a poptávkou je pro účastníky plánovaná a neplánovaná nedostupnost výroben a spotřebních jednotek včetně jejich očekávaného znovu uvedení do provozu. Včasný přístup k těmto informacím by měl účastníkům pomoci přesněji odhadnout nabídku a poptávku, a zvýšit tak bezpečnost dodávek energie. U provozovatelů přenosových soustav se očekává usnadnění přidělování nevyužitých záloh a snížení rizika výpadku soustavy. Zahájení provozu centrální platformy pro transparentnost je očekáváno v roce 2015.

to cover operating aid for heat for 2014 in the amount of CZK 15,700,000,000.

It needs to be noted that the SES Act also amended Act No. 185/2001 Coll., on Waste, specifically financing of the disposal of solar panels. The Ministry of the Environment published a new Implementing Decree No. 178/2013 Coll. for Section 37p of the Waste Act, which amended Decree No. 352/2005 Coll., on particulars of handling electrical and electronic equipment and electrical and electronic waste and on the detailed conditions of financing their handling (Decree on handling electrical and electronic equipment and electrical and electronic waste), which set out a new method of calculating the minimum amount of contributions. The minimum rate for the calculation of the minimum aggregate amount of contributions by the solar installation operator is CZK 8.50.

ERO Price Decisions

Key documents include Price Decisions issued by the ERO for the power and gas sectors (the latest versions of the documents are posted on <http://www.eru.cz>). The price decisions determine:

- promotion of supported energy sources,
- regulated prices related to electricity supply,
- regulated prices related to electricity supply from the low-voltage grid to customers,
- regulated prices related to gas supply.

EU Legislation

In 2013, the EU continued in its efforts to establish an open, competitive energy market that would ensure equal conditions for all market participants. Wholesale energy markets provide important signals that influence decisions of producers and consumers and also of traders and investors. Deeper market integration and the rapid development of intermittent renewable energy generation sources require the disclosure of complete, timely available, high quality and easily digestible information relating to supply and demand fundamentals. To increase the transparency of such data, Commission Regulation (EU) No. 543/2013 on submission and publication of data in electricity markets was issued on 14 June 2013. The Regulation stipulates that a central information transparency platform shall be established and operated within the European Network of Transmission System Operators for Electricity ENTSO-E. Data related to generation, transmission and consumption of electricity will be made available to market participants.

The planned and unplanned unavailability of power generation and consumption units, including when they are expected to return to operation, is one of the most important supply-demand relevant information for market participants. The timely availability of such data should allow market parties to precisely match supply and demand and also increase the security of energy supplies. This should also help transmission system operators to better reallocate reserves,

Jednotný rámec pro regulaci a monitorování velkoobchodního trhu s energiemi pro celou EU zavádí Nařízení EP a Rady (EU) č. 1227/2011 o integritě a transparentnosti velkoobchodního trhu s energií – tzv. REMIT, platný od roku 2011. Základní cíle nařízení REMIT jsou především:

- zajistit spravedlivou hospodářskou soutěž na velkoobchodních trzích s energií,
- zamezit zneužívání důvěrných informací a manipulaci s trhem,
- zajistit monitorování transakcí na velkoobchodních trzích.

V roce 2013 byly zahájeny veřejné konzultace k návrhu prováděcích předpisů k nařízení REMIT, které mají stanovit jednotná pravidla pro zasílání záznamů o transakcích na velkoobchodních trzích s energií do celoevropské databáze. Pro implementaci nařízení REMIT na evropské úrovni byl určen institut Agency for the Cooperation of Energy Regulators (ACER) se sídlem v Lublani na Slovinsku a na národní úrovni vždy příslušný regulátor členské země. V České republice je kompetentním orgánem Energetický regulační úřad (ERÚ).

OTE se i v roce 2013 zúčastnilo diskuzí k vydání legislativy EU, a to společně s ostatními evropskými organizátory trhu sjednocenými v asociaci Europex.

Nařízení komise (EU), včetně liberalizačních balíčků, jsou dostupná na webu: <http://eur-lex.europa.eu/>.

Krizové situace a nouzové stavy v roce 2013

V období od 2. června 2013 došlo k rozsáhlým záplavám na území Jihočeského, Plzeňského, Středočeského, Libereckého, Královéhradeckého a Ústeckého kraje a hlavního města Prahy, ve kterých byl vládou vyhlášen stav nouze dle rozhodnutí vlády České republiky č. 140/2013 Sb. na dobu od 2. června 2013 (od 21.00 hod.). Nouzový stav byl pro území Libereckého kraje zrušen rozhodnutím vlády ČR č. 148/2013 Sb. s účinností od 12. června 2013, pro území Jihočeského a Plzeňského kraje, pro území hlavního města Prahy rozhodnutím vlády ČR č. 171/2013 Sb. z 19. 6. 2013 s účinností od 19. 6. 2013 a pro území Ústeckého, Středočeského a Královéhradeckého kraje rozhodnutím vlády ČR č. 172/2013 Sb. též z 19. 6. 2013, ale s účinností až od 28. 6. 2013.

reducing the probability of black-outs. The central information transparency platform is scheduled to start operating in 2015.

Regulation (EU) No. 1227/2011 of the European Parliament and of the Council on wholesale energy market integrity and transparency introduces a legislative framework for regulation and monitoring of wholesale energy markets. The Regulation (REMIT), which came into force in 2011, primarily aims to:

- ensure fair competition on wholesale energy markets,
- prevent using insider information and market manipulations,
- implement monitoring of transactions on the wholesale markets.

Public consultations on the draft implementing rules for the REMIT Regulation were launched in 2013 with the aim to set out uniform rules for transmitting records of transactions in wholesale energy markets to the EU-wide database. The Agency for the Cooperation of Energy Regulators (ACER) based in Ljubljana, Slovenia, has been appointed to oversee the REMIT implementation at the European level, and the relevant Member State energy regulatory authority will be responsible for REMIT at the national level. In the Czech Republic, the Energy Regulatory Office (ERO) is the appointed REMIT regulator.

In the course of 2013 OTE, a.s., continued to participate in discussions on the publication of EU legislation, along with other European market organizers associated in Europex.

The Commission Regulation (EU), including energy liberalization packages, is available at <http://eur-lex.europa.eu/>.

Crisis Situations and States of Emergency in 2013

In the period starting 2 June 2013, extensive floods hit the South Bohemian, Plzeň, Central Bohemian, Liberec, Hradec Králové and Ústí nad Labem regions and the City of Prague. On 2 June 2013 at 9 p.m. a state of emergency was declared in these areas pursuant to Government Resolution No. 140/2013 Coll. The state of emergency in the Liberec region was cancelled by Government Resolution No. 148/2013 Coll., effective as of 12 June 2013, in the South Bohemian and Plzeň regions and the City of Prague by Government Resolution No. 171/2013 Coll. of 19 June 2013, effective as of 19 June 2013, and in the Ústí nad Labem, Central Bohemian and Hradec Králové regions by Government Resolution No. 172/2013 Coll. of 19 June 2013, effective as of 28 June 2013.

Nárůst registrovaných subjektů zúčtování potvrzuje atraktivitu českého trhu s elektřinou a plynem a obchodních systémů, které OTE provozuje.

Increase in registered balance responsible parties confirms attractiveness of the Czech electricity and gas markets and trading platforms operated by OTE.

Obchodování s elektřinou v ČR probíhá prostřednictvím:

- dvoustranného obchodování,
- organizovaného krátkodobého trhu:
 - blokového trhu (BT),
 - denního spotového trhu (DT),
 - vnitrodenního trhu (VDT).

Součástí obchodování s elektřinou v ČR je i zúčtování odchylek (obchodování s regulační energií a vyrovnávací trh s regulační energií). Časové úseky jednotlivých činností jsou uvedeny na obrázku 1.

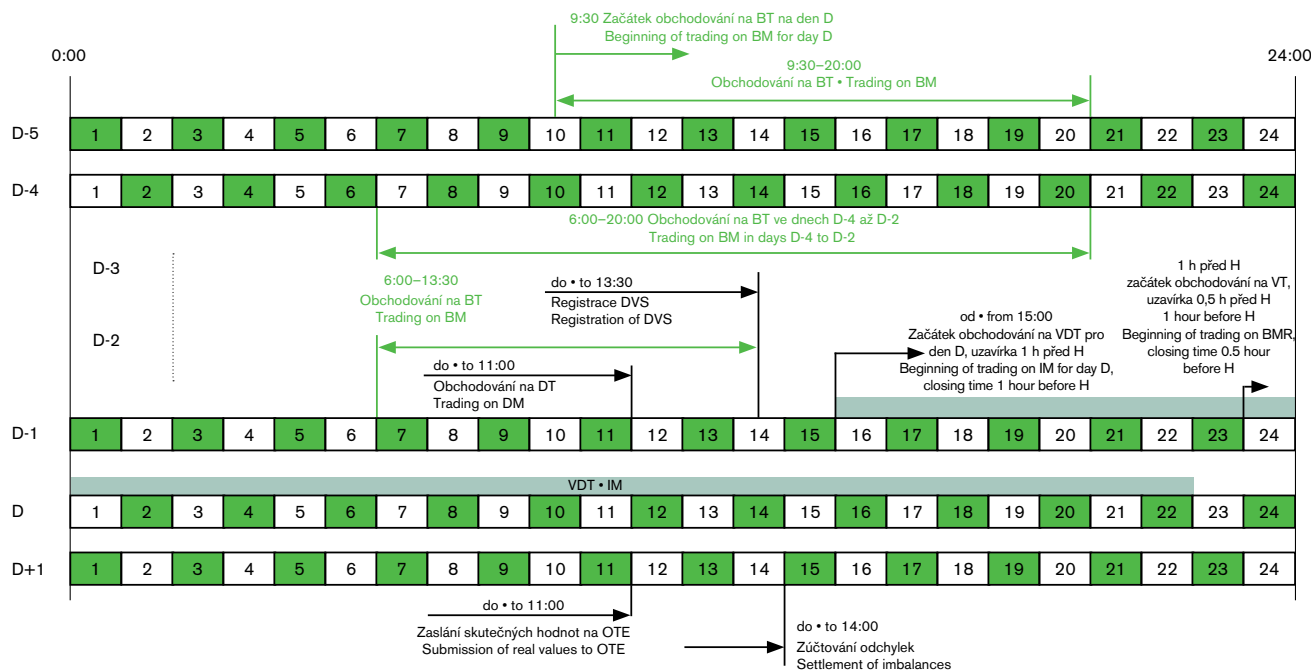
Electricity is traded in the Czech Republic through:

- bilateral trading,
- organized short-term market,
 - block market (BM),
 - day-ahead spot market (DM),
 - intra-day market (IM).

Electricity trading in the CR comprises also settlement of imbalances (regulating energy trading and the balancing market with regulating energy). Timeframes of specific activities are presented in Figure 1.

OBRÁZEK 1: ČASOVÉ USPOŘÁDÁNÍ TRHU S ELEKTŘINOU

FIGURE 1: ELECTRICITY MARKET SCHEDULE

Dvoustranné obchodování

V systému OTE bylo v roce 2013 prostřednictvím dvoustranných kontraktů registrováno téměř 92 % zobchodované elektřiny.

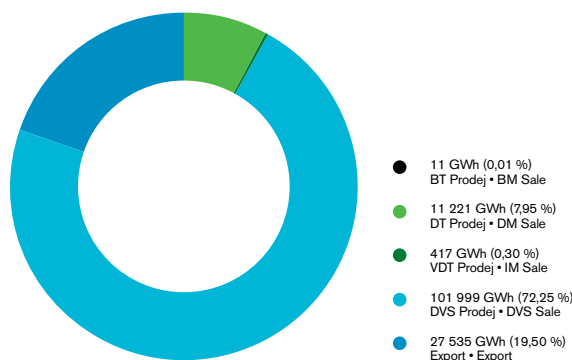
Do dvoustranných kontraktů se započítávají:

- dvoustranné vnitrostátní smlouvy (DVS klasické, burzovní¹),
- dvoustranné smlouvy na dodávku pro vývoz elektřiny do zahraničí (export) a pro dovoz elektřiny ze zahraničí (import)².

Objemy registrovaných obchodů v IS OTE za rok 2013 v GWh a v % jsou znázorněny na obrázcích 2 a 3.

OBRAZEK 2: MNOŽSTVÍ ZOBCHODOVANÉ ELEKTRINY – PRODEJ – (GWh; %) ZPRACOVANÉ V SYSTÉMU OTE V ROCE 2013

FIGURE 2: VOLUMES OF TRADED ELECTRICITY – SALE – (GWh; %) PROCESSED IN OTE SYSTEM IN 2013

Dvoustranné vnitrostátní obchody na dodávku elektřiny byly jednotlivými SZ předkládány operátorovi trhu k registraci nejpozději do 13:30 hodin den před začátkem dne, kdy měla být dodávka uskutečněna, přičemž tento čas byl uzávěrkou dvoustranného obchodování. V systému OTE se u registrace dvoustranných smluv kontroluje mimo jiné i splnění podmínky finančního zajištění SZ pro tyto obchody z pohledu možných odchylek SZ. Toto je prováděno pouze pro účely zajištění případné odchylky, a v systému OTE je tak registrováno pouze množství dvoustranné obchodované elektřiny bez uvedení její ceny. Finanční vyrovnání dvoustranných obchodů je prováděno přímo mezi stranami obchodu, mimo systém OTE, přičemž společnost OTE není centrální protistranou těchto obchodů. Obrázky 4 a 5 ukazují statistiku těchto registrovaných dvoustranných vnitrostátních obchodů.

¹ Pojem burzovní DVS zde rozumíme obchody zobchodované na PXE a zadané tímto subjektem do systému OTE za jednotlivé účastníky obchodování pro účely zúčtování odchylek.

² Do exportu a importu jsou v tomto případě zahrnuty i exporty a importy vyplývající z propojeného denního trhu s elektřinou (Market Coupling).

Bilateral Trading

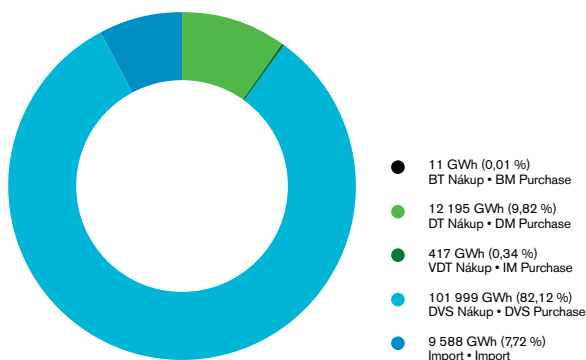
In 2013, nearly 92% of traded electricity was registered in the OTE system under bilateral contracts. Bilateral contracts include the following contract types:

- bilateral intra-state contracts (traditional DVS exchange DVS¹),
- bilateral contracts for electricity export and import².

Figures 2 and 3 show volumes of transactions registered in IS OTE for 2013 in GWh and in %.

OBRAZEK 3: MNOŽSTVÍ ZOBCHODOVANÉ ELEKTRINY – NÁKUP – (GWh; %) ZPRACOVANÉ V SYSTÉMU OTE V ROCE 2013

FIGURE 3: VOLUMES OF TRADED ELECTRICITY – PURCHASE – (GWh; %) PROCESSED IN OTE SYSTEM IN 2013

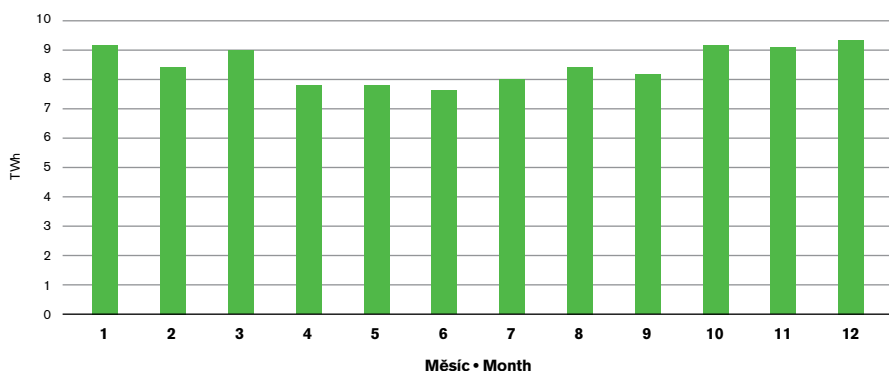
Bilateral intra-state transactions for the supply of electricity were submitted by balance responsible parties to the Market Operator for registration by 13:30 on the day preceding the beginning of the day on which the delivery was to be executed; this time was also the closing time for bilateral trading. Upon registration of bilateral contracts in the OTE system, a check is run whether the terms of the balance responsible party's financial security for these transactions are met in respect of potential imbalances of the BRP. This is performed for the purpose of imbalance evaluation and therefore OTE registers only technical data from these contracts, i.e. the quantity of traded electricity, without any price indication. Financial settlement of these transactions is carried out between specific entities, whereby OTE is not the central counterparty in this case. Figures 4 and 5 show statistics of the registered bilateral intra-state transactions.

¹ The term "Exchange DVS" (BUR) means transactions executed on PXE and submitted to the OTE system by PXE on behalf of specific participants in trading for settlement of imbalances.

² Export and import include volumes of export and import ensuing from day-ahead market coupling.

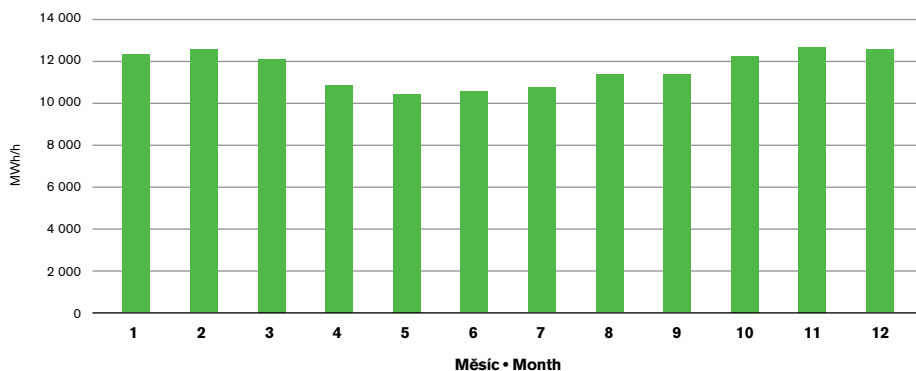
OBRAZEK 4: MNOŽSTVÍ ZOBCHODOVANÉ ELEKTŘINY PROSTŘEDNICTVÍM DVOUSTRANNÝCH VNITROSTÁTNÍCH SMLUV PO JEDNOTLIVÝCH MĚSÍCÍCH ROKU 2013

FIGURE 4: VOLUMES OF ELECTRICITY TRADED THROUGH BILATERAL INTRA-STATE CONTRACTS IN SPECIFIC MONTHS OF 2013

OBRAZEK 5: MNOŽSTVÍ ZOBCHODOVANÉ ELEKTŘINY PROSTŘEDNICTVÍM DVOUSTRANNÝCH VNITROSTÁTNÍCH SMLUV V PRŮMĚRNÉ HODINĚ JEDNOTLIVÝCH MĚSÍCŮ ROKU 2013

FIGURE 5: VOLUMES OF ELECTRICITY TRADED THROUGH BILATERAL INTRA-STATE CONTRACTS AT AVERAGE HOURS OF SPECIFIC MONTHS IN 2013

Technická pravidla pro zadávání údajů z dvoustranných smluv na vývoz nebo dovoz byla nastavena odlišně od vnitrostátního obchodování. Při vyhodnocování odchylek SZ se zohledňovaly hodnoty diagramů přeshraničních obchodů odsouhlasených a předaných provozovatelem přenosové soustavy.

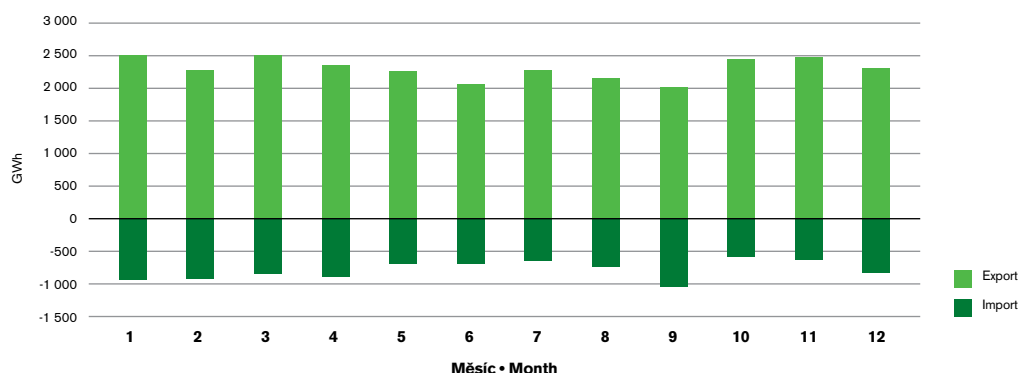
Obrázek 6 ukazuje množství vyvezené a dovezené elektřiny po jednotlivých měsících roku 2013. Hodnoty exportu/importu nerespektují skutečné fyzické toky elektřiny, ale odpovídají hodnotám smluvně uzavřených přeshraničních obchodů.

Technical rules for the submission of data from bilateral contracts for export or import varied from intra-state trading. In the evaluation of BRP's imbalances, the values of cross-border exchanges, matched and handed over by the transmission system operator, were taken into account.

Figure 6 shows volumes of exported and imported electricity in each month of 2013. The export/import values do not correspond to the actual physical electricity flows, but match the values of contracted cross-border exchanges.

OBRÁZEK 6: MNOŽSTVÍ ZOBCHODOVANÉ ELEKTŘINY PROSTŘEDNICTVÍM EXPORTU A IMPORTU V JEDNOTLIVÝCH MĚSÍCÍCH ROKU 2013

FIGURE 6: VOLUMES OF ELECTRICITY TRADED THROUGH EXPORT AND IMPORT IN SPECIFIC MONTHS OF 2013

V porovnání s rokem 2012 došlo u dvoustranných vnitrostátních obchodů k poklesu registrovaného množství z hodnoty 112 466 GWh na hodnotu 101 999 GWh, tj. pokles o cca 10 procent. Hodnoty smluvně uzavřených přeshraničních obchodů (exportu a importu) v roce 2013 odpovídaly přibližně hodnotám roku 2012.

Zúčtování odchylek

Popis modelu

Jednou ze základních činností, které operátor trhu vykonává, je vyhodnocování a finanční ocenění odchylek. Každý odběr elektřiny ze soustavy a každá dodávka elektřiny do soustavy musí být přiřazeny k některému z účastníků trhu. Účastníky trhu s elektřinou, pro něž OTE zúčtovává a finančně vypořádává odchylky, legislativa definuje jako tzv. subjekty zúčtování. Legislativa rovněž definuje i postup výpočtu velikosti odchylek subjektů zúčtování a způsob stanovení ceny, kterou subjekty zúčtování za odchylky mají zaplatit, nebo obdržet.

Odchylkou SZ pro každou obchodní hodinu je součet odchylky za závazek dodat elektřinu do elektrizační soustavy a odchylky za závazek odebrat elektřinu z elektrizační soustavy. Odchylkou SZ za závazek dodat elektřinu do soustavy je rozdíl mezi skutečně dodaným množstvím a sjednaným množstvím pro dodávku. Odchylkou SZ za závazek odebrat elektřinu ze soustavy je rozdíl mezi skutečně odebraným množstvím a sjednaným množstvím k odběru. Sjednaná množství dodat elektřinu do soustavy a odebrat elektřinu ze soustavy jsou pro každou obchodní hodinu subjektu zúčtování stanovena operátorem trhu na základě zaregistrovaných domácích a zahraničních (export/import) realizačních diagramů a výsledků organizovaného

Compared to 2012, the volume of registered electricity traded through bilateral intra-state contracts in 2013 fell from GWh 112,466 to GWh 101,999, accounting approximately for a 10% decline. The volume of contracted cross-border exchanges (export and import) in 2013 roughly corresponded to the 2012 figures.

Settlement of Imbalances

Model Description

One of the Market Operator's key activities is evaluation and settlement of imbalances. Each electricity consumption from and supply to the power system must be assigned to a market participant. Legislation defines market participants for which OTE settles imbalances as "balance responsible parties" (BRP) and stipulates the method of calculation of the volume of imbalances of balance responsible parties and lays down the method of fixing the prices that BRP should pay or receive for the imbalances.

The balance responsible party's imbalance for every trading hour is a sum of imbalances for the obligation to supply electricity to the power system and for the obligation to take electricity from the system. The BRP's imbalance for the obligation to supply electricity to the power system is the difference between actually supplied and contracted volumes of electricity. The BRP's imbalance for the obligation to take electricity from the power system is the difference between actually consumed and contracted volumes of electricity. Contracted electricity volumes to supply to the power system and take from the power system are determined by the Market Operator for each trading hour of the balance responsible party on the basis of registered domestic and foreign (export/import) schedules and results of the organized short-term electricity market. Actual volumes of supplied or consumed electricity are determined on the basis

krátkodobého trhu. Skutečná množství dodané nebo odebrané elektřiny jsou evidována na základě dat obchodního měření, která operátorovi trhu poskytují provozovatelé distribučních soustav a provozovatel přenosové soustavy.

Účastníci trhu s elektřinou mohou vyrábět elektřinu, dodávat ji konečným zákazníkům, prodávat jiným účastníkům trhu nebo ji nakupovat od jiných účastníků, a to buď formou dvoustranných obchodů uvnitř ČR, formou přeshraničních obchodů, na organizovaném krátkodobém trhu anebo na vyrovňovacím trhu s regulační energií. Další možností dodávky elektřiny do soustavy je poskytování regulační energie zdroji poskytujícími podpůrné služby za podmínek stanovených Pravidly provozování přenosové soustavy.

Základní pravidlo pro zpoplatnění všech odchylek určuje, že každý účastník trhu je buď sám odpovědný za odchylku, tedy je subjektem zúčtování, nebo předává odpovědnost za odchylku jinému subjektu zúčtování. V současné době je v CS OTE rovněž umožněno subjektu zúčtování převést svou výši odchylky na jiný subjekt zúčtování, což znamená, že po stanovení odchylky subjektu zúčtování (v technických jednotkách) je tato odchylka automaticky převedena na zvolený SZ. U tohoto SZ je pak odchylka vyhodnocena celkově za sebe samého i za subjekty zúčtování, kteří na něho převádějí svou vlastní výši odchylky.

Princip zúčtování odchylek je nastaven tak, že není příjmově neutrální, ale generuje v hodinách s příjmem z odchylek vyšším, než jsou náklady na regulační energii, přebytek finančních prostředků, které OTE poskytuje provozovateli přenosové soustavy (společnosti ČEPS, a.s.) na úhradu části nákladů na systémové služby. Z tohoto přebytku jsou hrazeny náklady na regulační energii i v těch hodinách, které negenerují dostatečný příjem z odchylek. Na stanovení velikosti zúčtovací ceny se vedle ceny regulační energie ze zdrojů poskytujících podpůrné služby a opatřené na VT a v zahraničí podílí limitní cena stanovená ERÚ. Regulační elektřina ze zdrojů poskytujících podpůrné služby je ohodnocena nabídkovými cenami. Ohodnocení regulační energie pořízené na vyrovňovacím trhu s regulační energií je závislé na směru poskytnuté regulační energie a na směru systémové odchylky.

Systémovou odchylkou v každé obchodní hodině se rozumí saldo všech dodávek a odběrů SZ. Je rovna součtu odchylek SZ a je kryta regulační energií. Velikost výsledné zúčtovací ceny odchylky SZ je závislá na systémové odchylce. Stejně jako v předchozích letech byla i v roce 2013 zúčtovací cena odchylky stanovena takto:

- byla-li systémová odchylka záporná nebo rovna nule, byla zúčtovací cenou odchylky ve směru systémové odchylky nejvyšší nabídková cena regulační elektřiny dodaná v této obchodní hodině pro vyrovnání záporné systémové odchylky a uhrazená operátorem trhu poskytovateli regulační elektřiny; byla-li takto stanovená cena nižší než cena stanovená cenovým rozhodnutím ERÚ, použila se cena stanovená ERÚ,

of business metering data provided to the Market Operator by distribution system operators and the transmission system operator.

Market participants may generate electricity, supply it to end customers, sell it to other market participants or purchase it from other market participants, either in the form of bilateral trading within the Czech Republic, or in the form of cross-border exchanges, or on the organized short-term market or the balancing market with regulating energy. Another way of supplying electricity to the system is to supply regulating energy from sources providing ancillary services under the terms defined in the Grid Code.

The basic rule applied to payment for all imbalances stipulates that either each market participant is responsible for its imbalances, i.e. is deemed a balance responsible party, or it transfers imbalance responsibility to another BRP. Currently CS OTE also allows for balance responsible parties to transfer their imbalances to another balance responsible party, meaning that after the BRP's imbalance is determined (in technical units), it is automatically transferred to the designated BRP. For the designated BRP, the total imbalance is then evaluated, including itself and all BRPs that transferred their imbalances to it.

The method of the settlement of imbalances is designed in a way that is not income neutral, but generates a surplus at hours with income from imbalances exceeding the costs of regulating energy. OTE then provides the surplus to the transmission system operator (ČEPS, a.s.) to cover part of the system services. The surplus has also been used to cover the costs of regulating energy at hours which do not generate sufficient income from imbalances. The settlement price is derived from the price of regulating energy from sources providing ancillary services, from the price of regulating energy acquired on BMR or acquired from abroad, and also from the limit price set by the ERO. Regulating energy from sources providing ancillary services is assessed against prices of sale bids. The assessment of regulating energy acquired on the balancing market with regulating energy depends on the direction of provided regulating energy and on the direction of the system imbalance.

The system imbalance at each trading hour is defined as the balance of all supplies and overall consumption of all balance responsible parties. It equals the sum of BRP's imbalances and is covered by regulating energy. The resulting settlement price of the BRP's imbalances is derived from system imbalances. Similarly to the previous years, in 2013 the settlement price of imbalances is calculated as follows:

- in the event the system imbalance is negative or equals zero, the settlement price is the highest sale bid price of regulating energy supplied at the respective trading hour to offset the negative system imbalance and paid by the Market Operator to the regulating energy provider; if the resulting price is lower than the price set by the ERO price decision, the ERO price shall apply,
- in the event the system imbalance is positive, the settlement price is the highest sale bid price of regulating energy supplied

- byla-li systémová odchylka kladná, byla zúčtovací cenou odchylky ve směru systémové odchylky nejvyšší nabídková cena regulační elektřiny dodaná v této obchodní hodině pro vyrovnání kladné systémové odchylky a uhrazená operátorem trhu poskytovateli regulační elektřiny; byla-li takto stanovená cena nižší než cena stanovená cenovým rozhodnutím ERÚ, použila se cena stanovená ERÚ,
- v případě, že pro některou obchodní hodinu nebyla obstarána žádná elektřina jako regulační energie prostřednictvím aktivací podpůrných služeb, ani na vyrovnávacím trhu s regulační energií nebo ze zahraničí na základě smlouvy, použila se zúčtovací cena podle cenového rozhodnutí ERÚ.

Zároveň je stanovována i cena protiodchylky, kde se protiodchylkou rozumí taková odchylka SZ, která jde proti směru systémové odchylky. Zúčtovací cena této protiodchylky je pro každou obchodní hodinu stanovena operátorem trhu následovně:

- byla-li systémová odchylka záporná nebo rovna nule, zúčtovací cenou protiodchylky byl vážený průměr cen z aktivované kladné regulační energie (včetně vyrovnávacího trhu); nebyla-li v této obchodní hodině dodána žádná elektřina pro zajištění rovnováhy, byla použita cena podle cenového rozhodnutí ERÚ,
- byla-li systémová odchylka kladná, zúčtovací cenou protiodchylky byl vážený průměr cen z aktivované záporné regulační energie (včetně vyrovnávacího trhu); nebyla-li v této obchodní hodině dodána žádná elektřina pro zajištění rovnováhy, byla použita cena podle cenového rozhodnutí ERÚ.

Křivka závislosti ceny odchylky na velikosti systémové odchylky je vždy znovu potvrzována cenovým rozhodnutím ERÚ pro příslušný rok. Nejinak tomu bylo i pro rok 2013.

Zúčtovací cena odchylky (C) je dle rozhodnutí ERÚ pro každou obchodní hodinu stanovena následujícím vzorcem:

- v případě, že je v dané obchodní hodině systémová odchylka (SO) záporná nebo rovna nule:
$$C = 2\,350 + 5,5 * |SO| \text{ [Kč/MWh; MWh]},$$
- v případě, že v dané obchodní hodině je systémová odchylka (SO) kladná:
$$C = 1 + 3,5 * |SO| \text{ [Kč/MWh; MWh]}.$$

Průběh průměrných měsíčních cen kladné a záporné odchylky a průměrné měsíční ceny z denního trhu v posledních 10 letech dokumentuje obrázek 7. Obrázek 8 zachycuje podíly jednotlivých SZ na spotřebě elektřiny v ČR v roce 2013.

at the respective trading hour to offset the positive system imbalance and paid by the Market Operator to the regulating energy provider; if the resulting price is lower than the price set by the ERO price decision, the ERO price shall apply,

- in the event no electricity was provided at some of trading hours as regulating energy through activation of ancillary services, or on the balancing market with regulating energy, or from abroad under a contract, the settlement price set in the ERO price decision shall apply.

The price of the counter-imbalance is also determined, where counter-imbalance is deemed an imbalance of the balance responsible party that is in opposite direction than the system imbalance. The Market Operator sets the settlement price of the counter-imbalance for each trading hour as follows:

- if the system imbalance is negative or equals zero, the settlement price of the counter-imbalance is the weighted average of prices of enabled positive regulating energy (including the balancing market); if no electricity is supplied at the relevant trading hour to ensure balance, the price stipulated in the ERO price decision shall apply,
- if the system imbalance is positive, the settlement price of the counter-imbalance is the weighted average of prices of enabled negative regulating energy (including the balancing market); if no electricity is supplied at the relevant trading hour to ensure balance, the price stipulated in the ERO price decision shall apply.

The correlation curve of the imbalance price with the system imbalance volume is determined every year by the ERO's price decision applicable for the relevant year. The same method was used for 2013.

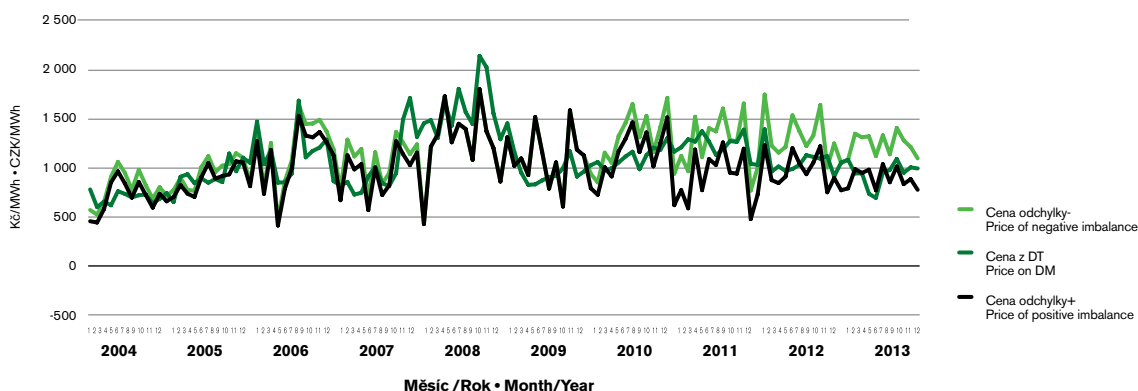
The settlement price of imbalances (C) set by ERO for each trading hour is calculated as follows:

- for a negative or zero system imbalance (SI) using the following formula:
$$C = 2,350 + 5.5 * |SI| \text{ [CZK/MWh; MWh]},$$
- for a positive system imbalance (SI) using the following formula:
$$C = 1 + 3.5 * |SI| \text{ [CZK/MWh; MWh]}.$$

Figure 7 below documents the trend in average monthly prices of positive and negative imbalances and average monthly prices on the day-ahead spot market over the past decade. Figure 8 documents shares of specific balance responsible parties in electricity consumption in CR in 2013.

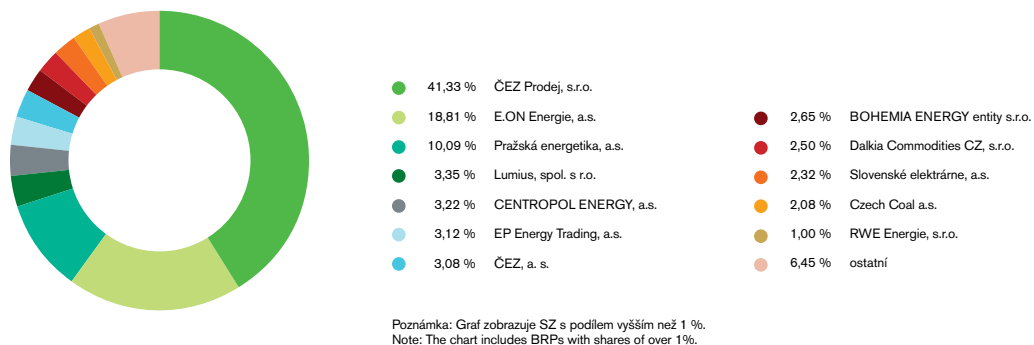
OBRÁZEK 7: PRŮMĚRNÉ MĚSÍČNÍ CENY Kladné a záporné odchylky a průměrné měsíční ceny z denního trhu v letech 2004–2013

FIGURE 7: AVERAGE MONTHLY PRICES OF POSITIVE AND NEGATIVE IMBALANCES AND AVERAGE MONTHLY PRICES ON THE DAY-AHEAD SPOT MARKET IN 2004–2013

OBRÁZEK 8: PODÍLY JEDNOTLIVÝCH SZ NA SPOTŘEBĚ ELEKTŘINY V ČR V ROCE 2013

FIGURE 8: SHARES OF SPECIFIC BRPs IN ELECTRICITY CONSUMPTION IN CR IN 2013

Finanční ohodnocení odchylek

Zúčtování a finanční vypořádání odchylek prováděné operátorem trhu zajišťuje mezi účastníky trhu s elektřinou úhradu elektřiny, která byla dodána do elektrizační soustavy nebo odebrána z elektrizační soustavy nad rámec sjednaného množství, nebo nebyla dodána do elektrizační soustavy či nebyla odebrána z elektrizační soustavy, přestože byla ve smlouvách sjednána.

Způsob stanovení zúčtovacích cen odchylky a protiodchylky pro jednotlivé obchodní hodiny je popsán v předchozí kapitole. Na základě zúčtování odchylek prováděného pro každý subjekt zúčtování v každé obchodní hodině určuje operátor trhu výši platby subjektu zúčtování za odchylku. Platba subjektu zúčtování za odchylku se stanoví jako součin velikosti odchylky a zúčtovací ceny.

Settlement of Imbalances

The Market Operator carries out settlement of imbalances to ensure that electricity market participants pay for electricity supplied to the power system or consumed from the power system outside the scope of the contracted volume, or was not supplied to or consumed from the power system in breach of contracts.

The method of determining settlement prices of imbalance and counter-imbalance for specific trading hours is described in the previous chapter. Based on the settlement of imbalances performed for each balance responsible party at each trading hour, the Market Operator determines the balance responsible party's payment for the imbalance. The BRP's payment for the imbalance is set as a product of the imbalance volume and settlement price.

Výpočet velikosti odchylek všech SZ a jejich ocenění je v systému OTE prováděn každý kalendářní den vždy za předcházející den. Jelikož toto denní vyhodnocení obsahuje skutečná měřená data pouze z odběrných míst s měřením typu „A“ – u ostatních typů měření legislativa umožňuje použít předběžná data – provádí operátor trhu po skončení měsíce tzv. měsíční vyhodnocení odchylek, v němž již jsou zahrnuty došlé opravy skutečných měřených dat a předběžných hodnot použitých v rámci denního vyhodnocení. Na základě vyřízení případných reklamací měsíčního vyhodnocení pak provádí operátor trhu závěrečné měsíční vyhodnocení, a to ve 4. měsíci po skončení měsíce, jehož se vyhodnocení týká.

Obdobně i finanční vypořádání odchylek provádí operátor trhu ve 3 etapách:

- denní vypořádání ve formě zálohové platby,
- měsíční vypořádání, ve kterém se zúčtovávají zálohy z denního vypořádání a na které se vystavuje daňový doklad, je provedeno po skončení kalendářního měsíce,
- závěrečné měsíční vypořádání, které se provádí pro všechny dotčené subjekty zúčtování po uplynutí lhůty pro podávání reklamací podle obchodních podmínek operátora trhu.

Výsledky výpočtu jsou pro každý SZ dostupné přes internetovou adresu <https://portal.ote-cr.cz> a souhrnné hodnoty jsou zveřejňovány i na veřejném webu OTE.

Dosažené hodnoty zúčtovací ceny odchylky a ceny protiodchylky v roce 2013 v závislosti na velikosti systémové odchylky jsou graficky znázorněny na obrázku 9. Progresivní cena odchylky závislá na velikosti systémové odchylky i rozdíl mezi cenou odchylky a cenou protiodchylky jsou dostatečným impulsem pro subjekty zúčtování k minimalizaci jejich odchylek i k poskytnutí případného přebytku či nedostatku elektřiny na vyrovnávacím trhu s regulační energií.

The calculation of imbalances of all balance responsible parties and their evaluation is carried out in the OTE system each calendar day for the preceding day. Since the daily evaluation comprises actual metered data only from type “A” points of consumption – legislation allows using preliminary data for other types of metering – the Market Operator carries out monthly evaluation of imbalances at the end of the month, including received adjustments of actual metered data and preliminary values used for daily evaluations. After settling any claims pertaining to monthly evaluation, the Market Operator performs final monthly evaluation in the fourth month after the end of the month subject to evaluation.

The Market Operator carries out settlement of imbalances in a similar manner in 3 stages:

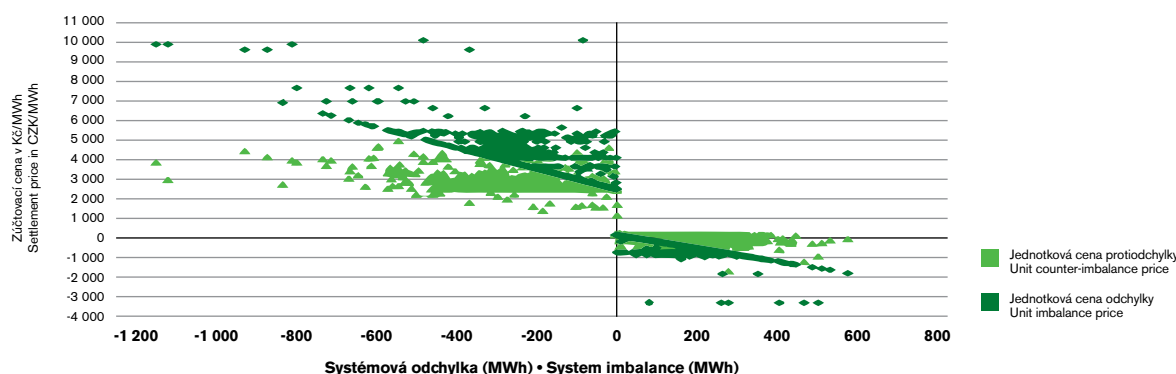
- daily settlement in the form of an advance payment,
- monthly settlement, in which advance payments from daily settlement are reconciled and for which tax documents are issued, is carried out after the end of the calendar month,
- final monthly settlement carried out for all involved balance responsible parties after the expiry of the period for filing claims under the Market Operator’s Business Terms.

Each BRP can access the results of the calculation at <https://portal.ote-cr.cz>, whereas summarized values are posted on OTE’s public website.

Settlement prices of imbalances and counter-imbalances in 2013 in relation to the volume of system imbalances are illustrated in Figure 9. Progressive imbalance prices in relation to the volume of system imbalances and the difference between the imbalance price and the counter-imbalance price provide a sufficient incentive for balance responsible parties to minimize their imbalances and to put any electricity excess or shortage thereof on the balancing market with regulating energy.

OBRAZEK 9: ZÚČTOVACÍ CENA ODCHYLKY A PROTIODCHYLKY V ROCE 2013

FIGURE 9: SETTLEMENT PRICES OF IMBALANCES AND COUNTER-IMBALANCES IN 2013

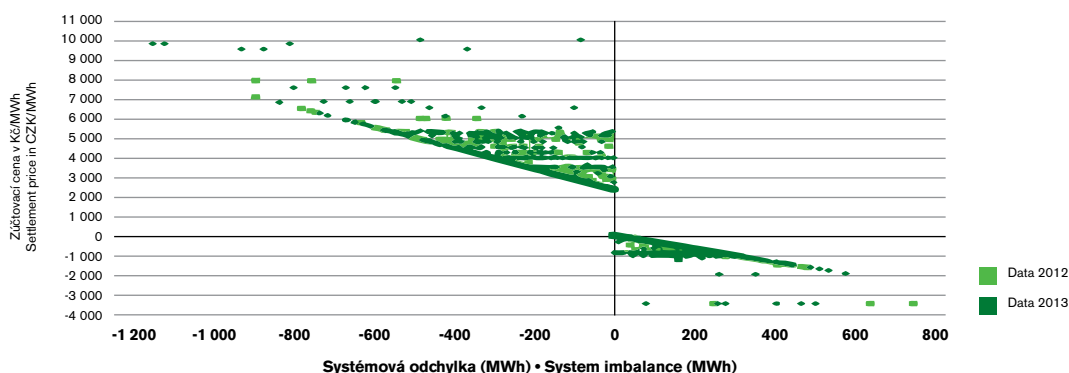

Pro porovnání jsou na obrázku 10 zobrazeny hodnoty zúčtovací ceny odchylky za uplynulé 2 roky (2012 a 2013). Z grafu je zřejmá stále těsnější závislost zúčtovací ceny na systémové odchylce odpovídající nastavení omezující křivky ERÚ.

For comparison, Figure 10 shows imbalance settlement prices for the past two years (2012 and 2013). The chart illustrates a growing correlation between settlement prices and system imbalances corresponding to the ERO limit curve.

OBRAZEK 10: ZÚČTOVACÍ CENA ODCHYLKY V LETECH 2012 A 2013

FIGURE 10: SETTLEMENT PRICES OF IMBALANCES IN 2012 AND 2013

Průměrná cena odchylek v letech 2011 až 2013 je vyjádřena jak v tabulce 1, tak v grafické podobě na obrázku 11. V porovnání s předchozím rokem je patrné, že cena kladné odchylky mírně klesla při systémové odchylce kladné. Naopak cena záporné odchylky při systémové odchylce kladné i ceny odchylek při systémové odchylce záporné se ve srovnání s předchozím rokem mírně zvýšily. Po výrazném propadu, zejména průměrné ceny záporné odchylky SZ v případě kladné systémové odchylky v roce 2011 (v roce 2010 činila -269,08 Kč/MWh), způsobeném změnou stanovení ceny protiodchylky se sledované průměrné ceny v posledních letech stabilizovaly na takřka stejné výši. Trend těsnější závislosti ceny protiodchylky na ceně regulační energie pokračuje. Opět se projevuje provázanost ceny protiodchylky a cen použité regulační energie na vyrovnaní odchylky.

Table 1 and Figure 11 show average prices of imbalances in 2011–2013. There is a slight year-on-year decrease in prices of positive imbalances for positive system imbalances. Conversely, prices of negative imbalances in the event of positive system imbalances and prices of imbalances in the event of negative system imbalances moderately increased in comparison with the previous year. Following a significant drop in 2011, in particular in the average price of BRP's negative imbalances in the event of a positive system imbalance (CZK 269.08/MWh in 2010), resulting from the modified method of determining the counter-imbalance price, the monitored average prices stabilized at nearly the same level in the recent years. The trend of close correlation of counter-imbalance prices and prices of regulating energy has continued, again showing the intertwined counter-imbalance prices and prices of regulating energy used to offset imbalances.

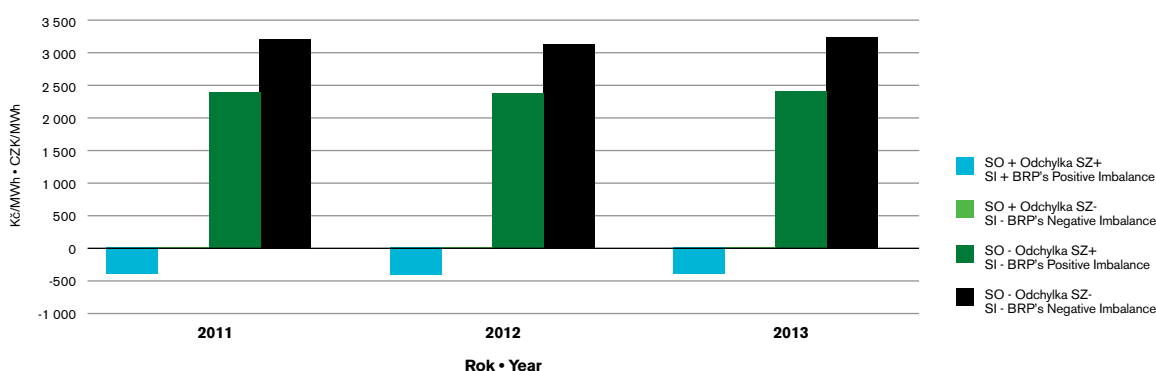
TABULKA 1: PRŮMĚRNÁ PLATBA SUBJEKTU ZÚČTOVÁNÍ ZA ODCHYLKU (Kč/MWh)

TABLE 1: AVERAGE PAYMENTS OF BALANCE RESPONSIBLE PARTIES FOR IMBALANCES (CZK/MWh)

	Sys+ • SI+		Sys- • SI-	
	Odchylka SZ+ Positive BRP's imbalance	Odchylka SZ- Negative BRP's imbalance	Odchylka SZ+ Positive BRP's imbalance	Odchylka SZ- Negative BRP's imbalance
2011	-355,85	-10,81	2 386,45	3 187,80
2012	-371,87	-7,20	2 361,71	3 106,90
2013	-359,65	-15,51	2 402,11	3 210,39

OBRÁZEK 11: PRŮMĚRNÁ CENA ODCHYLKY V ZÁVISLOSTI NA ZNAMĚNKU SYSTÉMOVÉ ODCHYLKY V LETECH 2011–2013

FIGURE 11: AVERAGE PRICE OF IMBALANCES DEPENDING ON THE SIGN OF THE SYSTEM IMBALANCE IN 2011–2013

Obrázky 12 a 13 prezentují statistické ukazatele kladných a záporných odchylek SZ za roky 2011 až 2013. Pro posouzení vývoje odchylek SZ, a tím i vývoje celkového chování subjektů zúčtování jsou použity následující statistické ukazatele:

Střední hodnota – parametr rozdělení náhodné veličiny, který je definován jako vážený průměr daného rozdělení.

Medián – hodnota, jež dělí řadu podle velikosti seřazených výsledků na dvě stejně početné poloviny.

Modus – hodnota, která se v daném statistickém souboru vyskytuje nejčastěji (je to hodnota znaku s největší relativní četností). Představuje jakousi typickou hodnotu sledovaného souboru a jeho určení předpokládá roztřídění souboru podle obměn znaku.

Pro tyto ukazatele platí, že čím více se jejich hodnoty vzájemně blíží, tím je symetričtější rozdělení četností dané veličiny.

V případě velikosti kladných odchylek došlo v roce 2013 po nepatrném snížení v roce 2012 zpět k návratu na úroveň roku 2011. Symetričnost těchto ukazatelů se nemění a pokračuje tak v trendu z posledních let. Statistické ukazatele pro záporné odchylky jsou téměř totožné jako v přechozím roce.

Figures 12 and 13 present statistical indicators of positive and negative imbalances of balance responsible parties in 2011–2013. To assess the trend in BRP's imbalances and overall behaviour of balance responsible parties, the following statistical indicators were used:

Arithmetic mean – the value of division of a random quantity defined as the weighted mean of the given division.

Median – the value separating a list of numbers arranged in the order of size into two equal halves.

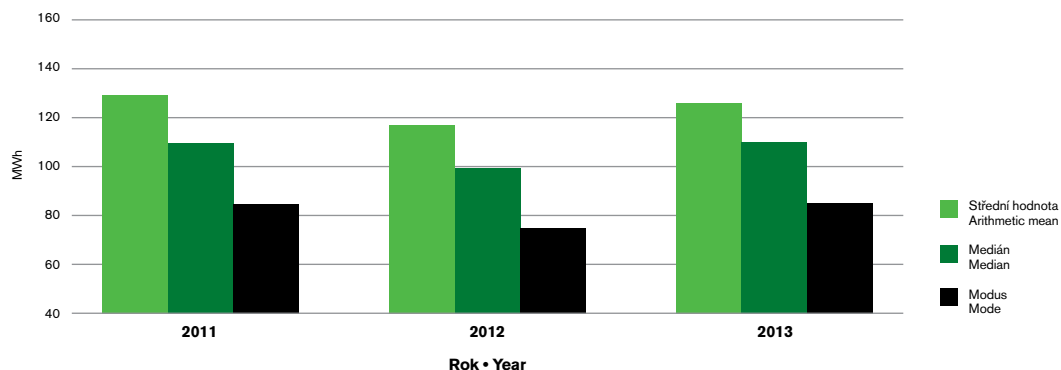
Mode – the value that occurs the most frequently in a statistical data set (the value of the character with the highest relative frequency). It represents a kind of typical value of the observed population and its determination presumes classification of the population according to variations of the character.

It applies that the more similar are the values of these indicators, the more symmetrical is the division of frequency of the specific indicator.

The volume of positive imbalances in 2013 bounced back to the 2011 level after a slight decline in 2012, but the symmetry of these indicators did not change, reflecting the trend over the past years. Statistical data of negative imbalances were nearly identical as in the previous year.

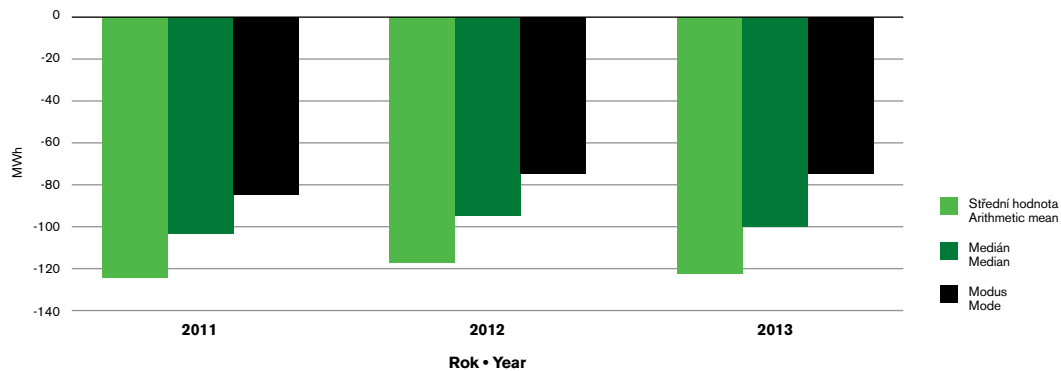
OBRÁZEK 12: STATISTICKÉ UKAZATELE PRO HODINOVÝ SOUČET Kladných odchylek SZ v MWh

FIGURE 12: STATISTICAL INDICATORS OF THE HOURLY SUM OF BRP'S POSITIVE IMBALANCES IN MWh

OBRÁZEK 13: STATISTICKÉ UKAZATELE PRO HODINOVÝ SOUČET Záporných odchylek SZ v MWh

FIGURE 13: STATISTICAL INDICATORS OF THE HOURLY SUM OF BRP'S NEGATIVE IMBALANCES IN MWh

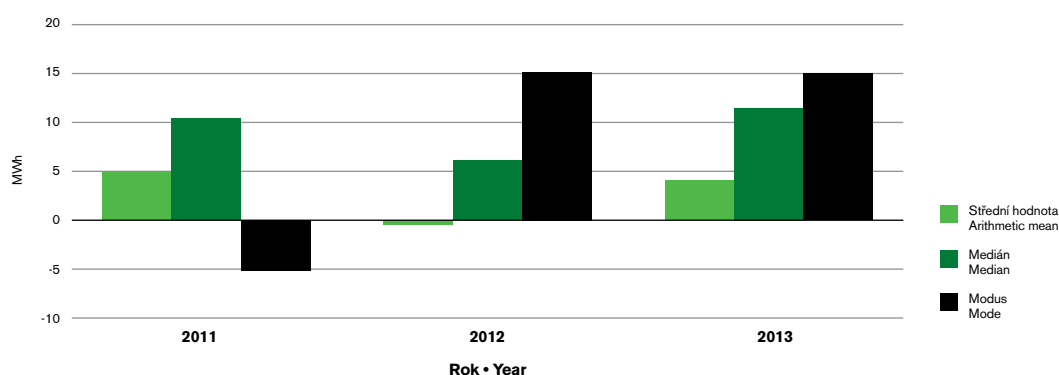

Vývoj symetrie u systémové odchylky je zobrazen na následujícím obrázku 14.

Figure 14 shows the development of system imbalance symmetry
The impact of progressive correlation between the imbalance price

OBRÁZEK 14: STATISTICKÉ UKAZATELE SYSTÉMOVÉ ODCHYLKY V MWh

FIGURE 14: STATISTICAL INDICATORS OF SYSTEM IMBALANCES IN MWh

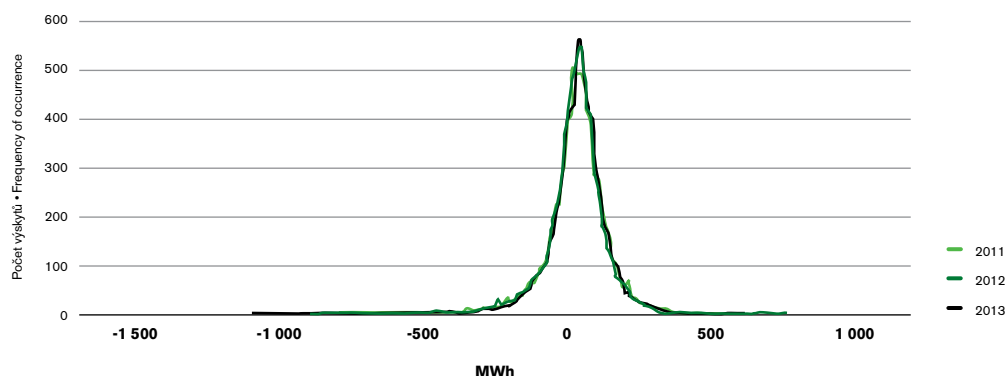

Vliv progresivní závislosti ceny odchylky na velikost systémové odchylky a její pozitivní dopad na chování subjektů zúčtování s cílem minimalizovat jejich odchylku je patrný na obrázku 15, kde je porovnávána četnost výskytu velikosti systémové odchylky za předcházející léta. V grafu je zřetelný nárůst četností velikosti systémové odchylky blíží se hodnotě „0“ v roce 2013.

and the volume of system imbalances and its positive impact on the behaviour of balance responsible parties with the aim to minimize their imbalances is illustrated in Figure 15, comparing the frequency of occurrence of system imbalance volumes in previous years. The graph shows a significant increase in frequency of system imbalance volumes nearing “0” in 2013.

OBRÁZEK 15: ČETNOST VELIKOSTI SYSTÉMOVÉ ODCHYLKY V LETECH 2011–2013

FIGURE 15: FREQUENCY OF SYSTEM IMBALANCE VOLUMES IN 2011–2013

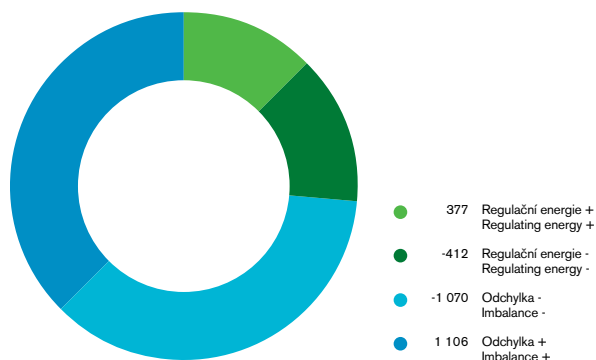

Celkové roční objemy odchylek a poskytnuté regulační energie

Regulační energii opatřuje PPS aktivací PpS, nákupem na vyrovnávacím trhu s regulační energií a dále nákupem regulační energie ze zahraničí. Celkovou bilanci objemů odchylek a objemů regulační energie zúčtovaných v OTE v roce 2013 ukazuje obrázek 16, odpovídající platby jsou znázorněny na obrázku 17.

OBRAZEK 16: CELKOVÉ ROČNÍ OBJEMY ODCHYLEK SZ A REGULAČNÍ ENERGIE (GWh) ÚČTOVANÉ V CS OTE V ROCE 2013

FIGURE 16: TOTAL ANNUAL VOLUMES OF BRP'S IMBALANCES AND REGULATING ENERGY (IN GWh) SETTLED IN CS OTE IN 2013

Porovnání s předcházejícími roky je v GWh na obrázku 18 a v Kč na obrázku 19.

V roce 2013 objem odchylek SZ oproti roku 2012 mírně vzrostl a souběžně s tím se zvýšily i výdaje subjektů zúčtování za odchylky. V porovnání s předchozími lety se však platby hrazené subjekty zúčtování za odchylky zvýšily jen nepatrně. Objem regulační energie použité pro vyrovnání záporné systémové odchylky v roce 2013 mírně klesl, náklady na její pořízení však i nadále pokračovaly v rostoucím trendu posledních let – v roce 2011 činily tyto náklady 811 mil. Kč, v roce 2012 to již bylo 916 mil. Kč a v roce 2013 se jednalo o částku 950 mil. Kč. Objem regulační energie použité pro vyrovnání kladné systémové odchylky v roce 2013 ve srovnání s předcházejícími lety opět vzrostl, a přestože výdaje subjektů zúčtování za regulační energii použitou pro vyrovnání kladné systémové odchylky se zvýšily – v roce 2013 činily cca 15 mil. Kč – byly stále výrazně nižší než výdaje za regulační energii použitou pro vyrovnání záporné systémové odchylky.

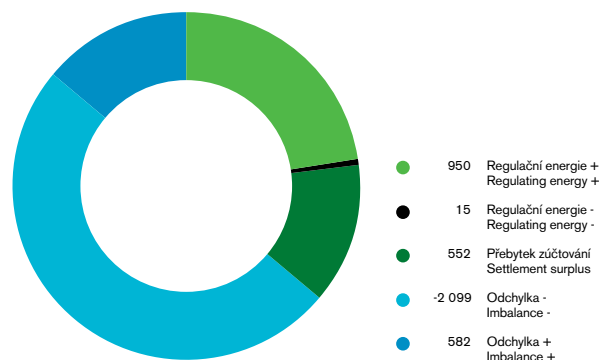
Poskytovatelům regulační energie bylo za regulační energii v roce 2013 vyplaceno cca o 38,5 mil. Kč více než v roce 2012. Přebytek zúčtování v roce 2013 dosáhl 552 mil. Kč, a byl tak přibližně o 31 mil. Kč nižší než v roce 2012.

Total Annual Volumes of Imbalances and Regulating Energy Provided

The TSO acquires regulating energy by enabling ancillary services, purchases on the balancing market with regulating energy and purchases of regulating energy abroad. Figure 16 shows the total balance of volumes of imbalances and of regulating energy settled by OTE in 2013. The corresponding payments are documented in Figure 17.

OBRAZEK 17: CELKOVÉ ROČNÍ OBJEMY PŁATEB ZAPŁACENÉ NEBO INKASOVANÉ ZA ODCHYLKY A REGULAČNÍ ENERGII V ROCE 2013 (MIL. Kč)

FIGURE 17: TOTAL ANNUAL VOLUMES OF PAYMENTS EXECUTED OR COLLECTED FOR IMBALANCES AND REGULATING ENERGY IN 2013 (IN CZK MILLION)

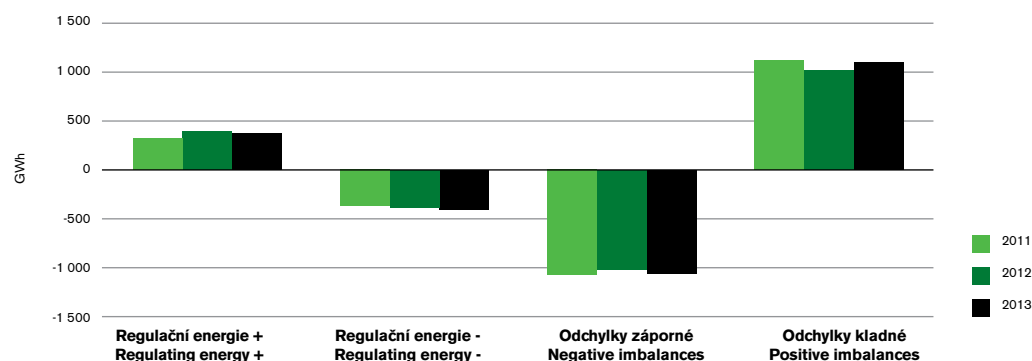
Comparison with previous years in GWh is illustrated in Figure 18 and in CZK in Figure 19.

In 2013 the volume of imbalances of balance responsible parties moderately rose year-on-year and, as a result, expenses incurred by BRPs for imbalances increased as well. Compared to the prior years, payments made by balance responsible parties for imbalances climbed only very slightly. The volume of regulating energy used for offsetting negative system imbalances fell moderately in 2013, whereby acquisition costs continued to rise similarly to the previous years: in 2011 these costs amounted to CZK 811 million, in 2012 they rose to 916 million and in 2013 they reached CZK 950 million. The volume of regulating energy used for offsetting positive system imbalances again showed a year-on-year increase in 2013; although costs of acquisition of regulating energy used to offset positive system imbalances incurred by balance responsible parties climbed to about CZK 15 million in 2013, they were still significantly lower than the costs of regulating energy used to offset negative system imbalances.

Payments received by regulating energy providers in 2013 climbed by CZK 38.5 million, compared to 2012. The surplus of regulating energy settlement fell by 31 million year-on-year to CZK 552 million in 2013.

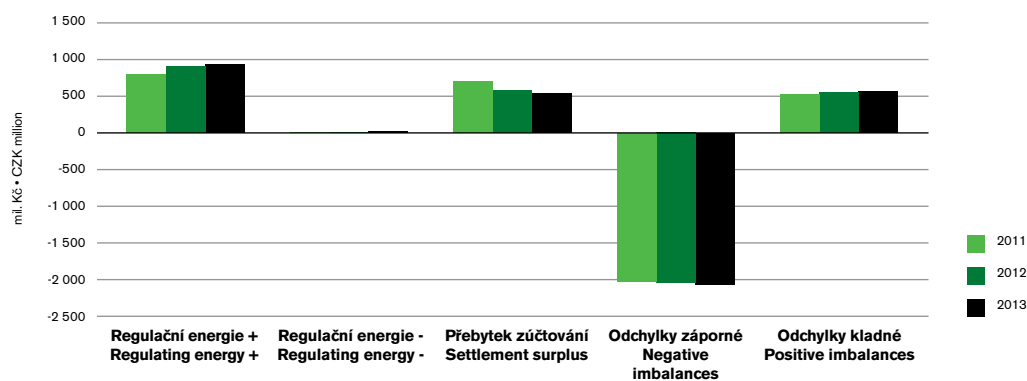
OBRÁZEK 18: CELKOVÉ ROČNÍ OBJEMY ODCHYLEK A REGULAČNÍ ENERGIE – SROVNÁNÍ UPLYNULÝCH 3 LET

FIGURE 18: TOTAL ANNUAL VOLUMES OF IMBALANCES AND REGULATING ENERGY IN THE PAST 3 YEARS

OBRÁZEK 19: CELKOVÉ ROČNÍ OBJEMY PLATEB ZA ODCHYLKY A REGULAČNÍ ENERGII V LETECH 2011–2013

FIGURE 19: TOTAL ANNUAL VOLUMES OF PAYMENTS FOR IMBALANCES AND REGULATING ENERGY IN 2011–2013

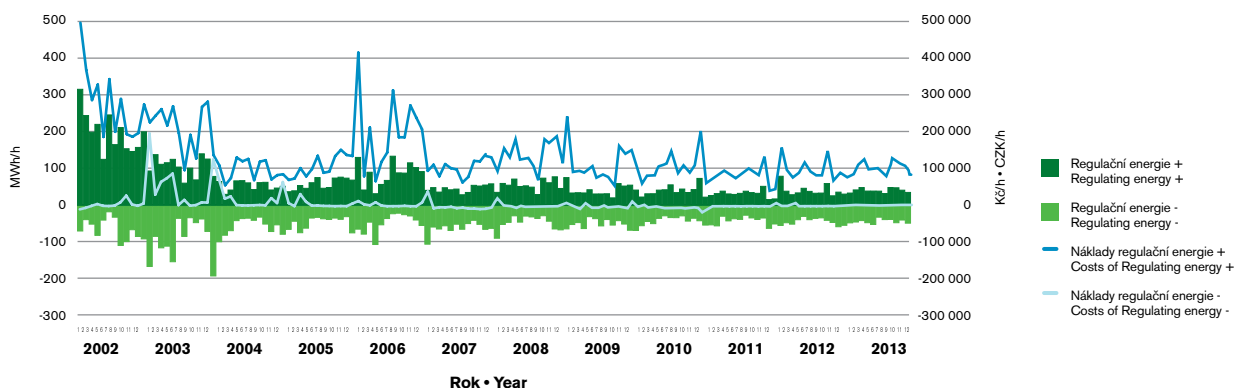

Vývoj průměrných hodinových plateb za poskytnutou kladnou a zápornou regulační energii ukazuje obrázek 20. Na pozadí tohoto obrázku je vidět hodinový průměr poskytnutého množství regulační energie v jednotlivých měsících let 2002 až 2013.

Figure 20 documents the trend in average hourly payments for positive and negative regulating energy rendered. The chart also shows average hourly volumes of provided regulating energy in specific months of 2002–2013.

OBRAZEK 20: VÝVOJ PRŮMĚRNÝCH HODINOVÝCH PLATEB ZA POSKYTNUTOU REGULAČNÍ ENERGIÍ A PRŮMĚRNÉHO OBJEMU VYUŽITÉ REGULAČNÍ ENERGIIE V JEDNOTLIVÝCH HODINÁCH V LETECH 2002–2013

FIGURE 20: AVERAGE HOURLY PAYMENTS PAID FOR REGULATING ENERGY RENDERED AND AVERAGE VOLUMES OF UTILIZED REGULATING ENERGY AT SPECIFIC HOURS IN 2002–2013

Změna dodavatele

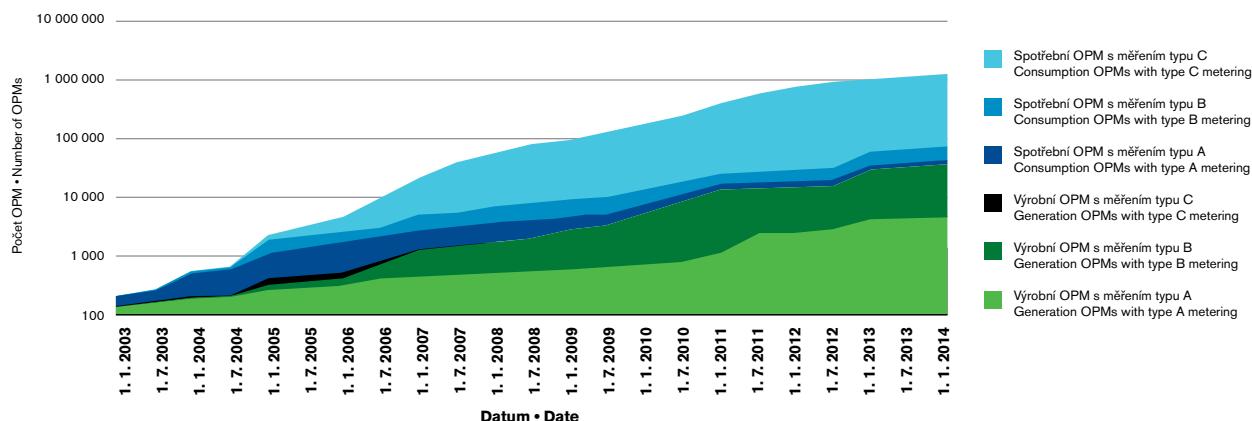
Od 1. 1. 2006 si každý odběratel má právo vybrat dodavatele elektřiny dle svého rozhodnutí. V systému OTE je každá změna dodavatele vztahena ke konkrétnímu odběrnému místu (OPM), tj. k měřenému místu, kde dochází k předání a převzetí elektřiny mezi dvěma účastníky trhu, resp. k odběru elektrické energie. Každá změna dodavatele, kterou je nahrazen obchodník vertikálně integrovaného podnikatele, si tak vynutí novou registraci odběrného místa v systému operátora trhu. Tím je zajištěna evidence měřených dodávek a odběrů elektrické energie jednotlivých dodavatelů do soustavy České republiky a jejich přiřazení subjektům zúčtování. Vývoj počtu výrobních a spotřebních OPM dle jednotlivých typů měření je znázorněn na obrázku 21.

Change of Supplier

Since 1 January 2006 each consumer has been entitled to select a supplier of his choice. Each change of supplier in the OTE system is assigned to a specific point of delivery/transfer (OPM), i.e. to the place of metering electricity supplied and taken between two market participants, or electricity consumption. Each change of supplier, which results in the replacement of the trader of a vertically integrated entity, necessitates new registration of OPM in the Market Operator's system. This ensures recording of specific suppliers' metered electricity supplied to and taken from the power system of the Czech Republic and their allocation to balance responsible parties. Figure 21 shows the numbers of generation and consumption OPMs according to types of metering.

OBRAZEK 21: POČET VÝROBNÍCH A SPOTŘEBNÍCH OPM V SYSTÉMU OPERÁTORA TRHU

FIGURE 21: NUMBER OF GENERATION AND CONSUMPTION OPMs REGISTERED WITH OTE SYSTEM

Tabulka 2 udává počty OPM, na kterých v daném roce a měsíci došlo ke změně dodavatele. V roce 2013 bylo v systému operátora trhu registrováno 374 440 změn dodavatele elektrické energie. Obchodníka s elektřinou změnilo v roce 2013 téměř o sto tisíc odběrných míst méně než v rekordním roce 2012, a skončil tak trend každoročního nárůstu počtu odběrných míst, která změnila dodavatele elektřiny. Důvodem poklesu počtu změn jsou termínované smlouvy i atraktivnější tarify dominantních obchodníků, které jsou konkurenceschopnější vůči produktům nabízeným alternativními dodavateli. Tradičně nejvíce změn dodavatele se uskutečňuje k 1. 1., ať už z důvodu ročních výběrových řízení, či obchodní politiky jednotlivých dodavatelů. Ale i v ostatních měsících je patrná snaha dodavatelů získat další zákazníky, což potvrzuje poměrně rovnoměrné rozložení počtu změn dodavatele během roku. Kumulovaný počet uskutečněných změn dodavatele registrovaných v systému operátora trhu od roku 2007 je znázorněn na obrázku 22.

Table 2 shows the number of OPMs where changes of supplier occurred in the specific year and month. A total of 374,440 changes of electricity supplier were registered in 2013. The number of OPMs that changed electricity supplier in 2013 fell by almost a hundred thousand, compared to the record number of changes in 2012, which showed a reversal of the trend of annual increases in the number of point of consumption that changed their suppliers. This decline in the number of changes stems also from contracts concluded for definite terms and more attractive rates offered by dominant electricity traders, which makes them more competitive in comparison with products offered by alternative suppliers. Traditionally, most changes occur as of 1 January due to annual tenders and business policies of suppliers. Nonetheless, suppliers endeavour to win over more customers in other months of the year as well, which is evidenced by a relatively even distribution of the change of supplier numbers during the year. The cumulated number of executed changes of supplier in the Market Operator's registered system since 2007 is documented in Figure 22.

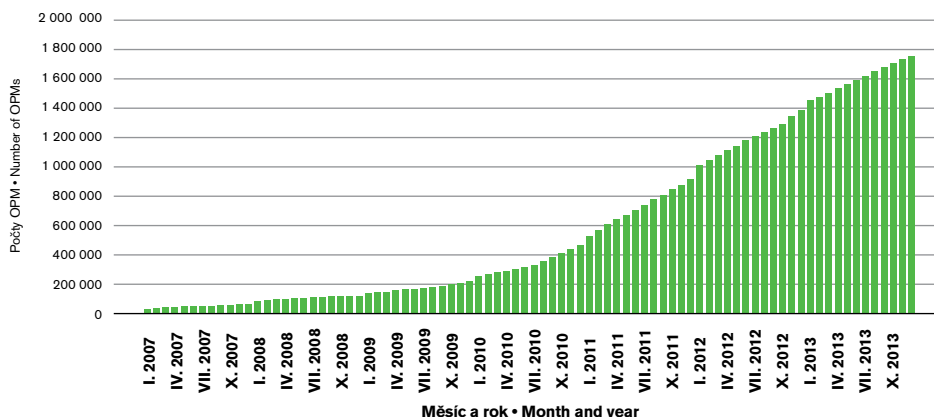
TABULKA 2: POČET USKUTEČNĚNÝCH ZMĚN DODAVATELE ELEKTRINY

TABLE 2: NUMBER OF EXECUTED CHANGES OF ELECTRICITY SUPPLIER

Měsíc • Month	Počet uskutečněných změn dodavatele elektřiny • Number of executed changes of electricity suppliers			
	Rok • Year			
	2003–2010	2011	2012	2013
Leden • January	93 097	64 328	99 708	67 548
Únor • February	28 474	40 233	32 032	24 791
Březen • March	26 420	38 612	32 538	28 698
Duben • April	30 786	32 213	36 931	29 297
Květen • May	28 250	28 756	30 810	28 862
Červen • June	25 496	32 887	35 225	28 625
Červenec • July	27 720	34 056	30 726	27 047
Srpen • August	37 496	40 769	25 147	37 280
Září • September	37 038	33 000	28 736	27 466
Říjen • October	41 219	36 933	29 769	24 558
Listopad • November	43 743	30 048	52 287	24 685
Prosinec • December	46 967	37 025	39 219	25 583
Celkem • Total	466 706	448 860	473 128	374 440
Celkem 2003–2013				
Total 2003–2013		1 763 134		

OBRÁZEK 22: KUMULOVANÝ NÁRŮST POČTŮ ZMĚN DODAVATELE (ÚDAJE K 31. 12. 2013)

FIGURE 22: CUMULATED NUMBER OF REGISTERED CHANGES OF SUPPLIER (DATA AS AVAILABLE AT 31 DECEMBER 2013)

Účastníci trhu s elektřinou

Na trhu s elektřinou působí aktivně tyto licencovaní účastníci:

- subjekt zúčtování,
- dodavatel,
- účastník s přístupem na vyrovnávací trh (VT),
- poskytovatel podpůrných služeb (PpS),
- provozovatel distribuční soustavy,
- provozovatel přenosové soustavy.

Electricity Market Participants

The following licenced participants take an active part in the electricity market:

- Balance responsible party,
- Supplier,
- Participant with access to the balancing market (BMR),
- Provider of ancillary services (AS),
- Distribution system operator,
- Transmission system operator.

V roce 2013 se trh s elektřinou rozšířil o 5 subjektů zúčtování, 12 dodavatelů s přenesenou odpovědností za odchylku a 18 provozovatelů lokálních distribučních soustav, přičemž někteří provozovatelé lokálních distribučních soustav jsou zároveň dodavateli. Subjekty zúčtování mohou kromě dodávky konečným zákazníkům také obchodovat na krátkodobých trzích s elektřinou.

Tabulka 3 ukazuje počet registrovaných účastníků trhu s elektřinou podle typu účastníka ke konci roku 2013 a meziroční změny vzhledem k roku 2012.

In 2013 the electricity market acquired 5 balance responsible parties, 12 traders with transferred imbalance responsibility, and 18 local distribution system operators, whereby some of the local distribution system operators are also traders. In addition to supplying electricity to end consumers, balance responsible parties can also trade on short-term markets.

Table 3 provides an overview of registered electricity market participants according to the type of participant at the end of 2013 and year-on-year changes compared to 2012.

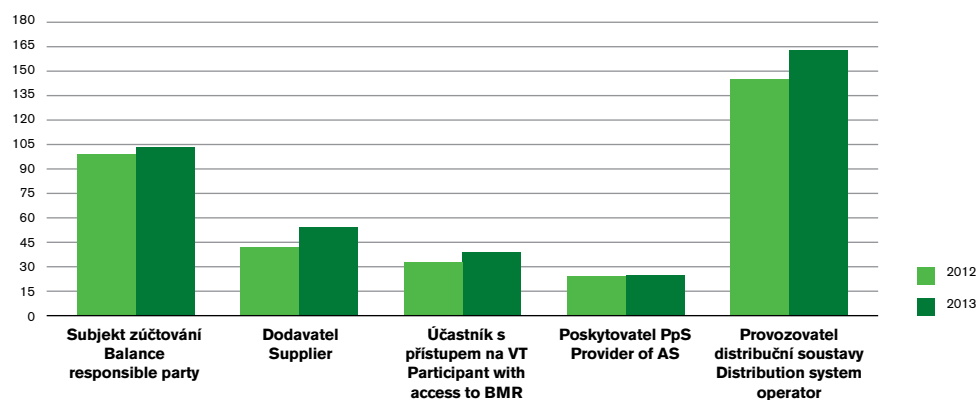
TABULKA 3: POČET ÚČASTNÍKŮ TRHU S ELEKTŘINOU KE KONCI ROKU 2013

TABLE 3: NUMBER OF ELECTRICITY MARKET PARTICIPANT AT THE END OF 2013

Typ účastníka • Type of participant	Počet k 31. 12. 2013 Number at 31 December 2013	Meziroční změna Year-on-year change
Subjekt zúčtování • Balance responsible party	103	+5
Dodavatel • Supplier	54	+12
Účastník s přístupem na VT • Participant with access to BMR	40	+7
Poskytovatel PpS • Ancillary Service Provider	25	+1
Provozovatel distribuční soustavy • Distribution system operator	163	+18
Provozovatel přenosové soustavy • Transmission system operator	1	0

OBRAZEK 23: POČET LICENCOVANÝCH ÚČASTNÍKŮ NA TRHU S ELEKTŘINOU V LETECH 2012 A 2013

FIGURE 23: NUMBER OF LICENCED ELECTRICITY MARKET PARTICIPANTS IN 2012 AND 2013

Účastníci trhu jsou na OTE zastoupeni zejména výrobci, obchodními společnostmi, dodavateli konečným zákazníkům, či energeticky náročnými spotřebiteli nakupujícími pro svoji spotřebu a finančními institucemi.

Market participants at OTE are represented particularly by producers, commercial companies, suppliers to end customers, energy-intensive consumers buying for their consumption and financial institutions.

Rok 2013 byl čtvrtým rokem, ve kterém operátor trhu prováděl vypořádání a zúčtování odchylek subjektů zúčtování působících na liberalizovaném trhu s plynem. Každý takový subjekt musí registrovat své požadavky na plyn dodaný do soustavy a odebraný ze soustavy. Odchýlení se od požadavků nebo nezohlednění přesné výše spotřeby zákazníků je přirozenou součástí procesu a vytváří odchylku, za kterou je subjekt zodpovědný, stejně jako na trhu s elektřinou. Princip stanovení odchylek a jejich vypořádání vyplývá z technického charakteru soustav – tj. z požadavku na vyrovnanost nabídky (dodávky) a poptávky (odběru) plynu za určité časové období.

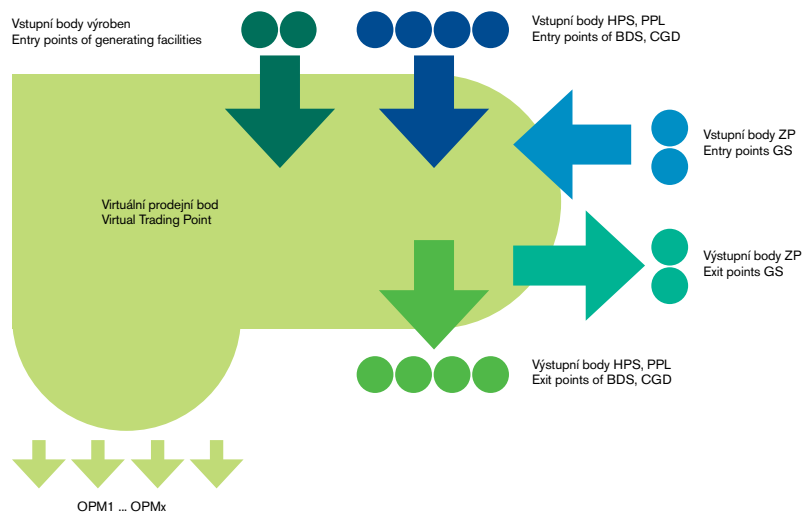
Celá ČR tvoří jednu bilanční zónu, tzv. virtuální prodejní bod, kde jsou všechny obchody s plynem registrovány (vyjma starých tranzitních smluv, pro které neplatí princip Entry–Exit), jak znázorňuje obrázek 24.

2013 was the fourth year for the Market Operator to provide settlement of imbalances for balance responsible parties operating on the liberalized gas market. Each balance responsible party must register its requests for gas supplied to and taken from the gas system. Any aberration from the requests or failure to factor in exact volumes of customer consumption is a natural part of the process, creating imbalances for which the balance responsible parties are responsible, similarly to the electricity market. The principle of calculation and settlement of imbalances ensues from the technical nature of the systems, i.e. from the principle of balancing offer (supply) and demand (consumption) of gas for a defined period.

The entire territory of the Czech Republic is one balancing zone, the so-called Virtual Trading Point (VTP), at which all gas transactions are registered (excluding old transit contracts, for which the Entry–Exit rule does not apply), as Figure 24 illustrates.

OBRAZEK 24: BILANČNÍ ZÓNA ČR PRO TRH S PLYNEM

FIGURE 24: CZECH BALANCING ZONE FOR GAS TRADING

Obchodní jednotkou je jeden plynárenský den, který začíná v 6:00 hodin daného kalendářního dne a končí v 6:00 hodin následujícího kalendářního dne³.

Registrace obchodů a přepravovaných množství plynu se uskutečňuje zasláním tzv. nominací. Nominace se dělí na:

- nominace přepravy – příkaz k přepravě plynu na vstupních a výstupních bodech hraničních předávacích stanic (HPS), neboli export a import plynu z/do přepravní soustavy na území ČR,
- nominace uskladnění – příkaz k uskladnění, nebo čerpání uvedeného množství plynu ze zásobníku plynu (ZP),
- nominace distribuce – příkaz k distribuci plynu na vstupních bodech výroby plynu a na vstupních a výstupních bodech přeshraničních plynovodů (PPL), neboli export a import plynu z/do dané distribuční soustavy na území ČR⁴,
- nominace závazku dodat a závazku odebrat – obchody, které jsou uskutečňované přes tzv. virtuální prodejní bod (VPB) mezi jednotlivými obchodníky (předání plynu na VPB), přičemž na VPB platí, že co je nominováno, to je dodáno/odebráno.

Veškeré nominace subjekt zúčtování registruje u operátora trhu nebo u příslušných provozovatelů do 14:00 hodin dne před začátkem plynárenského dne, kdy má být dodávka uskutečněna. Po tomto čase dochází k párování (matchingu) nominací přepravy se sousedními provozovateli přepravních soustav, nominací distribuce se sousedními provozovateli distribučních nebo přepravních soustav, nominací uskladňování mezi provozovatelem přepravní soustavy a provozovatelem zásobníku plynu a nominací na virtuálním prodejním bodě mezi jednotlivými subjekty zúčtování. Tímto ale možnost úpravy obchodní pozice pro účastníky trhu nekončí. Až téměř do konce plynárenského dne „D“ může subjekt zúčtování upravit svou pozici zasláním renominace, neboli opravné nominace svých závazků. Nominuje se najednou množství na celý jeden plynárenský den⁵. Obrázek 25 ukazuje aktuální časové uspořádání trhu s plynem v ČR z pohledu vybraných činností OTE.

The trading unit is one gas day, which begins at 6:00 of the relevant calendar day and ends at 6:00 of the following calendar day³.

Registration of transactions and shipped quantities of gas is carried out through submission of nominations. Nominations are divided as follows:

- transmission nomination – a request for gas transmission at entry and exit points of Border Delivery Stations (BDS), i.e. gas export from and import to the transmission system in the Czech Republic;
- storage nomination - a request for injection or withdrawal of a specified quantity of gas into/from the Gas Storage (GS);
- distribution nomination – a request for gas distribution at entry points of gas generating facilities and entry and exit points of cross-border gas ducts (CGD), i.e. gas export from or import to the relevant distribution system in the Czech Republic⁴;
- nominations of obligation to supply and obligation to take - transactions executed through the Virtual Trading Point (VTP) between traders (gas delivery at VTP), whereby it applies that all that is nominated at VTP is actually supplied/taken.

Balance responsible parties register all nominations with the Market Operator or relevant operators by 14:00 on the day preceding the beginning of the gas day on which the gas is to be supplied. After the deadline, gas transmission nominations are matched between neighbouring transmission system operators, distribution nominations are matched between neighbouring distribution or transmission system operators, and storage nominations are matched between the transmission system operator and gas storage operators. However, market participants have more options to adjust their trading positions. Almost until the end of the gas day “D”, balance responsible parties may adjust their positions by sending renominations, i.e. corrective nominations of their obligations. The quantity for one whole gas day shall be always nominated at once⁵. Figure 25 shows the current schedule of the gas market in the Czech Republic in terms of OTE's selected activities.

³ Tato definice odpovídá cílovému řešení modelu trhu s plynem v Evropě (Gas Target Model). Většina evropských zemí je tomu přizpůsobena již nyní, u ostatních adaptace probíhá nebo bude probíhat v blízké budoucnosti.

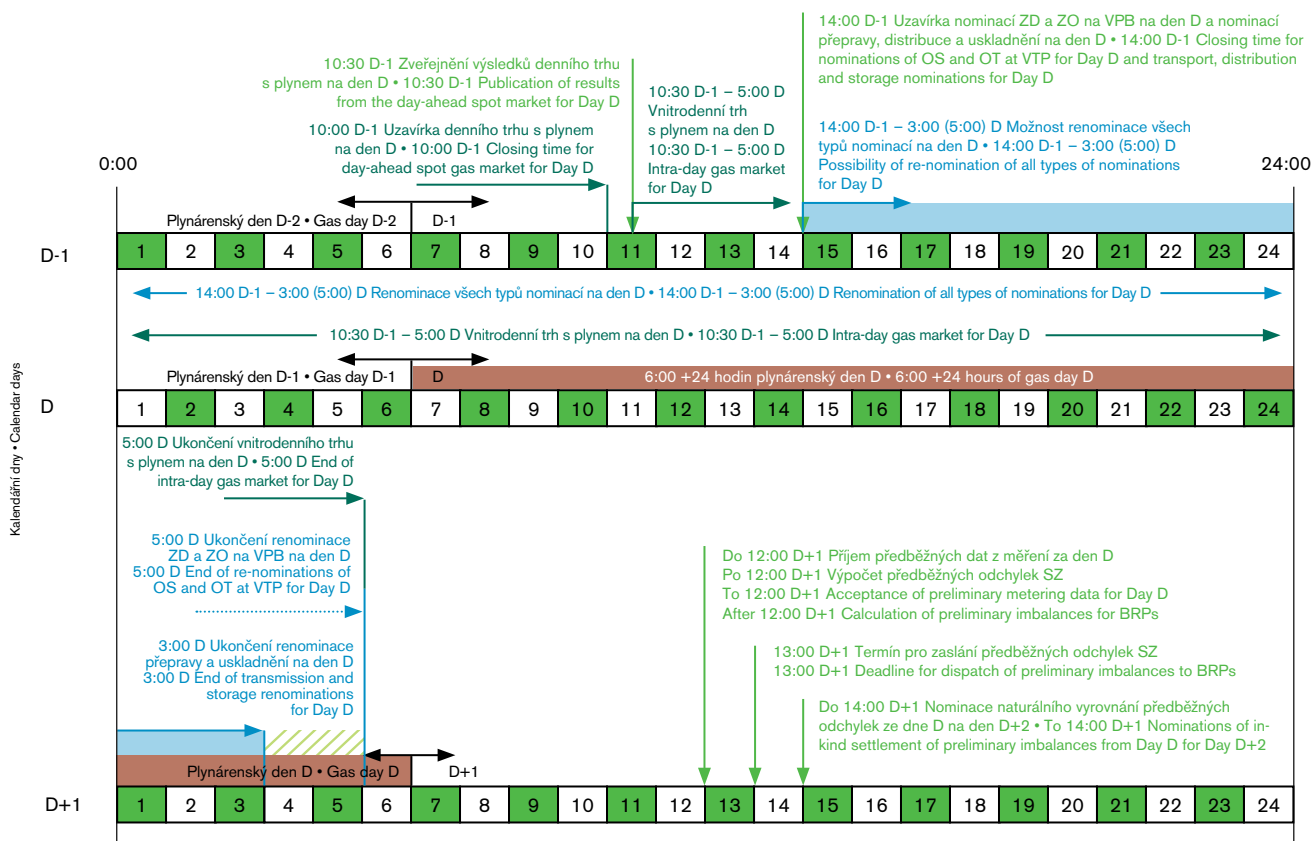
⁴ Nominace přepravy a distribuce plynu k zákazníkům není uplatňována vzhledem k tomu, že celá plynárenská soustava ČR tvoří jednu bilanční zónu.

⁵ Nominace přepravy na HPS je možné zadat též po jednotlivých hodinách plynárenského dne. Tyto hodnoty jsou využity pouze pro párování nominací přepravy mezi provozovateli.

³ This definition corresponds to the Gas Target Model in Europe. Most European countries have already adapted to the model, in others the adaptation is under way or is planned in the near future.

⁴ Nominations of gas transmission and distribution to customers do not apply as the entire gas system of the Czech Republic corresponds to one balancing zone.

⁵ Transmission nominations at BDS may be submitted for each separate hour of the gas day. These values are used solely for matching of transmission nominations between operators.

OBRAZEK 25: AKTUÁLNÍ ČASOVÉ USPOŘÁDÁNÍ TRHU S PLYNEM
FIGURE 25: CURRENT SCHEDULE OF THE GAS MARKET

Dvoustranné obchodování

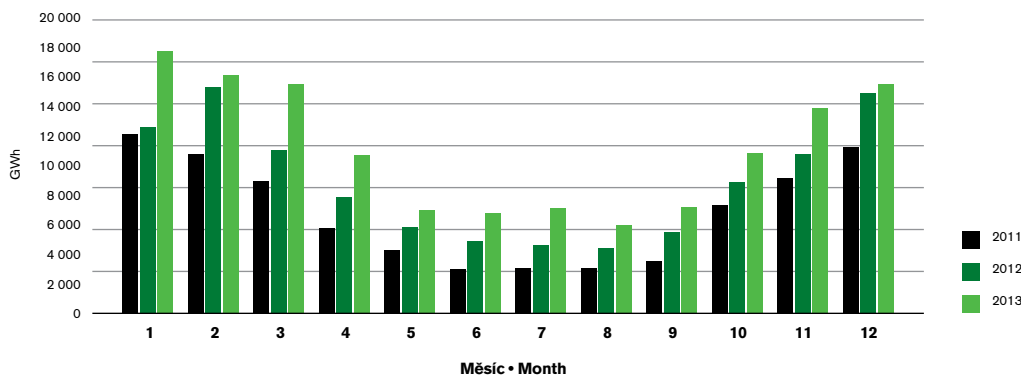
Pro výměnu plynu mezi subjekty zúčtování byly i v roce 2013 nejvíce využívány dvoustranné kontrakty – závazky dodat či odebrat. Dvoustranné kontrakty, stejně jako obchody na krátkodobých trzích s plynem, nemají fyzikální odraz v soustavě – nedochází při jejich realizaci k toku plynu, jen se virtuálně změní jeho vlastník (resp. vlastník energie v plynu obsažené). OTE z dvoustranných kontraktů registruje pro účely vyhodnocení odchylek pouze technické údaje, tj. množství zobchodovaného plynu v energetických jednotkách, bez udání ceny. Finanční vypořádání těchto obchodů probíhá mezi jednotlivými subjekty a OTE v tomto případě není centrální protistranou. Objemy registrovaných dvoustranných kontraktů realizovaných na virtuálním prodejním bodě v CS OTE za roky 2011 až 2013 jsou znázorněny po jednotlivých měsících na obrázku 26. Celkové množství takto zobchodovaného plynu v roce 2013 bylo 135 067 GWh (rok 2012: 107 051 GWh). Obchodování prostřednictvím krátkodobých trhů s plynem v roce 2013 se podrobněji věnuje kapitola Organizovaný krátkodobý trh s elektřinou a plynem.

Bilateral Trading

In 2013, most gas exchanges between balance responsible parties were executed through bilateral contracts – obligations to supply or obligations to take. Similarly to trading on short-term gas markets, bilateral contracts do not have any physical impact on the system – their performance does not encompass any gas flow as the owner of the gas changes only virtually (or the owner of the energy contained in gas). For the purpose of imbalance evaluation, OTE registers only technical data from these contracts, i.e. the quantity of traded gas in energy units, without any price indication. Financial settlement of these transactions is carried out between specific entities, whereby OTE is not the central counterparty in this case. Volumes of registered bilateral contracts executed at the Virtual Trading Point in CS OTE in 2011–2013 are shown for specific months in Figure 26. The total volume of gas traded in this way in 2013 was 135,067 GWh (107,051 GWh in 2012). Trading on the short-term gas market in 2013 is described in more detail in the chapter Organized Short-Term Electricity and Gas Markets.

OBRÁZEK 26: OBJEM DVOUSTRANNÝCH KONTRAKTŮ (GWh) REGISTROVANÝCH V SYSTÉMU OTE V LETECH 2011 AŽ 2013

FIGURE 26: VOLUMES OF BILATERAL CONTRACTS (IN GWh) REGISTERED IN OTE SYSTEM IN 2011–2013

V případě nominace závazku dodat (prodej plynu) se kontroluje v systému OTE při uzavírce nominací a v rámci daného renominačního okna mimo jiné i splnění podmínky finančního zajištění SZ pro tyto obchody z pohledu možných odchylek SZ.

Export a import plynu realizuje SZ prostřednictvím nominace přepravy plynu přes hraniční předávací stanice v přepravní soustavě nebo prostřednictvím nominace distribuce plynu přes přeshraniční plynovody, které se nachází v distribučních soustavách. Nominace přepravy či distribuce na rozdíl od nominace závazku dodat a odebrat znamená tok plynu v soustavě. Nominace přepravy nebo distribuce na výstupní bod plynárenské soustavy je zkontrolována v systému OTE na finanční zajištění a teprve poté je odeslána na příslušného provozovatele k matchingu se sousedními provozovateli.

Přeprava plynu se realizuje prakticky dvěma způsoby – modelem Point-to-Point a modelem Entry-Exit. Přeprava plynu modelem Point-to-Point vychází ze starých tranzitních kontraktů a v současnosti již nelze tento model v souladu se směrnicemi EU aplikovat na nové smlouvy – v praxi bude tento model uplatňován tak dlouho, dokud budou účinné tranzitní smlouvy typu Point-to-Point, nebo dokud se tyto staré smlouvy nepřeveďte na model Entry-Exit. Přeprava plynu modelem Entry-Exit je realizována buď subjekty zúčtování, nebo zahraničními právníky nebo fyzickými osobami, které nejsou subjekty zúčtování ve smyslu energetického zákona (tzv. čistí tranzitéři). Systém OTE registroval v roce 2013 pouze přepravu plynu subjekty zúčtování modelem Entry-Exit. V průběhu roku 2013 však došlo k převedení několika starých tranzitních kontraktů z modelu Point-to-Point na model Entry-Exit. Statistiku exportů a importů plynu jsou proto ovlivněny touto skutečností. Předpokládáme, že trend

In the event of obligation to supply (sale of gas), the OTE system checks, at the time of the nomination close and within the specific renomination window, whether the condition of the balance responsible party's financial security is met for such transactions in terms of possible imbalances of the relevant BRP.

Balance responsible parties carry out gas export and import through gas transmission nominations via border delivery stations in the transmission system or through gas distribution nominations via cross-border gas ducts within the distribution systems. Unlike nominations of obligation to supply or take, transmission or distribution nominations refer to the gas flow in the system. Transmission or distribution nominations for gas system exit points are checked in the OTE system for financial security and then sent to the respective operator for matching with neighbouring operators.

Gas transmission is carried out in two ways, using either the Point-to-Point model or the Entry-Exit model. The former Point-to-Point model is executed under old transit contracts and, according to EU directives, it can no longer be applied for new contracts. In practice this model will be used as long as the Point-to-Point transit contracts stay in effect or until the old contracts are transformed into the Entry-Exit model. Gas transmission via the Entry-Exit model is carried out either by balance responsible parties pursuant to the Energy Act or by foreign legal entities (gas traders with transit contracts only). In 2013, the OTE system registered only gas transmission executed by balance responsible parties under the Entry-Exit model, but in the course of the year some old transit contract were transformed from the Point-to-Point model to the Entry-Exit model. As a result, statistics of gas exports and imports were affected by the transition. We assume that the trend of transforming old contracts into Entry-Exit type of agreements will continue. Since

převádění starých tranzitních smluv na nové smlouvy typu Entry–Exit bude postupně pokračovat i nadále. Od roku 2013 systém OTE registruje též množství přepraveného a uskladněného plynu čistých tranzitérů.

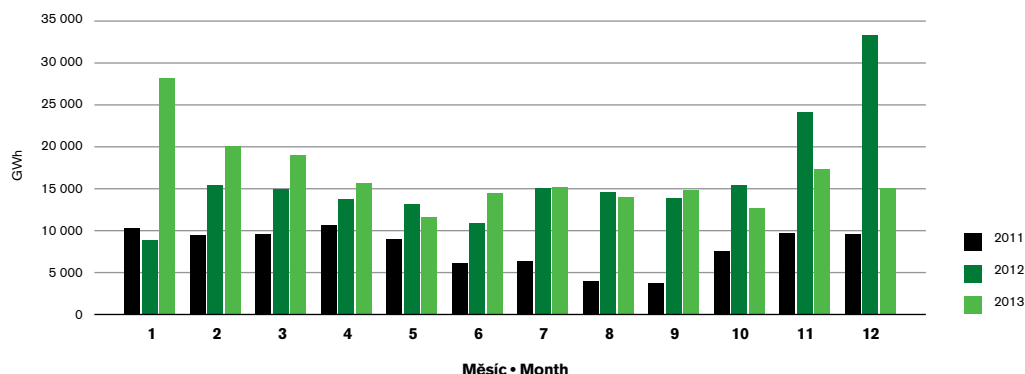
Obrázky 27 a 28 ukazují množství dovezeného (importovaného) a vyvezeného (exportovaného) plynu po jednotlivých měsících roku 2013 v porovnání s roky 2011 a 2012. Hodnoty importu a exportu odpovídají hodnotám uzavřených přeshraničních obchodů a nemusí respektovat skutečné fyzické toky plynu. Celkové množství importovaného plynu v roce 2013 bylo 198 385 GWh (rok 2012: 194 009 GWh), celkové množství exportovaného plynu bylo 108 804 GWh (rok 2012: 116 608 GWh).

2013 OTE has been registering also volumes of transmitted and stored gas of gas traders with transit contracts only.

Figures 27 and 28 show volumes of imported and exported gas in specific months of 2013 in comparison with 2011 and 2012. The import/export values correspond to the values of contracted cross-border transactions and may not reflect the actual physical gas flows. The total volume of imported gas in 2013 was 198,385 GWh (194,009 GWh in 2012), and the total volume of exported gas was 108,804 GWh (116,608 GWh in 2012).

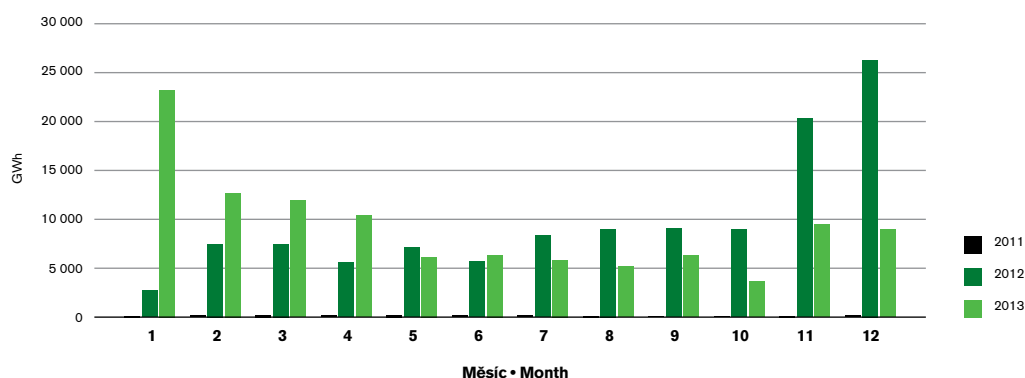
OBRÁZEK 27: MNOŽSTVÍ IMPORTOVANÉHO PLYNU V JEDNOTLIVÝCH MĚSÍCÍCH LET 2011 AŽ 2013

FIGURE 27: VOLUMES OF IMPORTED GAS IN SPECIFIC MONTHS OF 2011–2013

OBRÁZEK 28: MNOŽSTVÍ EXPORTOVANÉHO PLYNU V JEDNOTLIVÝCH MĚSÍCÍCH LET 2011 AŽ 2013

FIGURE 28: VOLUMES OF EXPORTED GAS IN SPECIFIC MONTHS OF 2011–2013

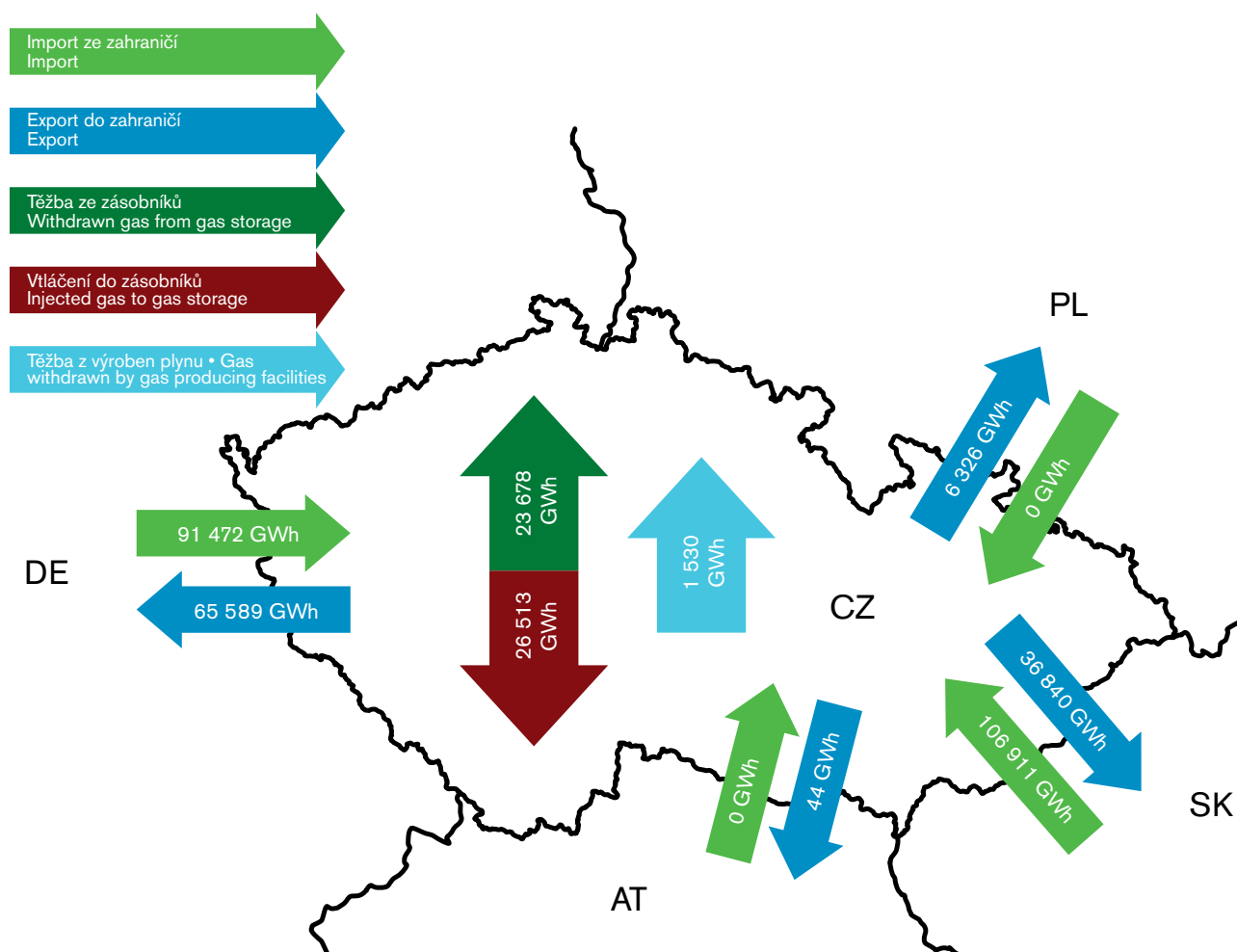

Obrázek 29 ukazuje množství plynu vstupujícího a vystupujícího do/z plynárenské soustavy ČR prostřednictvím hraničních předávacích stanic a přeshraničních plynovodů, množství vtačeného a vytěženého plynu do/ze zásobníků plynu a množství plynu vytěženého výrobkami plynu za celý rok 2013. Z obrázku je zřejmé, že největší objemy plynu jsou realizovány na hranicích s Německem (profil CZ-DE) a významné množství plynu je subjekty zúčtování dodáno též na území Slovenska (profil CZ-SK).

Figure 29 shows volumes of gas supplied to and taken from the Czech gas system through border delivery stations and cross-border gas ducts, volumes of injected and withdrawn gas from/to gas storage, and volumes of gas withdrawn by gas production facilities in 2013. The chart demonstrates the largest volumes of gas at the border with Germany (CZ-DE profile); a substantial volume of gas is also delivered to Slovak territory (CZ-SK profile).

OBRÁZEK 29: MNOŽSTVÍ PLYNU VSTUPUJÍCÍHO/VYSTUPUJÍCÍHO DO/Z PLYNÁRENSKÉ SOUSTAVY ČR V ROCE 2013

FIGURE 29: VOLUMES OF GAS SUPPLIED TO/ TAKEN FROM THE CZECH GAS SYSTEM IN 2013

Těžba a vtláčení

Plyn lze na rozdíl od elektřiny efektivně skladovat. Ke konci roku 2013 byla celková technická kapacita zásobníků plynu provozovaných v rámci české plynárenské soustavy⁶ 2,9 mld. m³. Stav zásob plynu ke konci prosince 2013 byl 2 168,1 mil. m³, tj. 23 283 GWh. Subjekty zúčtování, které mají zajištěnou kapacitu v zásobnících plynu, realizovaly těžbu a vtláčení plynu z/do zásobníků prostřednictvím nominací uskládňování. Souběžně s těmito nominacemi musí subjekty předkládat nominace přepravy, aby mohlo dojít k matchingu mezi provozovatelem zásobníku plynu a provozovatelem přepravní soustavy. Pro zasilání a zpracování nominací přepravy a uskladnění proto platí podobná pravidla.

Obrázek 30 ukazuje množství vytěženého a vtačeného plynu do zásobníků plynu po jednotlivých měsících let 2011 až 2013. Z obrázku je patrný typický průběh obou řad, tj. téměř výhradní vtláčení plynu do zásobníků v letních měsících a téměř výhradní čerpání plynu v zimním období. Celkové množství vtačeného plynu v roce 2013 bylo 26 513 GWh (rok 2012: 16 353 GWh), celkové množství vytěženého plynu bylo 23 678 GWh (rok 2012: 23 834 GWh).

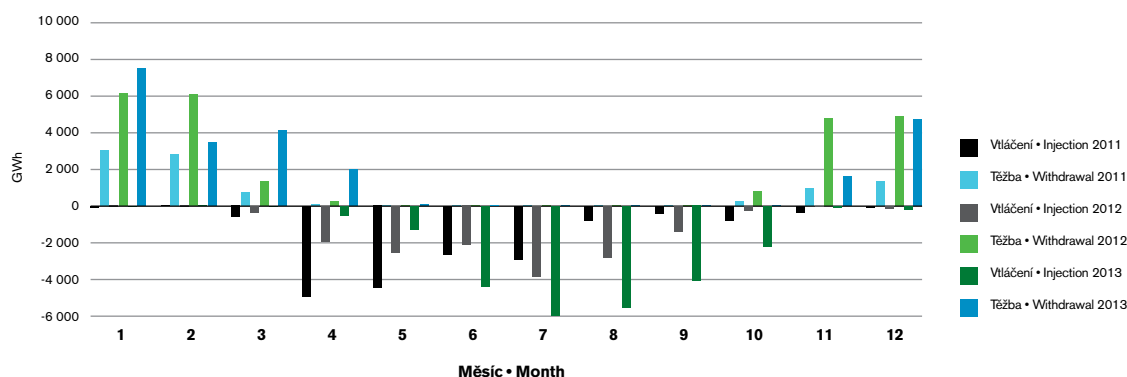
Withdrawal and Injection

Unlike electricity, gas can be effectively stored. At the end of 2013, the total technical capacity of gas storage facilities operated within the Czech gas system⁶ was 2.9 billion m³. The gas reserve at the end of December 2013 was 2,168.1 million m³, i.e. 23,283 GWh. Balance responsible parties with a secured capacity in storage facilities carried out withdrawals and injections of gas from/to gas storage through storage nominations. In parallel with the storage nominations, balance responsible parties shall submit transmission nominations to allow matching between gas storage operators and transmission system operator. As a result, similar rules apply for sending and processing transmission and storage nominations.

Figure 30 documents volumes of withdrawn and injected gas from and into gas storage facilities in specific months of 2011–2013. The figure shows a typical trend in both lines, i.e. almost exclusive injection of gas into storage facilities in summer months and almost exclusive withdrawal of gas in winter months. In 2013, the total volume of injected gas was 26,513 GWh (16,353 GWh in 2012), and the total volume of withdrawn gas was 23,678 GWh (23,834 GWh in 2012).

OBRAZEK 30: MNOŽSTVÍ VYTĚŽENÉHO A VTLAČENÉHO PLYNU Z/DO ZÁSObNÍKŮ PLYNU V JEDNOTLIVÝCH MĚSÍCÍCH LET 2011 AŽ 2013

FIGURE 30: VOLUMES OF WITHDRAWN AND INJECTED GAS FROM/TO GAS STORAGE FACILITIES IN SPECIFIC MONTHS OF 2011–2013

⁶ Se zahrnutím všech zásobníků na území ČR by se jednalo o technickou kapacitu ve výši 3,5 mld. m³.

⁶ The technical capacity, including all gas storage facilities in Czech territory, totals 3.5 billion bcm.

Zúčtování odchylek

Popis modelu

Vyhodnocení a vypořádání odchylek na trhu s plynem v roce 2013 prováděl OTE na základě energetického zákona již čtvrtým rokem. Odchylky účastníků trhu s plynem se vyhodnocují:

- každý den za předcházející plynárenský den (denní předběžné odchylky),
- po skončení měsíce za předchozí plynárenský měsíc (měsíční skutečné odchylky),
- po skončení příjmu reklamací dat, tedy ve 4. měsíci po vyhodnocovaném měsíci (závěrečné měsíční odchylky).

Odchylka jednoho obchodníka v jednom plynárenském dni se vypočítá podle následujícího vzorce:

$$O = \sum AlokaceENTRY - \sum ZD + \sum ZO - \sum AlokaceEXIT,$$

kde

AlokaceENTRY	je součet změřeného množství plynu vstupujícího do plynárenské soustavy z HPS, PPL, ZP a z výroben plynu v plynárenském dni,
ZD	je součet všech závazků dodat v daném plynárenském dni na VPB, tedy např. prodej plynu druhému obchodníkovi, prodej na krátkodobém trhu či naturální vyrovnání záporné odchylky,
ZO	je součet všech závazků odebrat v daném plynárenském dni na VPB, tedy např. nákup plynu od druhého obchodníka, nákup na krátkodobém trhu či naturální vyrovnání kladné odchylky,
AlokaceEXIT	je součet změřeného množství plynu vystupujícího z plynárenské soustavy přes HPS, PPL, ZP a spotřebovaného množství plynu zákazníky daného obchodníka v plynárenském dni.

Systémová odchylka (SO) celé plynárenské soustavy v daném plynárenském dni je pak rovna součtu odchylek všech obchodníků v tomto dni, včetně tranzitujících obchodníků⁷, kteří nejsou SZ. Výsledky výpočtu jsou pro každý SZ dostupné přes internetovou adresu <https://portal.ote-cr.cz> a souhrnné hodnoty jsou zveřejňovány i na veřejném webu OTE. Obrázek 31 ukazuje vývoj součtu skutečných kladných a záporných odchylek a skutečné systémové odchylky v průběhu roku 2013. Suma záporných odchylek činila -2 553 GWh, suma kladných odchylek činila 3 332 GWh.

⁷ Tranzitující obchodníci, kteří sice nejsou SZ, ale přepravují plyn modelem Entry–Exit, jsou u operátora trhu evidováni v sumě.

Settlement of Imbalances

Model Description

OTE performed evaluation and settlement of imbalances on the gas market in 2013 pursuant to the Energy Act for the fourth year. Market participants' imbalances are evaluated as follows:

- daily for each preceding gas day (daily preliminary imbalances);
- after the end of the month for the previous gas month (monthly real imbalances);
- after the end of the receipt of data-related claims, i.e. the fourth month following the evaluated month (final monthly imbalances).

Any trader's imbalance for one gas day is calculated according to the following formula:

$$I = \sum AllocationENTRY - \sum OS + \sum OT - \sum AllocationEXIT,$$

where

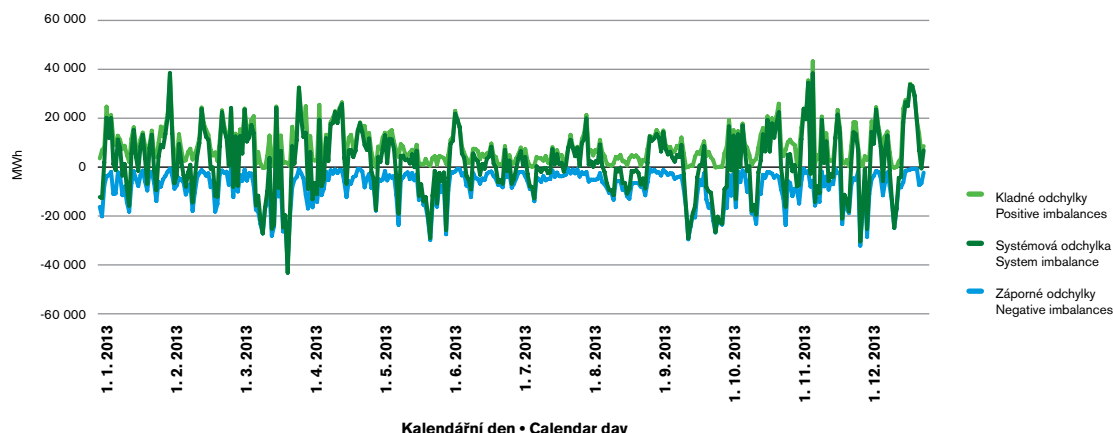
AllocationENTRY	is the sum of metered volumes of gas entering the gas system from BDS, CGD, GS and gas producing facilities on the relevant gas day;
OS	is the sum of all obligations to supply at VTP on the relevant gas day, such as sale of gas to another trader, sale on the short-term gas market, or in-kind settlement of negative imbalances;
OT	is the sum of all obligations to take at VTP on the relevant gas day, such as purchase of gas from another trader, purchase on the short-term gas market, or in-kind settlement of positive imbalances;
AllocationEXIT	is the sum of metered volumes of gas exiting the gas system through BDS, CGD, GS, and volumes of gas consumed by the trader's customers on the relevant gas day;

The system imbalance (SI) of the entire gas system on the relevant gas day equals a sum of all traders' imbalances on the same gas day, including traders with transit contracts only⁷ that are not balance responsible parties. Results of the calculation are available for each balance responsible party at <https://portal.ote-cr.cz>, and summarized values are also posted on OTE's public website. Figure 31 provides an overview of the sum of real positive and negative imbalances and the real system imbalance in the course of 2013. The sum of negative imbalances amounted to -2,553 GWh and the sum of positive imbalances amounted to 3,332 GWh.

⁷ The Market Operator registers a sum of traders with transit contracts only that are not BRPs but transmit gas using the Entry–Exit model.

OBRÁZEK 31: VÝVOJ Kladných a záporných odchylek a systémové odchylky v průběhu roku 2013

FIGURE 31: OVERVIEW OF POSITIVE AND NEGATIVE IMBALANCES AND SYSTEM IMBALANCE IN 2013

Spotřeba plynu v celé ČR je značně závislá na teplotě vzduchu. Obrázek 32 ukazuje tuto závislost na konkrétních hodnotách spotřeby plynu, které byly stanoveny v rámci agregace měřených dat a následně vyhodnocení odchylek jednotlivých SZ v průběhu roku 2013. Zvláště v zimních měsících je zřejmý prudký nárůst spotřeby při propadu teplot. Naopak v letních měsících je závislost spotřeby na teplotě minimální a ustaluje se na hodnotě kolem 100 000 MWh, kterou lze považovat za denní technologickou spotřebu. V tomto období lze rovněž pozorovat vliv pracovního týdne na průběh spotřeby. Obrázek poskytuje též srovnání skutečných a normálových teplot⁸. Celková skutečná spotřeba všech subjektů zúčtování dosáhla v roce 2013 hodnoty 87 854 460 MWh, tj. po zaokrouhlení 87,9 TWh, což je o 1,7 TWh více než v roce 2012. Na obrázku 33 jsou znázorněny podíly jednotlivých SZ na spotřebě plynu v ČR za celý rok 2013 po zohlednění předání zodpovědností za odchylky na odběrných místech mezi jednotlivými dodavateli a příslušnými SZ.

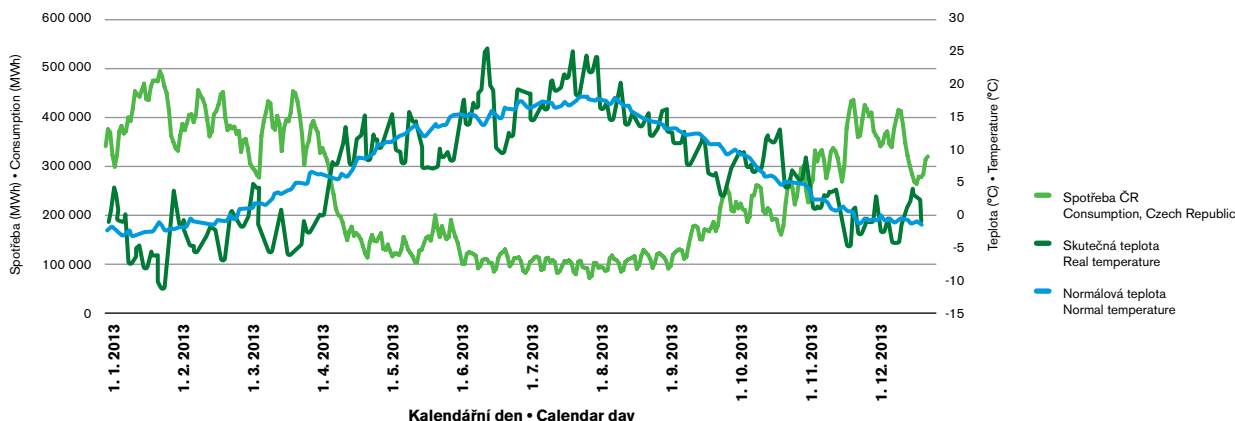
Gas consumption in the Czech Republic largely depends on air temperature. Figure 32 illustrates this dependence on the specific values of gas consumption determined within the framework of metered data aggregation and subsequent evaluation of imbalances of the particular balance responsible party in 2013. Notably in winter there is demonstrably rapid growth in consumption when temperatures decline. Conversely, in summer months the dependence of consumption on temperature is very low at around 100,000 MWh, which can be considered daily technological consumption. During this period the effect of business week on the consumption trend may also be observed. In addition, the chart provides a comparison of actual and normal temperatures⁸. The total consumption of all balance responsible parties in 2013 amounted to 87,854,460 MWh, rounded to 87.9 TWh, representing an increase of 1.7 TWh year-on-year. Figure 33 shows shares of specific balance responsible parties in gas consumption in the Czech Republic in 2013, taking into account transfer of imbalance responsibility at points of delivery between individual suppliers and respective balance responsible parties.

⁸ Normálovou teplotou v plynárenství se rozumí průměr denních teplot vzduchu z let 1971–2000, vypočítaný z údajů všech měřicích stanic ČHMÚ položených v nadmořské výšce do 700 m n. m.

⁸ Normal temperature in the gas industry means an average of daily air temperatures in 1971–2000, calculated from data of all ČHMÚ measuring stations located at altitudes of up to 700 metres above sea level.

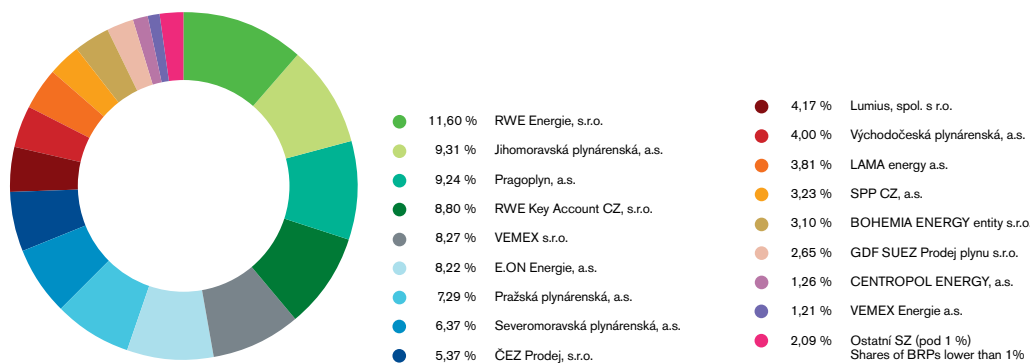
OBRÁZEK 32: SPOTŘEBA PLYNU V POROVNÁNÍ S TEPLOTAMI V PRŮBĚHU ROKU 2013 A NORMÁLOVOU TEPLOTOU

FIGURE 32: GAS CONSUMPTION COMPARED TO TEMPERATURES IN 2013 AND NORMAL TEMPERATURE

OBRÁZEK 33: PODÍLY JEDNOTLIVÝCH SZ NA SPOTŘEBĚ PLYNU V ČR ZA ROK 2013

FIGURE 33: SHARES OF BALANCE RESPONSIBLE PARTIES IN GAS CONSUMPTION IN CR 2013

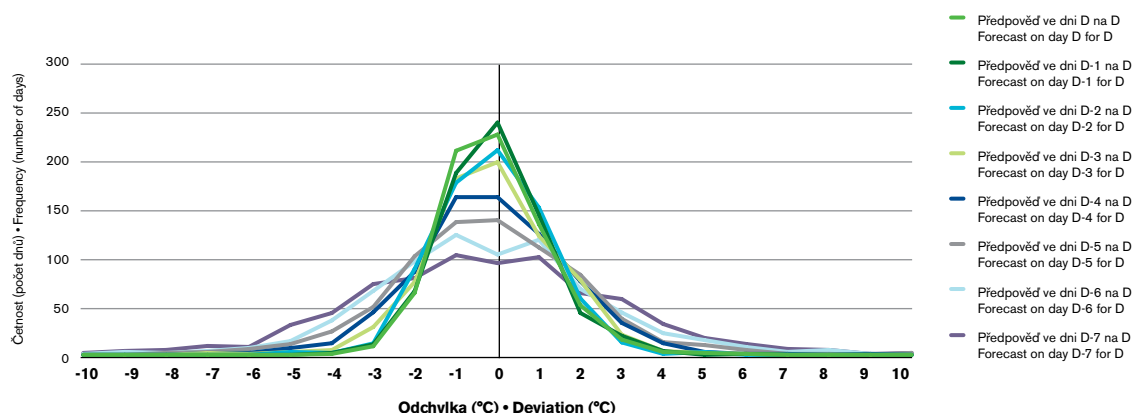

Od roku 2011 přijímá OTE každý den od Českého hydrometeorologického ústavu (ČHMÚ) předpověď teplot vzduchu pro celé území ČR na následujících 7 dnů. Obrázek 34 ukazuje statistiku přesnosti těchto předpovědí vzhledem ke skutečným teplotám. Graf respektuje normální (Gaussovo) rozdělení se střední hodnotou kolem nuly⁹ a s klesajícím rozptylem s přibližujícím se dnem, pro který je předpověď provedena. Výjimku lze spatřit při předpovědi ve dni „D“ na den „D“ (předpověď dnes na dnešek), kdy byla předpověď ve více než 250 dnech o 1 stupeň chladnější než skutečnost. Důvodem je stanovení této předpovědi ČHMÚ jiným způsobem než předpovědi na delší období. Statistika byla vypracována za 731 dnů v období od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2013.

⁹ Je zřejmé, že předpovědní model je obecně chladnější. To je způsobeno tím, že skutečné denní teploty pro plynárenství jsou vypočítány z údajů všech měřících stanic ČHMÚ položených v nadmořské výšce do 700 m n. m., kdežto předpověď teplot s tímto omezením nepracuje.

Since 2011 OTE has been receiving from the Czech Hydrometeorologic Institute (ČHMÚ) daily forecasts of air temperatures for the entire territory of the Czech Republic for the next seven days. Figure 34 presents statistics of the forecast accuracy in relation to actual temperatures. The chart observes standard (Gauss') division with the median value around zero⁹ and with a descending flux as the day of forecast approaches. An exception can be observed in forecasts on day “D” for day “D” (forecast made today for today), where forecasts for more than 250 days were one degree colder than the actual temperatures. This stems from the formula used by ČHMÚ for calculating this forecast, which differs from long-term forecasts. The statistics were prepared for 731 days in the period from 1 January 2012 to 31 December 2013.

⁹ The chart demonstrates that the forecast model is generally colder. This is due to the calculation of actual daily temperatures for the gas market from data of all ČHMÚ measuring stations located below 700 metres above sea level, whereby temperature forecasts are not limited in this way.

OBRAZEK 34: STATISTIKA PŘESNOSTI PŘEDPOVĚDI SKUTEČNÉ TEPLOTY V PRŮBĚHU LET 2012 A 2013**FIGURE 34: STATISTICS OF ACCURACY OF FORECASTS OF ACTUAL TEMPERATURES FOR 2012 AND 2013**

Na rozdíl od trhu s elektřinou, kde jsou veškeré odchylky vypořádány finančně za cenu stanovenou v závislosti na směru a velikosti systémové odchylky, v plynárenství je umožněno celou odchylku, nebo její část, vypořádat finančně nebo naturálně. V případě, že jsou veškeré tyto odchylky vypořádány naturálně, tj. veškerý přebývající plyn odebrán ze soustavy a veškerý chybějící plyn dodán zpět do soustavy, není finanční vypořádání za vyrovnávací plyn uplatněno. Naturální vypořádání probíhá na denní úrovni bezprostředně následující den po denním vyhodnocení předběžných odchylek a na měsíční úrovni v období od 15. do 24. plynárenského dne měsíce po měsíčním vyhodnocení skutečných odchylek, přičemž se v každém dni tohoto období vypořádává 1/10 měsíční skutečné odchylky k vyrovnání.

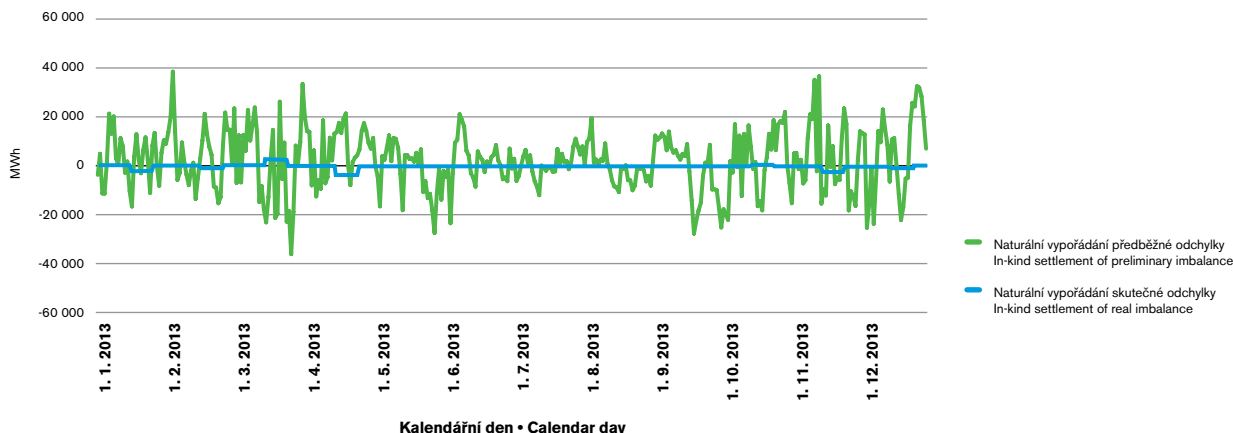
Po závěrečném měsíčním vyhodnocení odchylek jsou veškeré rozdíly vypořádány pouze finančně. Obrázek 35 ukazuje průběh naturálního vyrovnávání předběžné a skutečné odchylky v roce 2013. Pokud je v daném plynárenském dni zvoleno naturální vypořádání předběžné odchylky všemi subjekty a zároveň odchylka tranzitujících obchodníků je rovna nule, je naturálně vyrovnávána celá předběžná systémová odchylka. Tento jev nastal ve většině dnů roku 2013 – proto jsou průběhy naturálního vyrovnání předběžné odchylky podobné vývoji systémové odchylky. K finančnímu vypořádání předběžné odchylky došlo ze strany subjektů zúčtování celkem v 19 dnech roku 2013. Objemy finančně vypořádaných odchylek však nebyly významné. Plyn, který nebyl vypořádaný naturálně, byl nabídnut na vnitrodenním trhu s plynem. Všechny subjekty působící na trhu s plynem v ČR tak měly možnost tento naturálně nevyrovnaný plyn dodat či odebrat z vlastních rezerv a provozovatel přepravní soustavy nemusel aktivovat regulační energii (vyrovnávací plyn).

Unlike imbalance settlement in the electricity market, where all imbalances are subject to financial settlement at a price determined in accordance with the direction and quantity of the system imbalance, the gas market allows to settle the entire imbalance or its portion as either financial or in-kind settlement. In the event of in-kind settlement of all imbalances, i.e. all excess balancing gas was taken from the gas system and all missing gas was supplied back to the system, no financial settlement for balancing gas is required. In-kind imbalance settlement takes place daily on the following day after daily evaluation of preliminary imbalances, and monthly in the period between the 15th and 24th gas day of the month following monthly evaluation of real imbalances, whereby one-tenth of the monthly real imbalance is settled on each day of the foregoing period.

After the final monthly evaluation of imbalances, all differences are settled solely financially. Figure 35 illustrates the trend in in-kind settlement of preliminary and real imbalances in 2013. If on the given gas day all BRPs opt for in-kind settlement of preliminary imbalances and, at the same time, the imbalance of traders with transit contracts equals zero, the entire preliminary system imbalance is settled in kind. This phenomenon occurred on most days of 2013 – therefore the trend in in-kind settlement of preliminary imbalances is similar to the trend in the system imbalance. In total, balance responsible parties used financial settlement of preliminary imbalances on 19 days of 2013. The volume of gas that was not settled in kind in this manner was offered on the intra-day gas market. All subjects operating on the gas market in the Czech Republic therefore had an opportunity to supply or consume gas not settled in kind from their own reserves, and the transmission system operator did not have to activate regulating energy (balancing gas).

OBRÁZEK 35: PRŮBĚHY NATURÁLNÍHO VYROVNÁNÍ PŘEDBĚŽNÝCH A SKUTEČNÝCH ODCHYLEK ROKU 2013

FIGURE 35: TREND IN IN-KIND SETTLEMENT OF PRELIMINARY AND REAL IMBALANCES IN 2013

Pokud je využíváno mechanismu naturálního vypořádání odchylek, není zajištěna motivace subjektů, aby byly jejich odchylky co nejmenší. Proto se pro penalizaci odchylky rozlišuje ještě další typ odchylky v plynárenství – tzv. mimotoleranční odchylka, což je odchylka nad povolenou toleranci daného obchodníka s plynem (subjektu zúčtování).

Tolerance je poskytována na všech vstupních a výstupních bodech plynárenské soustavy, pokud není na těchto bodech zaveden alokační režim OBA (tj. je zajištěna rovnost nominace a alokace). Tabulka 4 udává alokační pravidla, která platila ke konci roku 2013 na hraničních předávacích stanicích, přeshraničních plynovodech a virtuálních ZP (VZP). Na vstupních a výstupních bodech hraničních předávacích stanic se tolerance v roce 2013 pohybovala v rozmezí 1,7–4 % z rezervované kapacity na daném bodě, na výstupních bodech přeshraničních plynovodů a odběrných místech zákazníků v rozmezí 3,4–5,7 % z rezervované kapacity na daném bodě. Přesná výše tolerance závisí kromě rezervovaných kapacit i na míře využití této kapacity obchodníkem v daném plynárenském dni.

In the event the mechanism of in-kind settlement of imbalances is employed, balance responsible parties are not motivated to make sure their imbalances are as low as possible. For the purpose of imbalance penalization in the gas sector, another imbalance has been classified: the off-tolerance imbalance, which is imbalance exceeding the tolerance limit set for the relevant gas trader (balance responsible party).

Tolerance is provided at all entry and exit points of the gas system, unless the OBA allocation regime is implemented at these points (i.e. nomination and allocation balance is ensured). Table 4 specifies allocation rules applicable at the end of 2013 at border delivery stations, cross-border gas ducts and virtual gas storage facilities (VGS). Tolerance at entry and exit points of border delivery stations ranged between 1.7% and 4% of the reserved capacity at the relevant point in 2013, and at exit points of cross-border gas ducts and customer points of delivery between 3.4% and 5.7% of the reserved capacity at the relevant point. In addition to the reserved capacity, the exact tolerance level depends also on the rate of the trader's use of this capacity on the given gas day.

TABULKA 4: ALOKAČNÍ PRAVIDLA NA HPS, PPL A VIRTUÁLNÍCH ZP KE KONCI ROKU 2013**TABLE 4: ALLOCATION RULES AT BDS, CGD AND VIRTUAL GS AT THE END OF 2013**

HPS/PPL/VZP • BDS/CGD/VGS	Vstup • Entry	Výstup • Exit
HPS Hora Sv. Kateřiny – Sayda • BDS Hora Sv. Kateřiny – Sayda	OBA	OBA
HPS Waidhaus – EGT • BDS Waidhaus – EGT	OBA	OBA
HPS Lanžhot • BDS Lanžhot	OBA	OBA
HPS Brandov OPAL • BDS Brandov OPAL	OBA	OBA
HPS Brandov STEGAL • BDS Brandov STEGAL	OBA	OBA
HPS Český Těšín • BDS Český Těšín	OBA	OBA
PPL Laa CZ–AT • CGD Laa CZ–AT	Pro rata	Pro rata
PPL Branice CZ–PL • CGD Branice CZ–PL	Pro rata	Pro rata
PPL Bärenstein CZ–DE • CGD Bärenstein CZ–DE	Pro rata	Pro rata
VZP MND • VGS MND	OBA	OBA
VZP RWE • VGS RWE	OBA	OBA

Mimotoleranční odchylka je rozdíl mezi celkovou odchylkou obchodníka a jeho celkovou povolenou tolerancí. Pokud je tento rozdíl záporný, tj. pokud tolerance převyšuje celkovou odchylku, je mimotoleranční odchylka nulová a obchodníkovi zůstává nevyužitá (volná) tolerance ve výši tohoto rozdílu. Pokud je skutečná odchylka obchodníka v daném plynárenském dni v opačném směru, než je systémová odchylka, je mimotoleranční odchylka rovna nule a obchodník není penalizován, přičemž disponuje nevyužitou tolerancí. Penalizován není rovněž obchodník, kterému sice vznikne mimotoleranční odchylka, ale získá nevyužitou toleranci bilaterálně od jiného obchodníka, nebo na organizovaném trhu s nevyužitou tolerancí.

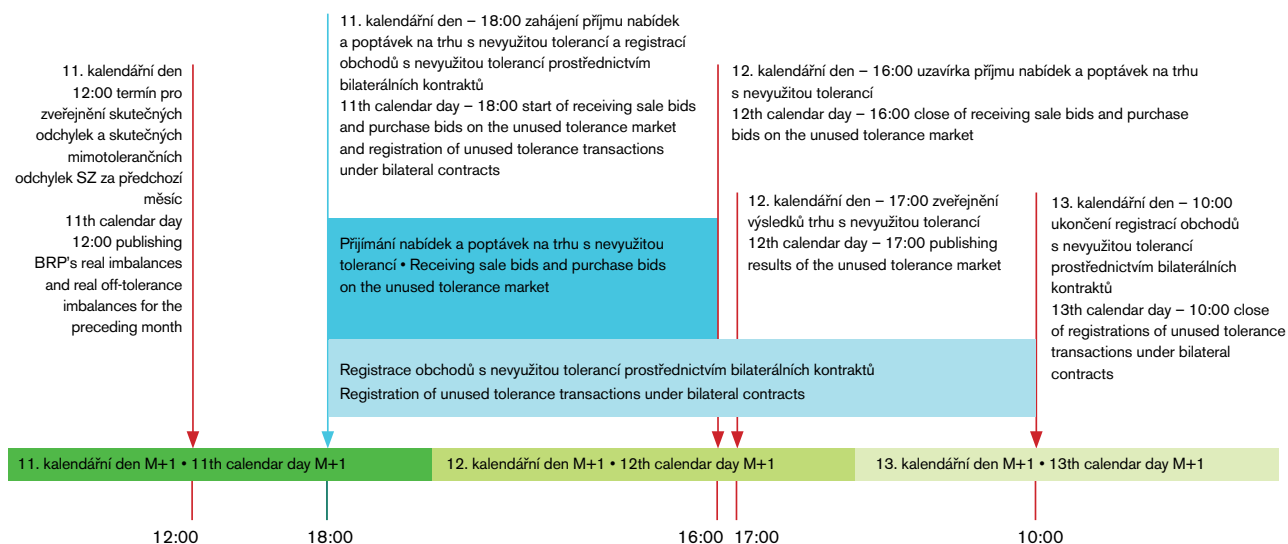
Bilaterální převody nevyužitých tolerancí a samotný trh s nevyužitou tolerancí je realizován prostřednictvím systému OTE v období několika málo dnů po stanovení měsíčních skutečných odchylek, jak ilustruje obrázek 36. V případě bilaterálních obchodů OTE registruje pouze množství převáděných nevyužitých tolerancí, cena je dohodnuta a vypořádána mezi subjekty mimo systém OTE. Na trhu s nevyužitou tolerancí mohou subjekty zúčtování anonymně poptávat a nabízet volné nevyužitě tolerance. Trh je organizován v měně CZK na základě aukčního principu (vytváří se křivky sesouhlasení, výsledkem je stanovení marginální ceny a zobchodovaného množství).

The off-tolerance imbalance equals the difference between the relevant trader's total imbalance and its total permitted tolerance. In the event of a negative difference, i.e. if the tolerance limit exceeds the total imbalance, the resulting off-tolerance imbalance equals zero and the trader is credited with the unused (free) tolerance in the amount of the difference. In the event the trader's real imbalance on the relevant gas day is of the opposite direction to the system imbalance, the off-tolerance imbalance equals zero and the trader is not penalized and is credited with the unused tolerance. The trader with the off-tolerance imbalance that at the same time acquires unused tolerance bilaterally from another trader or on the unused tolerance market, is not subject to penalization either.

Bilateral transfers of unused tolerance and the unused tolerance market are executed through the OTE system in a few days after determining monthly real imbalances, as documented in Figure 36. In the event of bilateral transactions, OTE registers only volumes of transferred unused tolerance; the price is agreed upon and settled between the subjects outside of the OTE system. Balance responsible parties may anonymously demand and offer free unused tolerance on the unused tolerance market. The market is organized in the CZK currency on the auction principle (creating matching curves results in setting the market clearing price and traded volumes).

OBRAZEK 36: ČASOVÉ SCHÉMA USPOŘÁDÁNÍ OBCHODOVÁNÍ S NEVYUŽITOU TOLERANCÍ

FIGURE 36: SCHEDULE OF UNUSED TOLERANCE TRADING

Obrázek 37 ukazuje objemy a marginální ceny zobchodované nevyužitě tolerance na trhu s nevyužitou tolerancí v průběhu roku 2013. V zájmu přehlednosti grafu v něm nebyly zobrazeny 2 extrémní hodnoty, a to cena nevyužitě tolerance na trhu za plynárenský den 25. 3. 2013, kdy tato cena dosáhla 90 Kč/MWh, a množství zobchodované nevyužitě tolerance na trhu za plynárenský den 12. 11. 2013, které činilo 6 182 MWh.

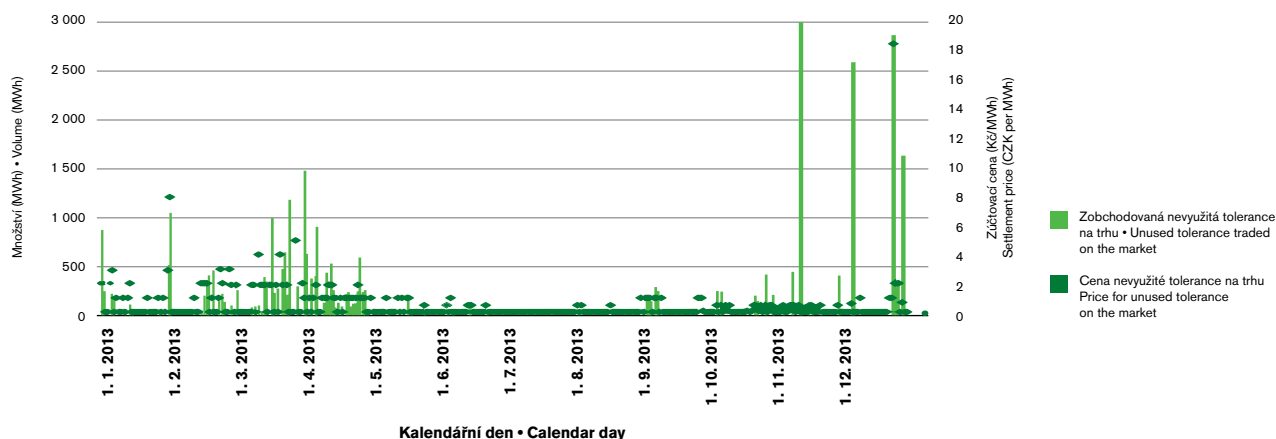
Po ukončení obchodování s nevyužitou tolerancí je výsledná mimotoleranční odchylka ohodnocena cenou za mimotoleranční odchylku, jejíž výše je závislá na absolutní velikosti systémové odchylky, a následně je tato mimotoleranční odchylka finančně vypořádána. Obrázek 38 ukazuje množství mimotolerančních odchylek před zahájením obchodování s nevyužitými tolerancemi a po ukončení obchodování, tj. množství finančně vypořádaných mimotolerančních odchylek včetně jednotkové zúčtovací ceny mimotoleranční odchylky v každém dni roku 2013. Provozovatel přepravní soustavy obdržel v roce 2013 za finančně vypořádané mimotoleranční odchylky ve výši 18 939 MWh celkem 2 507 074 Kč bez DPH.

Figure 37 shows volumes and market clearing prices of traded unused tolerance on the unused tolerance market in 2013. To make the chart clearer, two extreme values were excluded, specifically the price of unused tolerance on the market on the gas day of 25 March 2013, which peaked at CZK 90/MWh, and the volume of unused tolerance traded on the market on the gas day of 12 November 2013, totalling 6,182 MWh.

After the close of unused tolerance trading, the resultant off-tolerance imbalance is assessed by means of the off-tolerance imbalance price which depends on the absolute volume of system imbalance. Subsequently, the off-tolerance imbalance is subject to financial settlement. Figure 38 presents volumes of off-tolerance imbalances before the start of unused tolerance trading and after the close of trading, i.e. the quantity of financially settled off-tolerance imbalances, including unit settlement prices of off-tolerance imbalances on each day of 2013. In 2013, the transmission system operator received CZK 2,507,074 without VAT worth of financially settled off-tolerance imbalances amounting to 18,939 MWh.

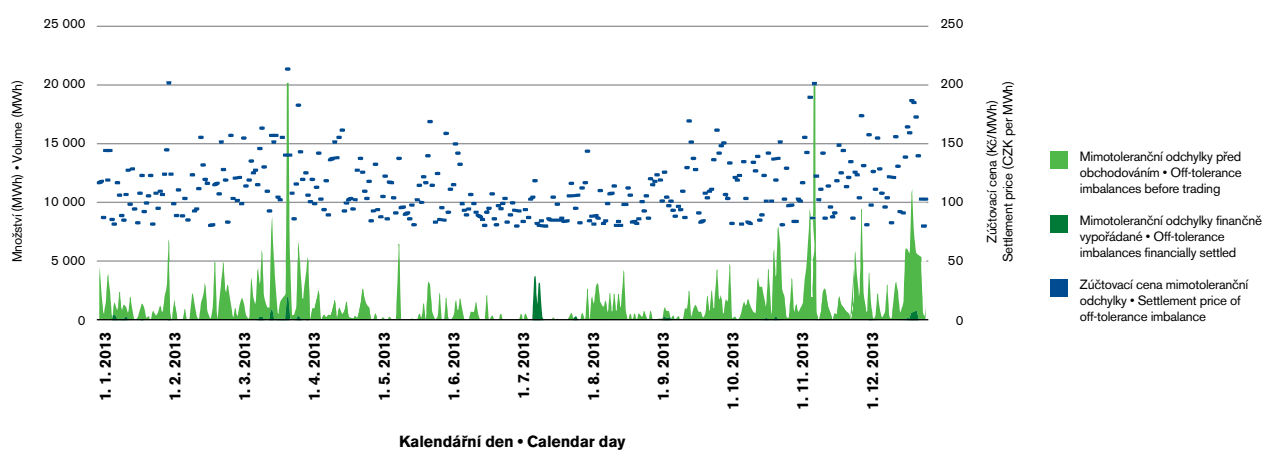
OBRÁZEK 37: ZOBCHODOVANÁ NEVYUŽITÁ TOLERANCE NA TRHU S NEVYUŽITOU TOLERANCÍ V PRŮBĚHU ROKU 2013

FIGURE 37: UNUSED TOLERANCE TRADED ON THE UNUSED TOLERANCE MARKET IN 2013

OBRÁZEK 38: MIMOTOLERANČNÍ ODCHYLKY PŘED A PO OBCHODOVÁNÍ VČETNĚ JEJICH ZÚČTOVACÍCH CEN V ROCE 2013

FIGURE 38: OFF-TOLERANCE IMBALANCES BEFORE AND AFTER TRADING, INCLUDING THEIR SETTLEMENT PRICES IN 2013

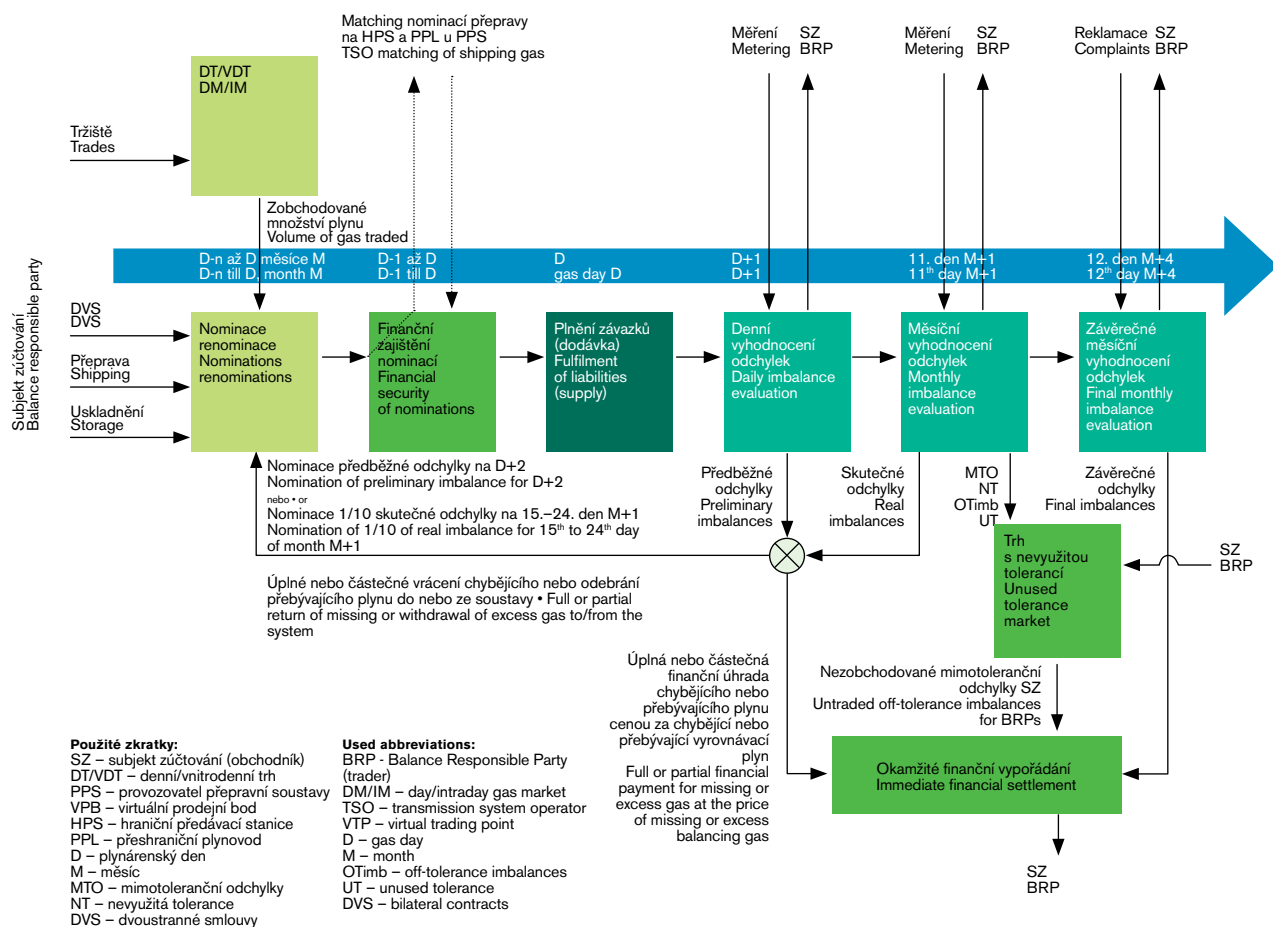

Výše popsané principy se odlišují od vyhodnocení a vypořádání odchylek v elektroenergetice, kde v platbě za odchylky je již zahrnuta nejen penalizace odchylky, ale i platba za poskytnutou regulační energii. V plynárenství jsou tyto platby oddělené. Procesní schéma vyhodnocení a vypořádání (vyrovnávání) odchylek v plynárenství je uvedeno na obrázku 39. Pokud dojde k toku peněz za vyrovnávací plyn a za mimotoleranční odchylky, jsou tyto vybrané prostředky předány PPS.

The aforementioned rules differ from imbalance evaluation and settlement in the power sector, where payments for imbalances include both imbalance penalty and charges for provided regulating energy. In the gas sector, these payments are separate. Figure 39 illustrates the process of imbalance evaluation and settlement (balancing) in the gas sector. Any possible cash flow pertaining to balancing gas and off-tolerance imbalances is directed to the transmission system operator.

OBRAZEK 39: PROCES VYHODNOCENÍ A VYPOŘÁDÁNÍ VYROVNÁVACÍHO PLYNU A MIMOTOLERANČNÍCH ODCHYLEK

FIGURE 39: PROCESS OF EVALUATION AND SETTLEMENT OF BALANCING GAS AND OFF-TOLERANCE IMBALANCES

Finanční ohodnocení odchylek

Pokud subjekt zúčtování nezvolí naturální vypořádání předběžné nebo skutečné odchylky, je plyn v odchylce vypořádán finančně. Cena kladné nebo záporné odchylky se stanovuje denně v závislosti na tržních cenách plynu. Cena za kladnou odchylku (za přebývající plyn v soustavě) je definována jako tržní cena plynu snížená o určitou konstantu, cena za zápornou odchylku (za chybějící plyn v soustavě) je definována jako tržní cena plynu zvýšená o určitou konstantu. Způsob stanovení cen určuje ERÚ v Cenovém rozhodnutí. Pro rok 2013 se cena odvíjela, stejně jako v předchozích letech, od vypořádacích cen v měně EUR na burze EEX, zóna NCG. Cena chybějícího vyrovnávacího plynu byla v roce 2013 o 4 eura vyšší než tato tržní cena, cena přebývajícího vyrovnávacího plynu byla o 4 eura nižší. Pro rok 2014 je tento rozdíl stejný.

Popsaný způsob stanovení zúčtovacích cen vyrovnávacího plynu má za cíl motivovat SZ, aby vypořádávaly odchylky naturálně. Závěrečné měsíční vypořádání odchylek a zúčtování rozdílů mezi hodnotami podle typových diagramů dodávek a skutečnými hodnotami spotřeby je již pouze finanční a realizuje se za tržní cenu (střední zúčtovací cenu vyrovnávacího plynu). Obrázek 40 ukazuje zúčtovací ceny plynu: cenu chybějícího a přebývajícího plynu a střední zúčtovací cenu plynu vzniklou přímou konverzí ceny plynu na burze EEX v měně EUR do české měny za použití kurzu ČNB. Za povšimnutí stojí krátkodobý prudký vzrůst cen v březnu a částečně i v dubnu, který byl způsoben neobvykle chladným podnebím a zvýšenou poptávkou po plynu.

Ceny za mimotoleranční odchylky se určují podle Cenového rozhodnutí ERÚ v závislosti na absolutní velikosti systémové odchylky. Minimální cena mimotoleranční odchylky byla v roce 2013 na úrovni 80 Kč/MWh při nulové systémové odchylce. S rostoucí absolutní hodnotou systémové odchylky tato cena roste, maximální cena mimotoleranční odchylky může dosáhnout až 3 380 Kč/MWh, a to při systémové odchylce přesahující 74 470 MWh. Ceny mimotolerančních odchylek v jednotlivých dnech roku 2013 jsou zřejmé z obrázku 38. Nejvyšší zúčtovací cena za mimotoleranční odchylku ve výši 213,25 Kč/MWh byla dosažena dne 25. 3. 2013 při systémové odchylce o velikosti -41 639 MWh.

Settlement of Imbalances

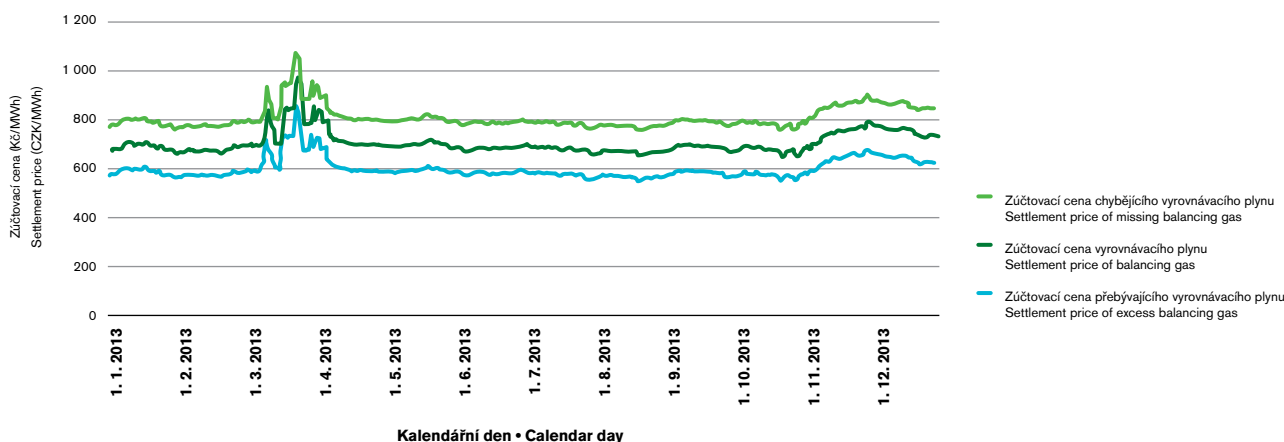
Unless balance responsible parties opt for in-kind settlement of preliminary or real imbalances, gas in imbalance is settled financially. Prices of positive or negative imbalances are fixed daily in relation to gas market prices. The price for a positive imbalance (i.e. excessive gas in the gas system) is defined as gas market price reduced by an invariable; the price for a negative imbalance (i.e. missing gas in the gas system) is defined as gas market price increased by an invariable. Prices are stipulated in the Price Decision of the Energy Regulatory Office (ERO). Prices for 2013 were derived from EUR settlement prices on the EEX exchange, the NCG zone. In 2013, the price of missing balancing gas was higher by EUR 4 than the market price; the price of excessive balancing gas was lower by EUR 4. The difference for 2014 remains the same.

The described method of fixing settlement prices for balancing gas is aimed at motivating the subjects of settlement to settle their imbalances in kind. The final monthly settlement of imbalances and differences between values based on load profiles and metered consumption values is financial only and is carried out at the settlement price of balancing gas (mean settlement price of balancing gas). Figure 40 shows settlement prices of gas: the price of missing and excessive gas and the mean settlement price of gas created by direct conversion of gas prices on the EEX exchange in EUR into the Czech currency using the Czech National Bank's exchange rate. A noteworthy feature is a short-term sharp spike in prices recorded in March and partially in April, which was caused by an unseasonably cold climate and increased demand for gas.

Prices of off-tolerance imbalances are determined on the basis of the ERO Price Decision depending on the absolute system imbalance value. The minimum price of off-tolerance imbalance in 2013 was CZK 80 per MWh at zero system imbalance. This price grows in relation to the increasing absolute value of system imbalance; the maximum price of off-tolerance imbalance can reach CZK 3,380 per MWh at a system imbalance exceeding 74,470 MWh. Prices of off-tolerance imbalances in specific days of 2013 are shown in Figure 38. The highest settlement price for off-tolerance imbalance in the amount of CZK 213.25 per MWh was recorded on 25 March 2013 at the system imbalance of -41,639 MWh.

OBRÁZEK 40: ZÚČTOVACÍ CENY VYROVNÁVACÍHO PLYNU V ROCE 2013

FIGURE 40: SETTLEMENT PRICES OF BALANCING GAS IN 2013

Regulační energie

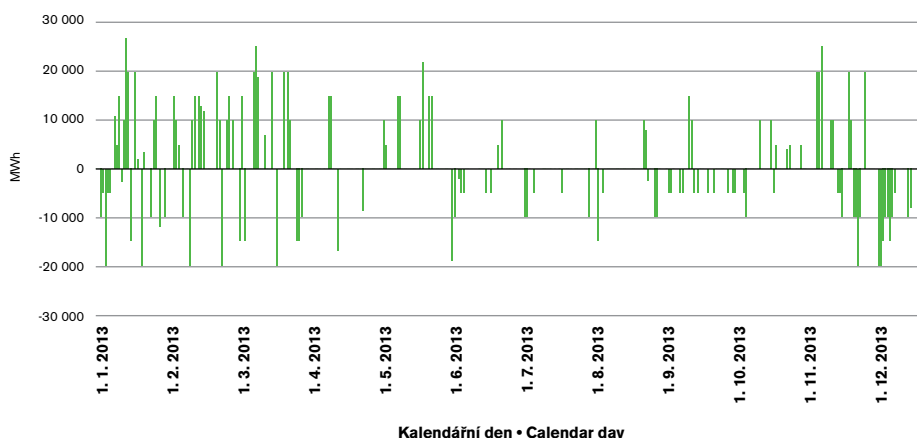
Kromě naturálního vypořádání odchylek PPS reaguje na okamžitou potřebu vyrovnávat soustavu nákupem regulační energie. Regulační energii opatřuje PPS aktivací služby flexibility, nebo prostřednictvím krátkodobých trhů OTE. Služba flexibility je poskytována těmi SZ, které splní požadavky PPS na tuto službu a registruje se u OTE jako nominace flexibilního kontraktu mezi subjektem zúčtování a PPS. Jedná se o specifický typ dvoustranného kontraktu, který je promítnut do fyzického toku plynu (alokace) ve virtuálním bodě PPS. Celkovou bilanci objemů služby flexibility registrované OTE v roce 2013 ukazuje obrázek 41. Saldo služby flexibility za celý rok 2013 je rovno +152 350 MWh, tímto způsobem byl navýšen objem plynu v přepravní soustavě. Prakticky ale došlo pouze k vyrovnání negativního salda služby flexibility za celý rok 2012, které bylo ve stejné výši (tj. -152 350 MWh). V dvouletém období 2012–2013 je tak toto saldo rovno nule. Suma kladné služby flexibility za rok 2013 činila 956 090 MWh, suma záporné služby flexibility ve stejném období činila -803 740 MWh.

Regulating Energy

In addition to in-kind settlement of imbalances, the TSO also responds to an immediate need to balance the system by purchasing regulating energy. The TSO acquires regulating energy by activation of the flexibility service or through OTE's short-term markets. The flexibility service is provided by the balance responsible parties that meet TSO's requirements for this service. It is registered with OTE as flexible contract nomination between the balance responsible party and the TSO. This involves a specific type of bilateral contract, reflected in the physical gas flow (allocation) at the TSO virtual point. Figure 41 illustrates the total balance of volumes of flexibility service registered with OTE in 2013, amounting to +152,350 MWh, which reflects an increase in the volume of gas in the transmission system. In reality, this increase just offsets the negative balance of the flexibility service for 2012 by the same amount of -152,350 MWh. Over the past two-year period of 2012-2013, the balance equalled zero. The sum of the positive flexibility service for 2013 amounted to 956,090 MWh and the sum of the negative flexibility service amounted to -803,740 MWh for the same period.

OBRÁZEK 41: BALANCE OBJEMŮ SLUŽBY FLEXIBILITY V ROCE 2013

FIGURE 41: BALANCE OF FLEXIBILITY SERVICE VOLUMES IN 2013

Změna dodavatele

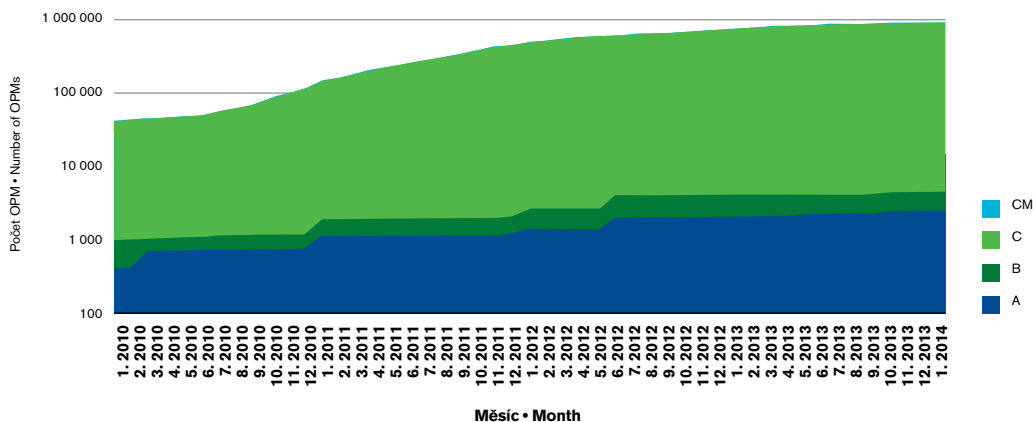
Od 1. ledna 2007 mají všichni koneční odběratelé plynu právo na bezplatnou změnu dodavatele, a tím i možnost ovlivnit část svých celkových nákladů za dodávku plynu. Rok 2013 tak byl již sedmým rokem fungování otevřeného trhu s plynem, na kterém si každý odběratel plynu mohl zvolit dodavatele podle svého rozhodnutí. V systému operátora trhu jsou jednotlivě registrována všechna odběrná místa (OPM) zákazníků, u kterých byl změnou dodavatele nahrazen obchodník příslušející k dané síti, nebo byla jejich registrace explicitně tímto obchodníkem vyžádána. Zbývá OPM (tj. odběrná místa obchodníka příslušejícího k dané síti) jsou registrována v systému operátora trhu v sumě. Tím je zajištěna evidence všech měřených dodávek a odběrů plynu jednotlivých dodavatelů a jejich přiřazení subjektům zúčtování. Obrázek 42 znázorňuje vývoj počtu spotřebních OPM dle jednotlivých typů měření od počátku roku 2010, jejichž registrace předcházela první změně dodavatele. Údaje jsou vždy k poslednímu dni měsíce, údaj za rok 2014 je ke dni 31. 1. 2014. K tomuto dni evidoval OTE přibližně 930 000 spotřebních OPM, což činí 32,6 % z celkového počtu 2 857 000 spotřebních OPM v ČR.

Change of Supplier

As of 1 January 2007, all end consumers of gas are entitled to free change of supplier, i.e. they have an opportunity to influence some of their total costs of gas supply. 2013 was the seventh year of a fully open gas market where each gas consumer could choose a supplier according to his decision. The Market Operator's system registers separately all consumer points of delivery (OPM) where change of supplier resulted in change of the trader assigned to the respective system, or where registration was explicitly requested by this trader. The remaining OPMs (i.e. points of delivery pertaining to the given system) are registered in the Market Operator's system as a sum. This ensures records of metered gas supply and consumption of separate suppliers and their assignment to balance responsible parties. Figure 42 shows numbers of consumer OPMs according to types of metering since the beginning of 2010 that were registered prior to the first change of supplier. The data is valid as at the last day of the month, data for 2014 is valid at 31 January 2014. At this date, there were approximately 930,000 consumer OPMs registered with OTE, which makes 32.6% of the total number 2,857,000 of OPMs in the Czech Republic.

OBRAZEK 42: VÝVOJ POČTU SPOTŘEBNÍCH OPM REGISTROVANÝCH U OTE OD ROKU 2010

FIGURE 42: TREND IN NUMBERS OF CONSUMER OPMs REGISTERED WITH OTE SINCE 2010

Tabulka 5 udává počty OPM podle typu měření, u kterých došlo v jednotlivých měsících roku 2013 ke změně dodavatele. Za rok 2013 proběhlo přes 297 000 změn, což je o více než 50 000 změn méně než v roce 2012, a je potvrzena klesající tendence změn dodavatele v posledních 2 letech. Na obrázku 43 jsou pro srovnání graficky znázorněny souhrnné údaje z tabulky 5 spolu s uvedením průběhu změn dodavatele v letech 2010, 2011 a 2012. Zobrazení počtu změn dodavatele podle typu měření v grafu je pod rozlišovací schopností obrázku.

Table 5 shows the number of OPMs according to the type of metering, where change of supplier was registered in specific months of 2013, totalling more than 297,000 changes over the year. The figure shows a drop of over 50,000 changes year-on-year, proving a continuous downturn in the number of changes of supplier over the past two years. Figure 43 illustrates summarized data from Table 5 together with the trend in changes of supplier in 2010, 2011 and 2012. The number of changes of supplier according to type of metering is too low to be shown in the chart.

TABULKA 5: POČET ZMĚN DODAVATELE PLYNU U OPM PODLE TYPU MĚŘENÍ V JEDNOTLIVÝCH MĚSÍCÍCH ROKU 2013**TABLE 5: NUMBER OF CHANGES OF GAS SUPPLIER AT OPMS ACCORDING TO TYPE OF METERING IN SPECIFIC MONTHS OF 2013**

Měsíc • Month	Celkem • Total	Počet změn dodavatele podle typu měření * Changes of supplier according to type of metering *			
		A	B	CM	C
Leden 2013 • January 2013	36 650	463	493	707	34 987
Únor 2013 • February 2013	33 824	12	7	23	33 782
Březen 2013 • March 2013	29 916	15	18	24	29 859
Duben 2013 • April 2013	23 871	16	11	44	23 800
Květen 2013 • May 2013	25 075	7	11	13	25 044
Červen 2013 • June 2013	22 303	11	9	17	22 266
Červenec 2013 • July 2013	22 655	27	23	82	22 523
Srpen 2013 • August 2013	28 038	3	1	11	28 023
Září 2013 • September 2013	18 596	7	2	21	18 566
Říjen 2013 • October 2013	19 957	177	12	1 260	18 508
Listopad 2013 • November 2013	19 132	16	10	37	19 069
Prosinec 2013 • December 2013	17 274	4	3	34	17 233
Leden 2014 ** • January 2014 **	40 373	468	348	683	38 876
Celkem za 2013 • Total in 2013	297 291	758	600	2 273	293 660

Poznámka: * Údaj zahrnuje i dopočítová OPM v sítích.
 ** Údaje za rok 2014 jsou ke dni 31. 1. 2014.

Note: * Figure includes Re-computed OPMs in networks.
 ** Data for 2014 as available at 31 January 2014.

Měřením typu A se rozumí průběhové měření s denním dálkovým přenosem dat. Tímto typem měření je podle energetického zákona vybaveno odběrné místo, jehož odběr plynu byl v předcházejícím kalendářním roce vyšší než 15 mil. m³ (cca 157 GWh).

Měřením typu B se rozumí ostatní průběhové měření a je jím vybaveno odběrné místo, jehož odběr plynu byl v předcházejícím kalendářním roce vyšší než 400 tis. m³ (cca 4 200 MWh).

Měřením typu C se rozumí neprůběhové měření, které je nainstalováno u zákazníků, jejichž roční odběr plynu v jednom odběrném místě nepřesáhne 400 tis. m³. Časový průběh měření pro vyhodnocování spotřeb a odchylek subjektů zúčtování je u tohoto typu měření nahrazen typovým diagramem dodávek (TDD). Od roku 2011 existuje celkem 12 tříd TDD v závislosti na charakteru a velikosti ročního odběru plynu zákazníkem s neprůběhovým měřením.

Měřením typu CM se rozumí měření typu C s pravidelným měsíčním odečtem.

Type A metering refers to interval metering with daily remote data transfer. Pursuant to the Energy Act, this type of metering is used at points of delivery where gas consumption exceeded 15 million m³ (approx. 157 GWh) in the previous calendar year.

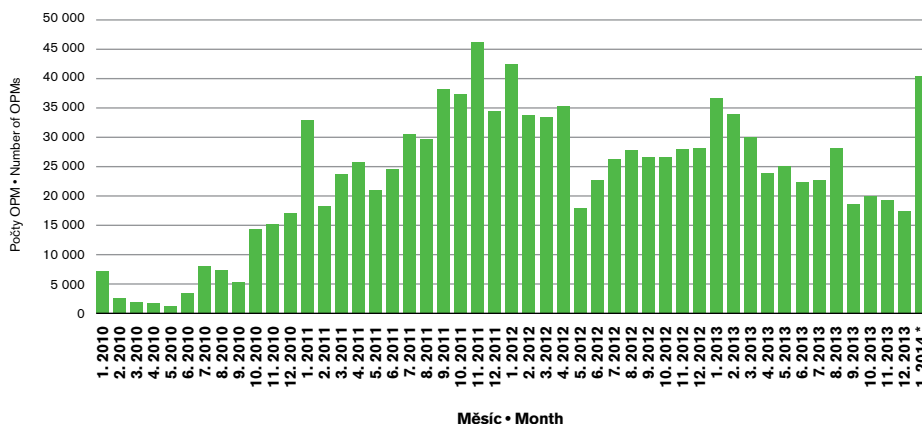
Type B metering refers to other types of interval metering and is used at points of delivery where gas consumption exceeded 400 thousand m³ (approx. 4,200 MWh) in the previous calendar year.

Type C metering refers to non-interval metering, installed for customers whose yearly gas consumption at a single point of delivery does not exceed 400 thousand m³. In this type of metering the interval character of metering for evaluation of consumption and imbalances of balance responsible parties is replaced with load profiles (LP). Since 2011, 12 LP classes have been used depending on the nature and volume of annual gas consumption by customers with non-interval metering.

Type CM metering refers to type C metering with regular monthly readings.

OBRÁZEK 43: POČET ZMĚN DODAVATELE PLYNU V JEDNOTLIVÝCH MĚSÍCÍCH LET 2010 AŽ 2013

FIGURE 43: NUMBER OF CHANGES OF GAS SUPPLIER IN SPECIFIC MONTHS OF 2010–2013

Poznámka: * Data za rok 2014 jsou ke dni 31. 1. 2014.
Note: * Data for 2014 as available at 31 January 2014.

Účastníci trhu s plynem

Pro účely zúčtování odchylek jsou u operátora trhu registrovány tyto typy účastníků:

- subjekt zúčtování,
- dodavatel,
- provozovatel distribuční soustavy,
- provozovatel přepravní soustavy,
- provozovatel zásobníku plynu.

Z pohledu operátora trhu má Subjekt zúčtování právo nominovat přepravu, distribuci a uskladnění, může obchodovat na krátkodobých trzích, uzavírat bilaterální kontrakty s ostatními subjekty zúčtování a dodávat plyn zákazníkům. Oproti tomu účastník v roli Dodavatele může pouze dodávat plyn svým zákazníkům – pro výkon této činnosti musí mít předanou odpovědnost za odchylku na alespoň jeden subjekt zúčtování. Zaslání dat měření pro vyhodnocení odchylek subjektů zúčtování zajišťují příslušní provozovatelé – Provozovatel distribuční soustavy a Provozovatel přepravní soustavy. Provozovatel zásobníku plynu umožňuje přístup subjektů zúčtování k zásobníkům plynu¹⁰.

Gas Market Participants

For the purpose of settlement of imbalances, the following types of participants are registered with the Market Operator:

- Balance responsible party,
- Supplier,
- Distribution system operator
- Transmission system operator,
- Gas storage operator.

From the Market Operator's perspective, the Balance responsible party has the right to nominate transmission, distribution and storage, trade on the short-term gas markets, enter into bilateral contracts with other balance responsible parties, and supply gas to customers. Conversely, a market participant in the role of Supplier may only supply gas to its customers and, to be permitted to do so, must transfer imbalance responsibility to at least one balance responsible party. Sending of metered data for evaluation of imbalances of balance responsible parties is ensured by respective operators - Distribution System Operator and Transmission System Operator. The Gas Storage Operator provides access for balance responsible parties to gas storage facilities¹⁰.

¹⁰ Uvedený výčet činností licencovaných účastníků je pouze orientační. Plný rozsah činností je dán energetickým zákonem a vyhláškami.

¹⁰ The foregoing list of licenced participants' activities is not complete. A detailed list of activities is stipulated by the Energy Act and Decrees.

Tabulka 6 ukazuje počet registrovaných účastníků trhu s plynem podle typu účastníka ke konci roku 2013 a meziroční změny vzhledem k roku 2012.

Table 6 shows numbers of gas market participants at the end of 2013 and year-on-year change.

TABULKA 6: POČET ÚČASTNÍKŮ TRHU S PLYNEM KE KONCI ROKU 2013

TABLE 6: NUMBERS OF GAS MARKET PARTICIPANTS AT THE END OF 2013

Typ účastníka • Type of participant	Počet k 31. 12. 2013 Number at 31 December 2013	Meziroční změna Year-on-year change
Subjekt zúčtování • Balance responsible party	70	+16
Dodavatel • Supplier	42	+10
Provozovatel distribuční soustavy • Distribution system operator	23	+3
Provozovatel přepravní soustavy • Transmission system operator	1	0
Provozovatel zásobníku plynu • Gas storage operator	2	0

Organizovaný krátkodobý trh s elektřinou a plynem

Organized Short-Term Electricity and Gas Markets

Rok 2013 opětovně potvrdil trend významného nárůstu krátkodobého obchodování s energetickými komoditami, konkrétně s elektřinou a plynem, nejen v České republice, ale i napříč Evropou. Rostoucí podíl produkce z obnovitelných zdrojů, jejíž predikce výroby je obtížná a i samotná výroba je vysoce závislá na přírodních podmínkách, se stává jedním z důvodů nárůstu likvidity na krátkodobých trzích. Současně vyvolává potřebu věnovat těmto trhům, jejich kapacitním a spolehlivostním parametrům maximální pozornost. Tuto skutečnost společnost OTE reflektuje mimo jiné také v integračních aktivitách, kterých se aktivně účastní.

Organizovaný krátkodobý trh v České republice představuje důležitou formu obchodování s elektřinou a plynem. Pro účastníky energetického trhu představuje díky podstatnému nárůstu likvidity v posledních letech spolehlivou záruku, že mohou i v době krátce před termínem dodávky (den, hodina), a reagovat tak na aktuální situaci ve svém výrobním, resp. odběratelském portfoliu nebo v soustavě nakoupit, resp. prodat příslušnou komoditu. Cílem a účelem trhu je nejen snížení rizika vzniku odchylky, ale také zvýšení bezpečnosti a spolehlivosti dodávek obou komodit. Podstatný význam likvidních krátkodobých trhů je také v jejich cenotvornosti, kdy ceny obchodů na těchto trzích jsou využívány jako podklad pro vypořádání finančních instrumentů obchodovaných na komoditních burzách, či slouží jako vodítko pro ceny jiných kontraktů mezi dodavatelem a odběratelem.

Spuštění a provozování propojeného česko-slovensko-maďarského trhu v září 2012, fungujícího na základě implicitní alokace přeshraničních kapacit (známého také pod pojmem Market Coupling), významným způsobem ovlivňuje způsob krátkodobého obchodování v celém středoevropském regionu. Parametry denního trhu byly harmonizovány s parametry užívanými v západní části Evropy (CWE) a k vyhodnocování trhu je využíván algoritmus, který byl plně v souladu s řešením používaným v tomto regionu v roce 2013.

2013 reaffirmed the trend of significant growth in short-term trading of energy commodities, specifically electricity and gas, in the Czech Republic and across Europe. One of the reasons for an increase in liquidity in short-term markets is a growing proportion of energy generation from renewable sources where production prediction is difficult and production itself is highly dependent on natural conditions. This requires paying close attention to these markets and their capacity and reliability parameters. OTE makes every effort to reflect these factors, among other in its integration activities in which it participates.

The organized short-term market in the Czech Republic is an important form of electricity and gas trading. Due to significant liquidity growth in particular in the past years it provides market participants with a solid guarantee that they can purchase or sell the respective commodity even at short notice before the delivery date (day, hour) in response to the current situation in their production or consumption portfolio/system. The objective and purpose of the market is to reduce imbalance risk and to increase security and reliability of supply in both commodities. In addition, liquid short-term markets are highly important in terms of pricing, where prices of transactions executed on these markets are used as a basis for settlement of financial instruments traded on commodity exchanges, or as guidelines for prices in other contracts between suppliers and customers.

The launch and operation of the interconnected Czech-Slovak-Hungarian market on the basis of implicit allocation of cross-border capacities (also known under the term Market Coupling) in September 2012 has significantly affected the method of short-term trading in the whole Central European region. The parameters of Day-ahead market was harmonized with the parameters used in Western Europe (CWE) and the use of an algorithm for market evaluation that fully complies with the solution used in the region in 2013.

Operátor trhu prostřednictvím krátkodobých trhů nejen zajišťuje obchodování s komoditami, ale poskytuje také jistotu finančního vypořádání uzavřených obchodů. Vystupuje v nich jako jedna z obchodních protistran, čímž umožňuje zajistit účastníkům anonymitu obchodů, a výrazně tak snižuje možné riziko obchodujících stran.

Velkou výhodou představuje pro účastníky trhu skutečnost, že veškeré obchody uzavřené na těchto trzích jsou zároveň automaticky zahrnuty do jejich obchodních pozic. Účastník tak již nemusí, na rozdíl od externích platforem, provádět další dodatečnou registraci vzniklého obchodu.

Mezi základní zásady, kterými se obchodování na krátkodobých trzích OTE řídí, patří:

- poskytnutí neutrálního a bezpečného prostředí pro jednotlivé účastníky trhu,
- podpora konkurence na trhu,
- poskytování informací o trhu,
- funkce centrální protistrany obchodů prováděných na principu anonymity,
- zajištění rizik na straně finančního vypořádání transakcí i na straně fyzické dodávky komodity,
- zajištění nediskriminačních podmínek pro obchodování všem účastníkům,
- omezování bariér vstupu nových účastníků na trh,
- poskytování cenových signálů trhu.

Porovnání základních parametrů jednotlivých trhů je zobrazeno v tabulce 7.

Through the short-term markets the Market Operator ensures commodity trading, in addition to providing secure financial settlement of closed transactions. It also acts as one of the trading parties, which allows anonymous trading, and it significantly reduces potential risks for the counterparties.

Of great advantage for market participants is that all deals closed on these markets are also automatically added to their trading position, therefore the participants need not perform additional registration of the transactions, contrary to external platforms.

Key rules governing trading on OTE's short-term markets comprise:

- ensuring a neutral and secure environment for market participants,
- support for market competition,
- provision of market-related information,
- acting as a central counterparty for transactions executed anonymously,
- hedging risks in respect of financial settlement of transactions and physical supply of the commodity,
- ensuring non-discriminatory conditions for all participants' trading,
- reducing barriers preventing market entry for new participants,
- distribution of market price signals.

Table 7 provides an overview of key specifics of short-term markets.

TABULKA 7: SROVNÁNÍ ZÁKLADNÍCH PARAMETRŮ JEDNOTLIVÝCH TRHŮ

TABLE 7: OVERVIEW OF KEY SPECIFICS OF SHORT-TERM MARKETS

	Elektřina • Electricity				Plyn • Gas	
	BM	DT • DM	VDT • IM	VT • BMR	DT • DM	VDT • VDT
Forma trhu Type of market	kontinuální párování continuous matching	denní aukce daily auction	akceptační vývěska notice board	akceptační vývěska notice board	denní aukce daily auction	kontinuální párování continuous matching
Obchodovaná perioda Traded period	12 nebo 24 hod. 12 or 24 hours	1 hod. 1 hour	1 hod. 1 hour	1 hod. 1 hour	*** 24 hod. *** 24 hours	*** 24 hod. *** 24 hours
Minimální možné obchodovatelné množství Minimum tradable volume	1 MW x 12 nebo 24 hod. 1 MW x 12 or 24 hours	1 MWh	1 MWh	1 MWh	0,1 MWh	1 MWh
Maximální možné obchodovatelné množství Maximum tradable volume	* 50 MW x 12 nebo 24 hod. * 50 MW x 12 or 24 hours	99 999 MWh	99 999 MWh	99 999 MWh	99 999 MWh	99 999,9 MWh
Nejmenší možný inkrement množství Smallest quantity increment	1 MW x 12 nebo 24 hod. 1 MW x 12 or 24 hours	0,1 MWh	0,1 MWh	0,1 MWh	0,1 MWh	0,1 MWh
Měna obchodování Trading currency	CZK	EUR	CZK	CZK	EUR	EUR
Minimální možná cena Minimum price	1 CZK/MWh	-3 000 EUR/ MWh	-99 999 CZK/ MWh	-99 999 CZK/ MWh	0,01 EUR/MWh	0,01 EUR/MWh
Maximální možná cena Maximum price	9 999 CZK/MWh	**3 000 EUR/ MWh	99 999 CZK/ MWh	99 999 CZK/ MWh	4 000 EUR/MWh	4 000 EUR/MWh
Nejmenší možný inkrement ceny Smallest price increment	1 CZK/MWh	0,01 EUR/MWh	1 CZK/MWh	1 CZK/MWh	0,01 EUR/MWh	0,01 EUR/MWh
Možnost nulové ceny Zero price option	NE NO	ANO YES	NE NO	NE NO	NE NO	NE NO
Čas otevření trhu Market opens at	9:30 D-5	neomezené unlimited	15:00 D-1	H-1:00	neomezené unlimited	10:30 D-1
Čas uzavření trhu Market closes at	13:30 D-1	11:00 D-1	H-1:00	H-0:30	10:00 D-1	5:00 D+1

* V rámci jedné nabídky • Within one bid

** Druhá aukce je vyhlášována při dosažení či překročení dolní meze ceny -150 EUR/MWh nebo horní meze ceny 500 EUR/MWh

Second auction is announced whenever the bottom price limit of EUR -150/MWh or the top price limit of EUR +500/MWh are reached or exceeded

*** Plynárenský den od 6:00 do 6:00 • Gas day from 6:00 to 6:00

Integrace trhů s elektřinou v Evropě

Spolupráce energetických burz v rámci projektu Price Coupling of Regions (PCR) je příslibem vytvoření jednotného evropského trhu s elektrickou energií. PCR systém poskytuje jednotný algoritmus známý pod názvem EUPHEMIA a sjednocené operační postupy pro efektivní stanovení cen elektrické energie a využití přeshraniční přenosové kapacity. První koordinovaná spolupráce na platformě PCR byla zahájena 4. února 2014 v rámci regionu North West Europe (NWE) a regionu South West Europe (SWE) zahrnující trhy Německa/Rakouska, Francie, Belgie, Nizozemí, Lucemburska, Dánska, Finska, Švédsko, Norsko, Velká Británie, Litvy, Lotyšsko a také Polsko propojeného prostřednictvím kabelu SwePol.

V regionu střední a východní Evropy (CEE) probíhají další práce na integraci denních trhů s elektrickou energií. 11. července 2013 podepsali zástupci regulačních orgánů, přenosových soustav a burz České republiky, Slovenska, Maďarska, Polska a Rumunska Memorandum o porozumění o spolupráci při integraci denních trhů s elektrickou energií. Všechny zúčastněné strany se dohodly na další úzké spolupráci při integraci s NWE regionem, přičemž připojení Polského trhu bude realizováno později, v rámci projektu CEE FBMC (Central East Europe Flow-Based Market Coupling). Do té doby budou energetické burzy v rámci připravovaného propojení trhů ČR, SR, HU a RO nadále spolupracovat na implementaci PCR řešení, tedy technického modelu, který je považován za cílové evropské řešení.

Organizovaný krátkodobý trh s elektřinou a vyrovnávací trh s regulační energií

Krátkodobý trh s elektřinou sestává z obchodních platform blokového trhu, denního trhu a vnitrodenního trhu. Obchodování na všech trzích probíhá 7 dní v týdnu (tj. i v nepracovních dnech), 365 dnů v roce, přičemž jednotlivé trhy jsou koncipovány tak, aby možnost uzavírání obchodů a úpravy svých obchodních pozic prostřednictvím těchto trhů na sebe časově navazovalo. Čtvrtým thmem, mírně odlišným od předcházejících, je vyrovnávací trh s regulační energií, který je organizován ve spolupráci s provozovatelem přenosové soustavy – společností ČEPS, a.s. Jeho odlišnost od ostatních trhů spočívá ve skutečnosti, že jednou z obchodujících stran je vždy provozovatel přenosové soustavy, který na tomto trhu opatřuje kladnou nebo zápornou regulační energii pro regulaci přenosové soustavy.

Integration of Electricity Markets in Europe

Collaboration of power exchanges within the project Price Coupling of Regions (PCR) heralds creating a single European energy market. The PCR system provides a single algorithm known as EUPHEMIA and unified operating procedures for effective electricity pricing and the use of cross-border transmission capacity. The first coordinated collaboration on the PCR platform was launched on 4 February 2014 in the North West Europe (NWE) region and the South West Europe (SWE) region, including markets in Germany/Austria, France, Belgium, the Netherlands, Luxembourg, Denmark, Finland, Sweden, Norway, Great Britain, Lithuania, Latvia, in addition to Poland linked by the SwePol cable.

In the Central and Eastern Europe (CEE) region, work is under way to integrate day-ahead electricity markets. On 11 July 2013, representatives of regulators, transmission systems and exchanges of the Czech Republic, Slovakia, Hungary, Poland and Romania signed a Memorandum of Understanding on cooperation in integrating day-ahead electricity markets. All parties have agreed to continue close cooperation in the integration with the NWE region, whereas connection of the Polish market will be implemented later within the scope of the project CEE FBMC (Central East Europe Flow-Based Market Coupling). Until then, the power exchanges will continue to collaborate in implementing PCR (Price Coupling of Regions), i.e. a technical model considered a target solution for Europe in order to couple markets of CR, SR, HU and RO.

Organized Short-Term Electricity Market and Balancing Market with Regulating Energy

The short-term electricity market comprises trading platforms of the block market, the day-ahead market and the intra-day market. Trading on all markets takes place seven days a week (i.e. also on non-business days), 365 days a year. The markets are structured to ensure continuity and the possibility of closing deals and modifications of trading positions across the markets. The fourth, slightly different market is the balancing market with regulating energy, organized in cooperation with the transmission system operator, ČEPS. The difference from the other markets is that one of the trading parties is always the transmission system operator which acquires positive or negative regulating energy on this market for regulation of the transmission system.

Blokový trh s elektřinou

Organizovaný blokový trh s elektřinou umožňuje kontinuálním způsobem obchodovat pevně určené bloky elektřiny na daný obchodní den. Konkrétně se jedná o standardní bloky typu Base (0:00–24:00 hod.), Peak (8:00–20:00 hod.) a Offpeak (0:00–8:00 hod.; 20:00–24:00 hod.).

Obchodování s bloky začíná již 5 dní před dnem dodávky v 9:30 hodin a doba ukončení obchodování je shodná s uzávěrou dvoustranných smluv, tj. 13:30 hodin dne před dnem dodávky. Mezi prvním a posledním dnem obchodování je trh otevřen od 6:00 do 20:00 hodin. Nejmenší obchodovatelnou jednotku na blokovém trhu tvoří 1 MW výkonu po dobu hodinově odpovídající typu bloku. Například pro blok Base se tak jedná o 1 MW x 24 hodin = 24 MWh. Obdobným způsobem jsou definovány i ostatní obchodovatelné bloky.

Ceny na blokovém trhu jsou zadávány v celých Kč, přičemž minimální cena je 1 Kč/MWh a maximální cena činí 9 999 Kč/MWh. Rozhodujícím kritériem každé objednávky je tzv. limitní cena, která určuje hranici pro danou objednávku, nebo objednávka bez limitní ceny, která automaticky reprezentuje krajní cenové rozpětí objednávek. Další výhodou tohoto trhu je funkce automatického párování. Pomocí této funkcionality se automaticky spárují odpovídající objednávky v závislosti na limitních cenách v kombinaci s časovým údajem zavedení objednávky.

Obrázky 44 a 45 prezentují množství zobchodované elektřiny prostřednictvím blokového trhu.

Electricity Block Market

The organized electricity block market allows continual trading of fixed electricity blocks on specific trading days; this applies to standard blocks of the Base type (0:00–24:00), Peak type (8:00–20:00) and Off-peak type (0:00–8:00; 20:00–24:00).

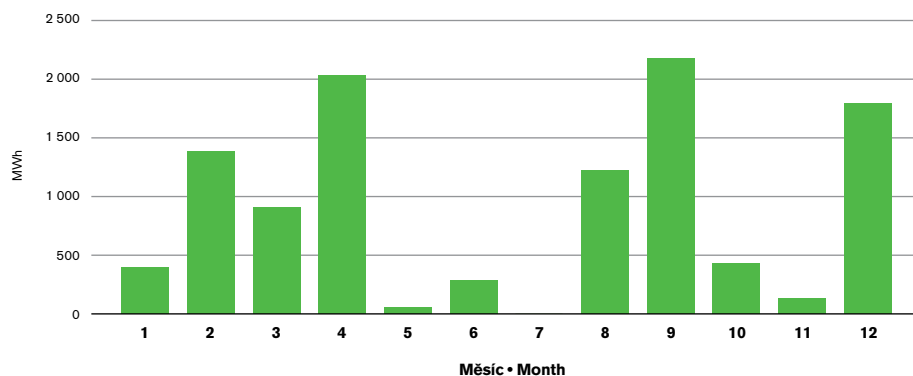
Block trading begins five days before the day of delivery at 9:30 and the close of trading is the same as the closing time for bilateral contracts registration, i.e. at 13:30 on the day preceding the delivery day. Between the first and the last trading day the market is open from 6:00 to 20:00. The smallest tradable unit on the block market is 1 MW for the duration (in hours) corresponding to the type of block. For the Base block, for example, this means 1 MW x 24 hours = 24 MWh. Other tradable blocks are defined in a similar manner.

Prices quoted on the block market are rounded to whole CZK; the minimum price is CZK 1 per MWh and the maximum price is CZK 9,999 per MWh. The key criterion for each order is the limit price which determines the limit for the specific order, or an order without a limit price that automatically represents the maximum possible price range of the orders. Another benefit of this market is automatic matching. This functionality facilitates automatic matching of corresponding orders in relation to limit prices and in combination with the time of submission of the orders.

Figures 44 and 45 document volumes of electricity traded on the block market.

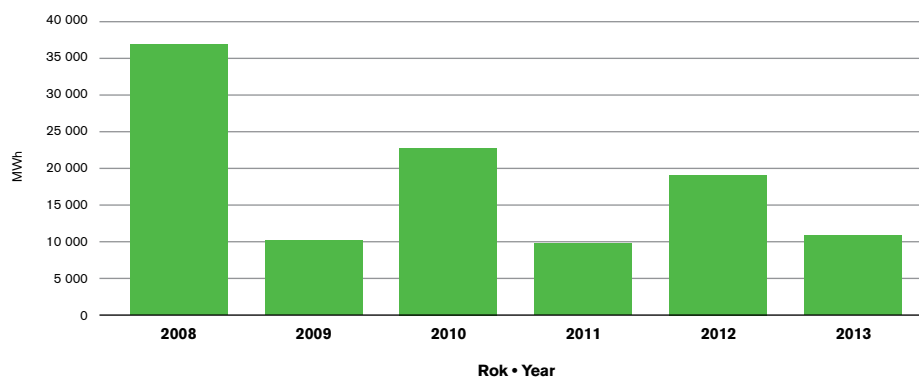
OBRÁZEK 44: MNOŽSTVÍ ZOBCHODOVANÉ ELEKTŘINY NA BLOKOVÉM TRHU V PRŮBĚHU ROKU 2013

FIGURE 44: VOLUMES OF ELECTRICITY TRADED ON THE BLOCK MARKET IN 2013

OBRÁZEK 45: VÝVOJ ZOBCHODOVANÉHO MNOŽSTVÍ ELEKTŘINY NA BLOKOVÉM TRHU V LETECH 2008–2013

FIGURE 45: TREND IN VOLUMES OF ELECTRICITY TRADED ON THE BLOCK MARKET IN 2008–2013

Denní trh s elektřinou

Organizovaný denní trh s elektřinou, provozovaný od roku 2002, byl od září 2009 propojen s organizovaným denním trhem ve Slovenské republice¹¹ prostřednictvím implicitních aukcí a od září 2012 došlo k jeho propojení také s trhem maďarským¹². Jako na jedině z obchodních platform organizovaného krátkodobého trhu s elektřinou je zde elektřina obchodována i vypořádávána v měně EUR, přestože finanční zajištění obchodů zůstává v české koruně. Pro obchodující účastníky zůstává také možnost finančního vypořádání v CZK.

Na denním trhu, provozovaném na principu Market Coupling, mohou účastníci trhu v ČR, SR a HU uspokojit své požadavky na nákup či prodej elektřiny na následující den ve všech třech tržních oblastech, aniž by bylo nutné explicitně získat přenosovou kapacitu.

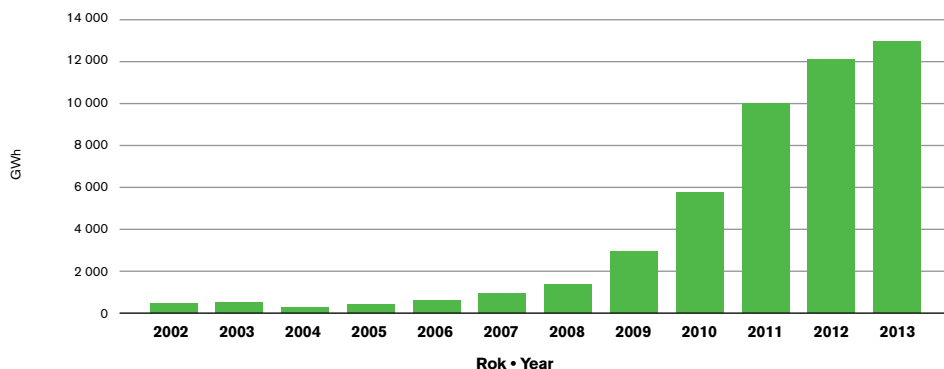
Day-Ahead Electricity Market

The organized day-ahead electricity market, operated since 2002, has been coupled with the organized day-ahead electricity market in the Slovak Republic¹¹ since September 2009 through implicit auctions. In addition, since September 2012 it has also been coupled with the Hungarian market¹². The day-ahead spot market is the only trade platform of the organized short-term electricity markets that trades and settles electricity in EUR, although the financial security for transactions is provided in CZK. In addition, market participants have the option of financial settlement in CZK.

Through the day-ahead spot electricity market, operated on the market coupling principle, market participants in the CR, SR and HU can submit their bids for the purchase or sale of electricity for the following day in all three trade areas without the need to explicitly acquire transmission capacity.

**OBRÁZEK 46: VÝVOJ OBJEMŮ ZOBCHODOVANÉ ELEKTŘINY NA DT V LETECH 2002–2013
(SE ZAHRNUTÍM EX/IM Z DT)**

**FIGURE 46: TREND IN VOLUMES OF ELECTRICITY TRADED ON THE DAY-AHEAD MARKET IN 2002–2013
(INCL. EX/IM FROM DM)**

¹¹ Denní trh na Slovensku je organizován společností OKTE, a.s. (www.okte.sk).

¹² Organizátorem denního trhu v Maďarsku je HUPX Zrt. (www.hupx.hu).

¹¹ The day-ahead market in Slovakia is organized by OKTE, a.s. (<http://www.okte.sk>).

¹² The day-ahead market in Hungary is organized by HUPX Zrt (<http://www.hupx.hu>).

Zkušenosti již integrovaných trhů potvrzují následující skutečnosti:

- dochází k optimálnímu využití přeshraničních kapacit,
- integrace napomáhá vyrovnání elektrizačních soustav jednotlivých zemí,
- dochází ke stabilizaci cenových indexů,
- klesá volatilita spotových cen elektřiny,
- nedochází k nákupům nevyužitých kapacit přeshraničních profilů při explicitních aukcích,
- klesají rizika spojená s nákupem přeshraniční kapacity bez vlastnictví elektřiny pro export/import a naopak.

Na denním trhu je možné anonymně nabízet nebo poptávat elektřinu pro každou z 24 hodin obchodního dne. Výsledkem jsou uzavřené obchody na pevně stanovená množství elektřiny a vyhlášená cena pro každou obchodní hodinu obchodního dne. Podávat nabídky na dodávku/prodej a poptávky na odběr/nákup je možné do 11:00 hodin den před dnem dodávky. Cena je pro každou hodinu stanovena jako marginální. V roce 2013 bylo minimální množství, které lze na tomto trhu zobchodovat, 1 MWh, maximální množství pak 99 999 MWh. Minimální cena nabídky na denním trhu činí -3 000,00 EUR/MWh a maximální cena nabídky +3 000,00 EUR/MWh. Množství elektřiny se zadává v MWh s rozlišením na jedno desetinné místo.

V případě, kdy výsledná spotová cena v jednotlivé hodině dne dosáhne nebo překročí definované prahové hodnoty (horní prahová hodnota: +500 EUR/MWh nebo dolní prahová hodnota: -150 EUR/MWh), je iniciována procedura tzv. „druhé aukce“, jejímž cílem je umožnit znovuotevření DT k aktualizaci nabídek/poptávek a případnou nápravu neobvyklého stavu na DT s elektřinou.

Data gathered from the operation of integrated markets show the following:

- cross-border capacity is used in an optimum way,
- integration facilitates balancing of power supply systems of neighbouring countries,
- price indices stabilize,
- spot prices of electricity are less volatile,
- purchases of unused load profile cross-border capacity in explicit auctions are eliminated,
- risks arising from cross-border capacity purchases without electricity ownership for export/import are mitigated and vice versa.

The day-ahead spot market allows offering or demanding electricity anonymously for every hour of the 24-hour trading day. The outcome is deals closed for fixed volumes of electricity and a set price for every trading hour of the trading day. Both sale bids and purchase bids may be submitted until 11:00 on the day preceding the delivery day. Prices are set as market clearing prices for every hour. In 2013 the minimum tradable volume was 1 MWh, the maximum volume was 99,999 MWh. The minimum bid price on the day-ahead market is EUR -3,000.00 per MWh and the the maximum bid price is EUR +3,000.00/MWh. The volume of electricity is specified in MWh, with one decimal place.

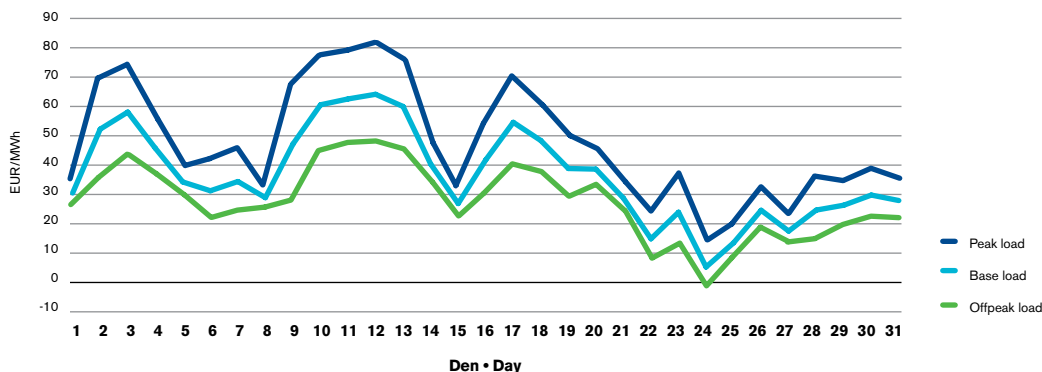
In the event the resulting spot price at a specific hour reaches or exceeds the defined threshold values (top threshold value: EUR +500/MWh, or bottom threshold value: EUR -150/MWh), the so-called “second auction” procedure is initiated with the aim to enable reopening of DM for updating bids and, if needed, to correct any unusual situation on the day-ahead electricity market should it occur.

V průběhu roku 2013 dosahovaly ceny na denním trhu v převážné většině obchodních hodin kladných hodnot. V lednu, červnu, říjnu a prosinci však došlo v několika obchodních hodinách, vzhledem ke specifické situaci na trhu s elektřinou, k dosažení záporných cen – viz obrázek 47. Výše cen v průběhu roku 2013 však nedosáhla hodnot, při nichž by byla iniciována procedura druhé aukce.

Prices on the day-ahead market showed positive values in most trading hours. In January, June, October and December negative bid prices occurred due to specific conditions on the electricity market, as illustrated in Figure 47. However, prices in the course of 2013 did not reach the level required to initiate the second auction.

OBRÁZEK 47: MARKET SPOT INDEX V PRŮBĚHU PROSINCE 2013

FIGURE 47: MARKET SPOT INDEX IN DECEMBER 2013

Na obrázcích 48 až 50 jsou prezentovány výsledky organizovaného denního trhu v roce 2013. Obdobně jako v minulých letech pokračoval i v roce 2013 významný nárůst obchodování. Objem obchodů s elektřinou uzavřených na denním trhu OTE za rok 2013 dosáhl 12,99 TWh. Jedná se o meziroční nárůst ve výši 6,8% oproti roku 2012, v němž účastníci obchodování uzavřeli obchody ve výši 12,16 TWh. Celkový zobchodovaný objem na DT v ČR v roce 2013 představoval přibližně 22 procent tuzemské netto spotřeby.

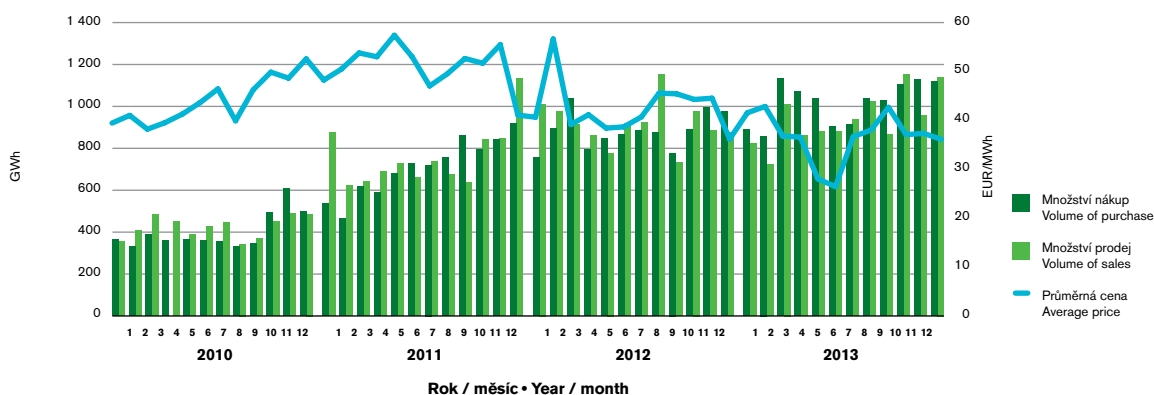
Průměrná cena obchodů na denním trhu OTE dosáhla v průběhu roku 2013 hodnoty 36,74 EUR/MWh.

Figures 48-50 show the results of the organized day-ahead spot market in 2013. Similarly to recent years significant growth in trading on DM continued in 2013. The volume of electricity traded on OTE's day-ahead market totalled 12.99 TWh in 2013, accounting for a 6.8% increase compared to 2012, when trading participants closed deals amounting to a total of 12.16 TWh. The total volume of DM electricity trading in the Czech Republic accounted for approximately 22% of domestic net consumption in 2013.

The average price of trades on OTE's day-ahead spot market in 2013 was EUR 36.74/MWh.

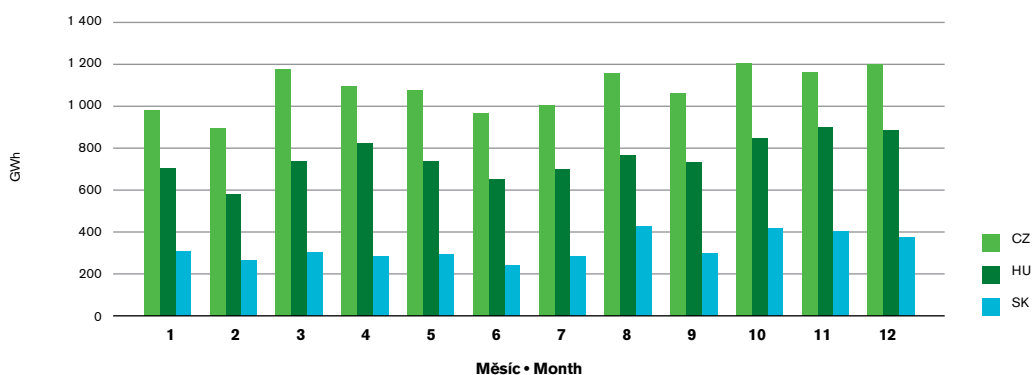
OBRÁZEK 48: MNOŽSTVÍ ZOBCHODOVANÉ ELEKTŘINY A PRŮBĚH PRŮMĚRNÉ CENY NA DENNÍM TRHU PO JEDNOTLIVÝCH MĚSÍCÍCH ROKU 2010 AŽ 2013

FIGURE 48: VOLUMES OF TRADED ELECTRICITY AND AVERAGE PRICES ON THE DAY-AHEAD MARKET IN SPECIFIC MONTHS OF 2010-2013

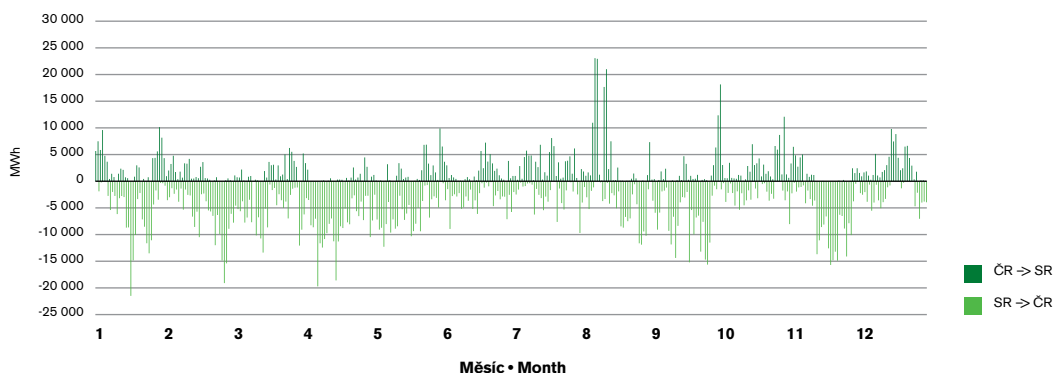
OBRÁZEK 49: ZOBCHODOVANÉ MNOŽSTVÍ NA DENNÍCH TRZÍCH CZ, SK A HU PO JEDNOTLIVÝCH MĚSÍCÍCH ROKU 2013

FIGURE 49: VOLUMES OF ELECTRICITY TRADED ON CZ, SK AND HU DAY-AHEAD MARKETS IN SPECIFIC MONTHS OF 2013

OBRAZEK 50: SALDO PŘESHraniČNÍHO TOKU NA HRANICI CZ-SK PO JEDNOTLIVÝCH DNECH ROKU 2013

FIGURE 50: BALANCE OF CZ-SK CROSS-BORDER FLOWS ON SPECIFIC DAYS OF 2013

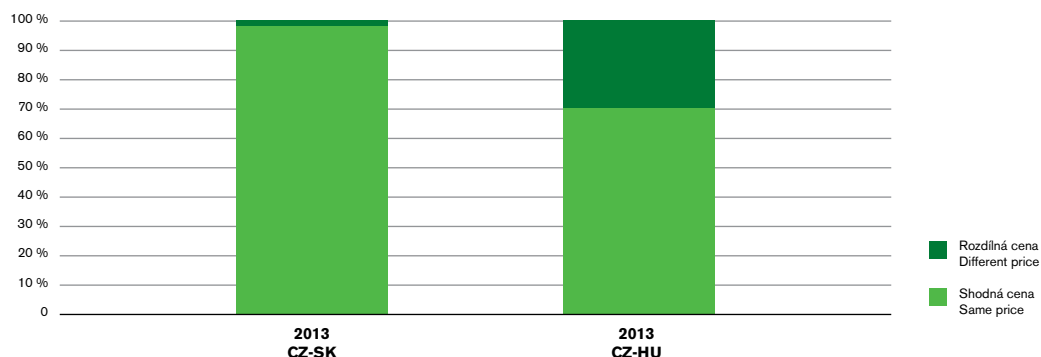

Pokud přidělená přeshraniční kapacita pro implicitní denní aukci nedostačuje požadovanému vypočtenému toku mezi dvěma oblastmi, dojde v dané hodině ke vzniku rozdílné spotové ceny pro tyto oblasti. Tato situace je rovněž označována pojmem „rozpojení trhů“. Jak je patrné z následujícího obrázku 51, k rozpojení českého a slovenského trhu došlo zhruba ve 2 % hodin uplynulého roku. Tento fakt nasvědčuje o dostatku přeshraniční přenosové kapacity na profilu CZ-SK. Rozdílných cen mezi denním trhem v ČR a HU bylo dosaženo v za rok 2013 zhruba ve 30 % hodin tohoto období. Optimální využití přeshraniční kapacity v rámci implicitní denní aukce tak značným způsobem prohlubuje integraci těchto tří trhů, a to i přes relativně nízké hodnoty dostupné přeshraniční kapacity na profilu SK-HU.

If the allocated cross-border capacity for daily implicit auction does not meet the required calculated flow between two regions, it results in two different spot prices for the two regions at the specific hour. This situation is also described as “market decoupling”. The following Figure 51 demonstrates that the prices of the Czech and Slovak markets were different in about 2% of the past year’s hours. This trend testifies to sufficient CZ-SK cross-border transmission capacity. In 2013 different prices between the day-ahead markets in the CR and HU occurred in about 30% of hours over the monitored period. Optimum utilization of cross-border capacity in respect of implicit daily auction fosters the integration of the three markets despite relatively low volumes of available SK-HU cross-border capacity.

OBRÁZEK 51: KONVERGENCE CEN MEZI TRŽNÍMI OBLASTMI V RÁMCI MC CZ-SK-HU

FIGURE 51: PRICE CONVERGENCE BETWEEN TRADE AREAS WITHIN THE SCOPE OF CZ-SK-HU MC

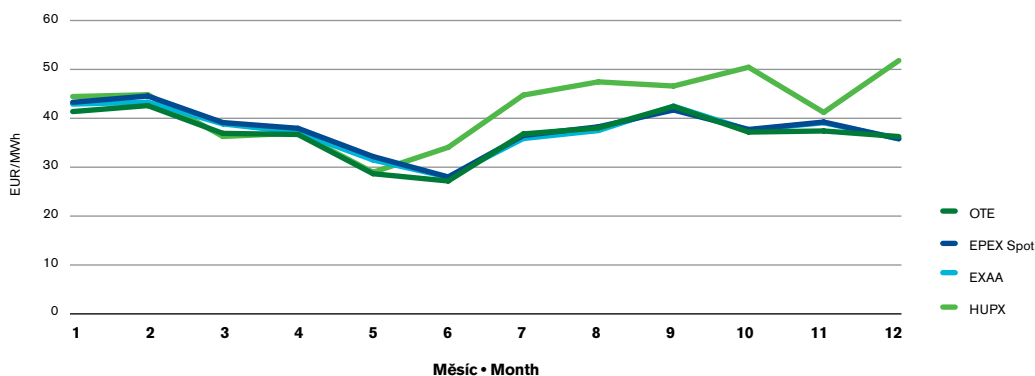

Srovnání spotových cen v regionu je prezentováno na obrázku 52, který ukazuje průběhy průměrných měsíčních cen, dosahovaných na denním trhu OTE (ČR), HUPX (HU), EPEX (oblast Německo/Rakousko) a EXAA (oblast Německo/Rakousko). Je zřejmý shodný trend vývoje cen, dosahovaných na spotových burzách v regionu. Z obrázku lze také vypořizovat cenový nárůst na maďarském trhu ve druhé polovině roku 2013.

Figure 52 provides comparison of spot prices in the region: the trend in average monthly prices on the day-ahead markets of OTE (Czech Republic), HUPX (Hungary), EPEX (Germany/Austria) and EXAA (Germany/Austria). The identical price development recorded at spot exchanges in the region is evident. The chart also indicates price growth on the Hungarian market in the second half of 2013.

OBRÁZEK 52: SROVNÁNÍ PRŮMĚRNÝCH MĚSÍČNÍCH CEN NA DENNÍM TRHU OTE, HUPX, EPEX SPOT (NĚMECKO) A EXAA V ROCE 2013 (ZDROJ: OTE, EPEX SPOT, EXAA, HUPX)

FIGURE 52: COMPARISON OF AVERAGE MONTHLY PRICES ON THE DAY-AHEAD MARKET OF OTE, HUPX, EPEX SPOT(GERMANY) AND EXAA IN 2013 (SOURCES: OTE, EPEX SPOT, EXAA, HUPX)

Vnitrodenní trh s elektřinou

Prostřednictvím organizovaného vnitrodenního trhu s elektřinou obchodníci anonymně nabízejí nebo poptávají elektřinu (formou tzv. akceptační vývěsky) v průběhu obchodního dne, a to až do limitního času 60 minut před realizací dodávky či odběru. Obchodování na vnitrodenním trhu se otevírá v 15:00 hodin na všechny obchodní hodiny následujícího dne. Minimální obchodované množství je 1 MWh, maximální 99 999 MWh, minimální cena nabídky je -99 999 Kč/MWh, maximální cena nabídky +99 999 Kč/MWh. Množství elektřiny se zadává v MWh s rozlišením na jedno desetinné místo.

Objem obchodů, uzavřených v roce 2013 na vnitrodenním trhu s elektřinou, dosáhl hodnoty 417 GWh, což představuje nárůst obchodované elektřiny o 27 % v porovnání s rokem 2012, v němž bylo obchodováno 328 GWh elektřiny. Na obrázcích 53 až 56 jsou prezentovány výsledky organizovaného vnitrodenního trhu s elektřinou v roce 2013. Nutno podotknout, že vnitrodenní trh s elektřinou je vnitrostátním trhem ČR. Integrace vnitrodenních trhů v Evropě jsou nyní předmětem intenzivních jednání.

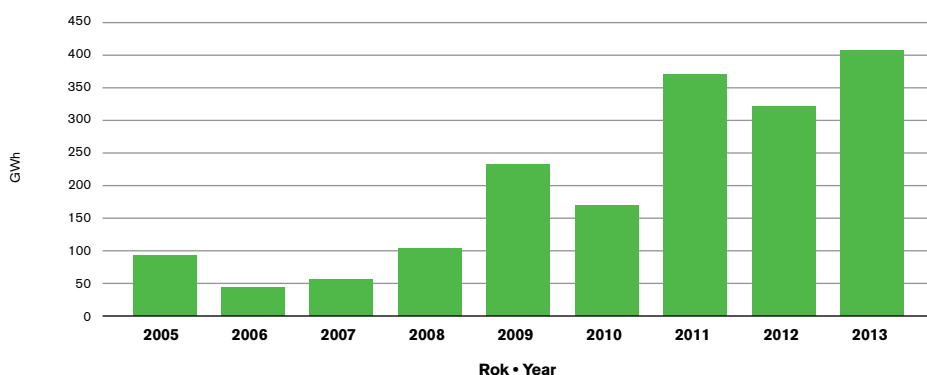
Intra-Day Electricity Market

The organized intra-day electricity market allows traders to offer or demand electricity anonymously (in the form of a "notice board") the current trading day until the limit time of 60 minutes before the execution of the supply or consumption. Trading on the intra-day market opens at 15:00 for all trading hours of the following day. The minimum traded volume is 1 MWh, the maximum volume is 99,999 MWh, the minimum bid price is CZK -99,999 per MWh, and the maximum bid price is CZK +99,999 per MWh. The volume of electricity is specified in MWh, with one decimal place.

The volume of deals closed in 2013 on the intra-day electricity market amounted to 417 GWh, representing a 27% increase in traded electricity in comparison with the 2012 figure of 328 GWh worth of traded electricity. Figures 53-56 show the results of the organized intra-day electricity market in 2013. Note that the intra-day electricity market is a Czech internal trade. Discussions about the integration of intra-day markets in Europe are currently under way.

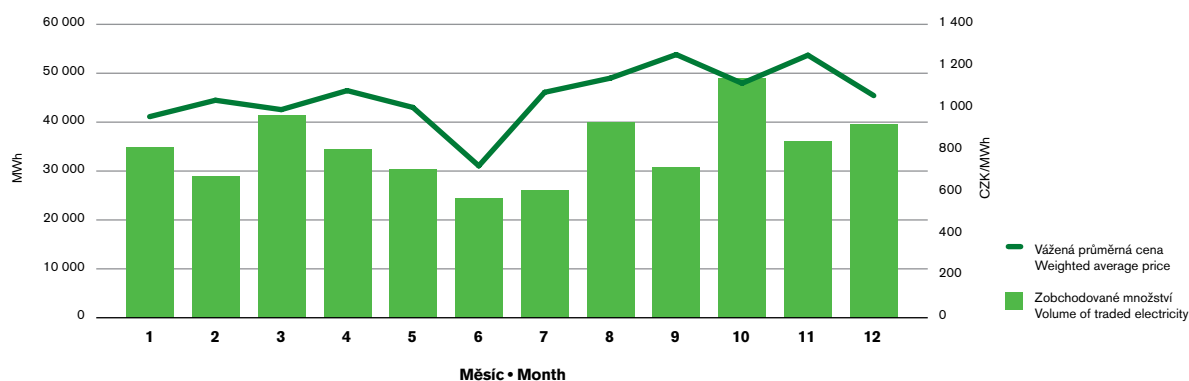
OBRAZEK 53: MNOŽSTVÍ ZOBCHODOVANÉ ELEKTŘINY NA VNITRODENNÍM TRHU V LETECH 2005–2013

FIGURE 53: VOLUMES OF ELECTRICITY TRADED ON THE INTRA-DAY MARKET IN 2005–2013

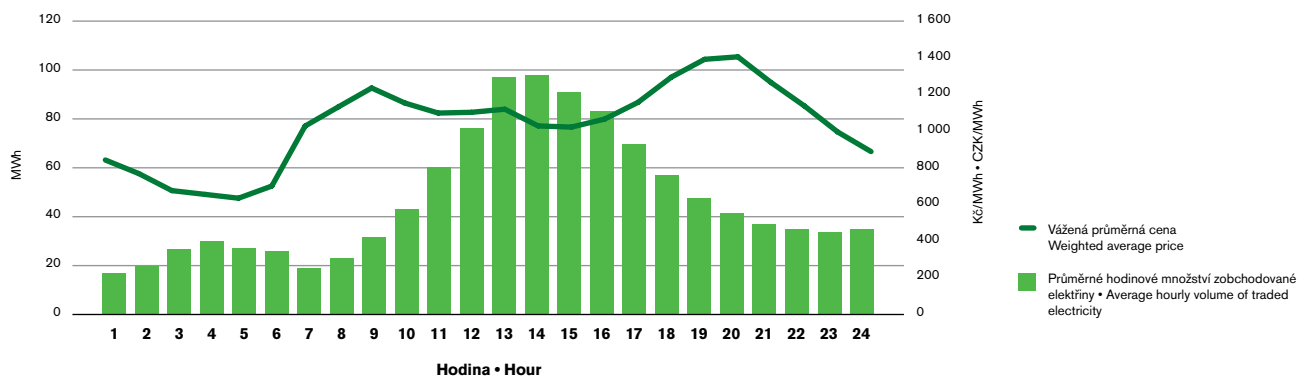
**OBRÁZEK 54: MNOŽSTVÍ ZOBCHODOVANÉ ELEKTRĚNY A PRŮBĚH VÁŽENÉ PRŮMĚRNÉ CENY
NA VNITRODENNÍM TRHU PO JEDNOTLIVÝCH MĚSÍCÍCH ROKU 2013**

**FIGURE 54: VOLUMES OF TRADED ELECTRICITY AND WEIGHTED AVERAGE PRICES ON THE INTRA-DAY
MARKET IN SPECIFIC MONTHS OF 2013**

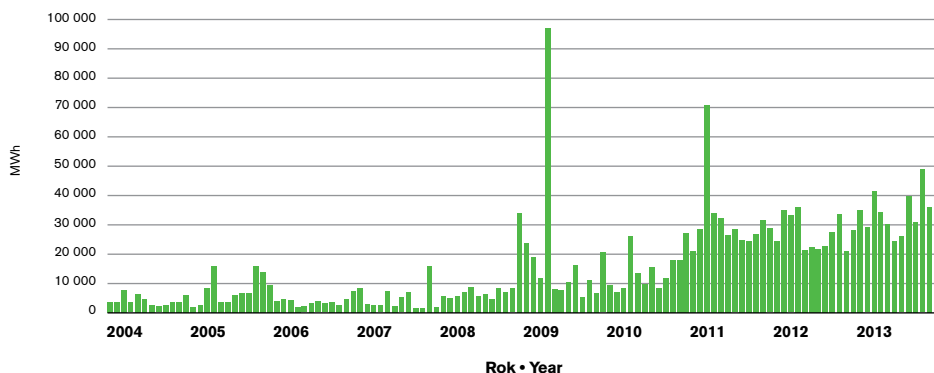
**OBRÁZEK 55: PRŮMĚRNÉ MNOŽSTVÍ ZOBCHODOVANÉ ELEKTRĚNY A PRŮBĚH VÁŽENÉ PRŮMĚRNÉ
CENY NA VNITRODENNÍM TRHU PO JEDNOTLIVÝCH HODINÁCH ROKU 2013**

**FIGURE 55: AVERAGE VOLUMES OF TRADED ELECTRICITY AND WEIGHTED AVERAGE PRICES ON THE
INTRA-DAY MARKET AT SPECIFIC HOURS OF 2013**

OBRÁZEK 56: VÝVOJ MĚSÍČNÍCH OBJEMŮ ZOBCHODOVANÉ ELEKTŘINY NA VNITRODENNÍM TRHU V LETECH 2004–2013

FIGURE 56: MONTHLY VOLUMES TRADED ON THE INTRA-DAY MARKET IN 2004–2013

Vyrovňovací trh s regulační energií

Specifickým místem pro obchodování bezprostředně před časem dodávky či odběru je platforma vyrovňovacího trhu s regulační energií. Na tomto trhu mohou účastníci v čase až 30 minut před obchodní hodinou nabízet či poptávat elektřinu již pouze v podobě kladné či záporné regulační energie, kde v obou případech představuje protistranu tohoto obchodu provozovatel přenosové soustavy. Pro účastníky trhu se tedy jedná o poslední možnost úpravy své obchodní pozice. Obstaraná regulační energie na tomto trhu napomáhá provozovateli přenosové soustavy k operativnímu řízení a bilancování soustavy.

Obchodování na vyrovňovacím trhu s regulační energií se mohou účastnit, na rozdíl od ostatních krátkodobých trhů, také registrovaní účastníci trhu, kteří nejsou subjekty zúčtování odchylek. Musí však splnit podmínky registrace k přístupu na tento trh.

Motivace účastníků tohoto trhu poskytovat kladnou nebo zápornou regulační energii je podpořena oceněním nabídek na vyrovňovacím trhu. Výsledná jednotková cena, která je účastníkovi zúčtována, je vždy minimálně rovna nabídkové ceně, se kterou účastník na vyrovňovací trh vstupoval. Pokud však nakoupená regulační energie přispívá k vyrovnění systémové odchylky (převážná většina případů) a průměrná cena veškeré aktivované regulační energie je vyšší, pak je výsledná jednotková

Balancing Market with Regulating Energy

The platform of balancing market with regulating energy represents a specific place for trading shortly before the time of supply or consumption. Participants in this market may offer or demand electricity up to 30 minutes before delivery hour, solely as positive or negative regulating energy where the transmission system operator in both cases acts as the counterparty of the transaction. The market participants have the last chance of adjusting their trade position on this market. Regulating energy acquired on this market helps the transmission system operator to manage and balance the system as needed.

Unlike other short-term markets, trading on the balancing market with regulating energy is accessible also for registered market participants that are not balance responsible parties. However, they must meet the registration requirements to access the market.

Motivation of the participants in this market to provide positive or negative regulating energy is supported by evaluation of bids on the balancing market. The resulting unit price paid to every market participant is always at least equal to the bid price that was entered by the market participant when submitting the bid to the balancing market. However, if the purchased regulating energy contributes to compensating for a system imbalance (which occurs in most cases) and the average price of all enabled regulating energy is higher, then the resulting unit price equals the average price. Another step

cena rovna této průměrné ceně. Druhým krokem ke zvýšení motivace k účasti na vyrovnávacím trhu je princip stanovení ceny protiodchylky, jejíž princip je blíže popsán ve vyhlášce Pravidla trhu a v kapitole Trh s elektřinou.

Jak je zřejmé z obrázku 58, došlo v průběhu roku 2013 k nárůstu objemu regulační energie zobchodované na vyrovnávacím trhu. Množství zobchodované regulační energie na vyrovnávacím trhu po jednotlivých měsících roku 2013 je znázorněno na obrázku 57.

Zvýšení likvidity vyrovnávacího trhu s regulační energií bylo způsobeno několika faktory. Za primární lze považovat snahu provozovatele přenosové soustavy o snižování výdajů za podpůrné služby. Ze strany účastníků trhu to byl pak tlak zúčtovací ceny odchylek, který vyústil ve snahu SZ využít možnosti minimalizace jejich odchylek v době blízké obchodní hodině. Výrazným faktorem byl i nárůst „neregulovatelných“ obnovitelných zdrojů energie, větrných a zejména fotovoltaických elektráren.

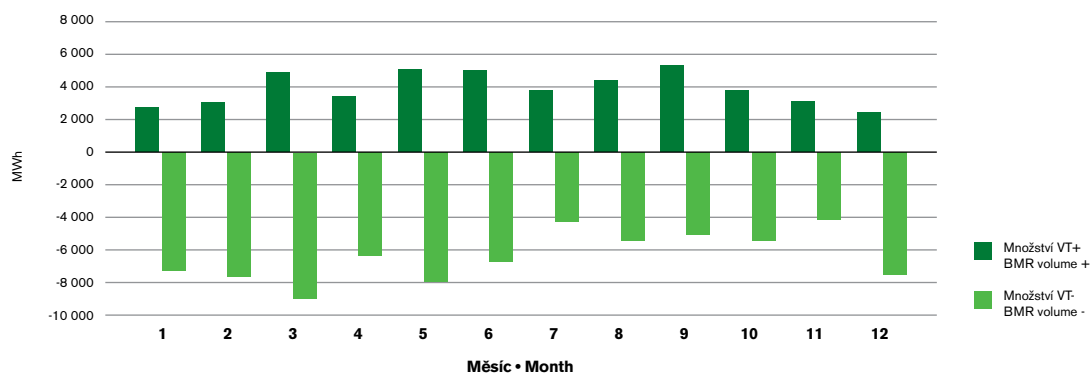
boosting the participants' motivation to take part in the balancing market is the mechanism of determining the price of the counter-imbalance defined in the Market Rules and the chapter Electricity market.

As Figure 58 documents, in 2013 the volume of regulating energy traded on the balancing market rose. Figure 57 illustrates volumes of regulating energy traded on the balancing market in specific months of 2013.

Several factors contributed to increased liquidity of the balancing market with regulating energy. The primary factor was the transmission system operator's efforts to reduce expenses related to ancillary services. In addition, market participants were affected by the settlement price of imbalances, which forced them to use the opportunity to minimize their imbalances at the time close to the trading hour. Another major factor was growth in "unregulated" renewable energy sources, such as wind and, in particular, photovoltaic installations.

OBRAZEK 57: MNOŽSTVÍ ZOBCHODOVANÉ REGULAČNÍ ENERGIE NA VYROVNÁVACÍM TRHU PO JEDNOTLIVÝCH MĚSÍCÍCH ROKU 2013

FIGURE 57: VOLUMES OF REGULATING ENERGY TRADED ON THE BALANCING MARKET IN SPECIFIC MONTHS OF 2013

Obsahem následující tabulky 8 je vývoj obchodování s regulační energií na VT v jednotlivých letech. Ukazuje na zajímavý podíl záporné regulační energie na veškeré použité RE- pro vyrovnání systémové odchylky.

Table 8 below shows the trend in trading regulating energy on the balancing market in specific years. It documents the growing proportion of negative regulating energy in all RE- used for offsets of system imbalances.

TABULKA 8: POROVNÁNÍ MNOŽSTVÍ A CEN RE Z VT V LETECH 2011–2013

TABLE 8: COMPARISON OF VOLUMES AND PRICES OF REGULATING ENERGY FROM THE BALANCING MARKET IN 2011–2013

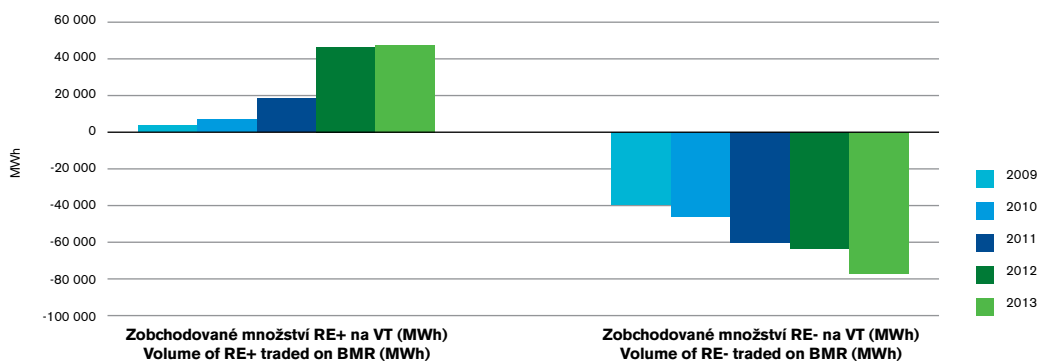
	2011	2012	2013
Zobchodované množství RE+ na VT (MWh) • Traded volume of RE+ on BMR (MWh)	18 144,60	45 942,50	46 855,30
Zobchodované množství RE- na VT (MWh) • Traded volume of RE- on BMR (MWh)	-60 016,50	-63 005,90	-76 785,90
Průměrná cena RE+ na VT (Kč/MWh) • Average price of RE+ on BMR (CZK/MWh)	2 534,40	2 498,07	2 487,11
Průměrná cena RE- na VT (Kč/MWh) • Average price of RE- on BMR (CZK/MWh)	-51,63	-45,67	-39,49
Procento z celkové použité RE+ (%) • Share in total used RE+ (%)	5,55	11,72	12,41
Procento z celkové použité RE- (%) • Share in total used RE- (%)	16,18	16,21	18,64

Ve srovnání s předcházejícím rokem vzrostl objem záporné regulační energie zobchodované na VT o cca 22 % a objem kladné regulační energie zobchodované na VT o 2 %. Zobchodovaná množství regulační energie a dosažené ceny na VT jsou zobrazeny na obrázcích 58 a 59.

Compared to the previous year, the volume of negative regulating energy traded on the BMR rose by about 22%, and the volume of positive regulating energy climbed by 2%. Volumes of regulating energy traded on BMR and bid prices are documented in Figures 58 and 59.

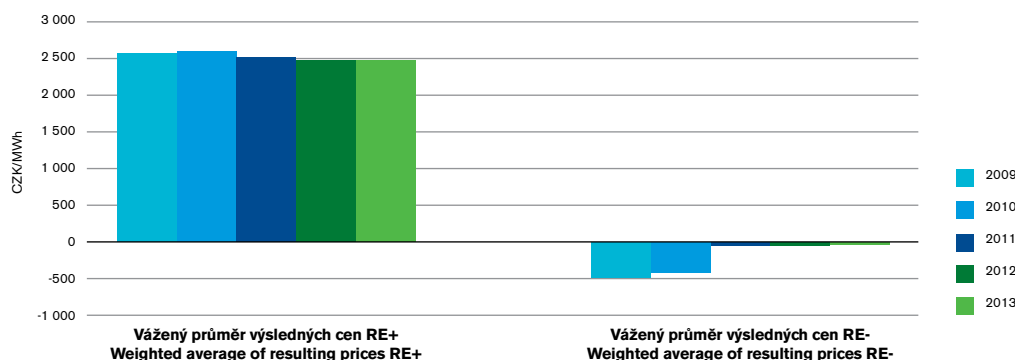
OBRAZEK 58: MNOŽSTVÍ ZOBCHODOVANÉ REGULAČNÍ ENERGIE NA VYROVNÁVACÍM TRHU V LETECH 2009–2013

FIGURE 58: VOLUMES OF REGULATING ENERGY TRADED ON THE BALANCING MARKET IN 2009–2013

OBRAZEK 59 PRŮMĚRNÁ CENA REGULAČNÍ ENERGIE NA VYROVNÁVACÍM TRHU V LETECH 2009–2013

FIGURE 59 AVERAGE PRICES OF REGULATING ENERGY ON THE BALANCING MARKET IN 2009–2013

Organizovaný krátkodobý trh s plynem

Organizovaný krátkodobý trh s plynem byl spuštěn operátorem trhu v roce 2010. Stejně jako při obchodování s elektřinou i zde probíhá obchodování 7 dní v týdnu (tj. i v nepracovních dnech), 365 dnů v roce, přičemž jednotlivé trhy na sebe časově navazují. Odlišností oproti organizovanému trhu s elektřinou je jednak obchodní jednotka – 1 obchodní den, a dále doba plynárenského dne (6:00–6:00 hodin).

Krátkodobý trh s plynem v ČR je představován:

- denním trhem s plynem,
- vnitrodenním trhem s plynem.

Tyto trhy jsou organizovány v měně EUR.

Dalším z trhů, organizovaných operátorem trhu, je trh s nevyužitou tolerancí. Popis tohoto trhu a jeho výsledky jsou uvedeny v kapitole Trh s plynem.

Denní trh s plynem

Organizovaný denní trh s plynem je založen na obdobném principu jako denní trh s elektřinou, tj. na principu sesouhlasení nabídek/poptávek (aukčním principu).

Uzavírka obchodování je v 10:00 hodin s vyhlášením výsledků do 10:30 hodin. Minimální obchodované množství je 0,1 MWh, maximální 99 999 MWh, minimální cena nabídky na dodávku/prodej a poptávky na odběr/nákup činí 0,01 EUR/MWh, maximální cena nabídky 4 000 EUR/MWh. Množství plynu se zadává v MWh s rozlišením na jedno desetinné místo.

Organized Short-Term Gas Market

The organized short-term gas markets were launched by the Market Operator in 2010. Similarly to electricity trading, trading on these markets takes place seven days a week (i.e. also on non-business days), 365 days a year, and the specific markets are structured to ensure continuity. Differences from the organized electricity market include the trading unit – 1 gas day, and the duration of the gas day (6:00–6:00).

The short-term gas market in the Czech Republic comprises:

- Day-ahead gas market
- Intra-day gas market

The foregoing markets are organized in EUR.

Another market organized by the Market Operator is the unused tolerance market. This market and its results are described in more detail in the chapter Gas Market.

Day-Ahead Gas Market

The organized day-ahead gas market is based on a similar principle as the day-ahead electricity market, i.e. the principle of supply/demand bid matching (auction principle).

Trading closes at 10:00 and results are released by 10:30 at the latest. The minimum traded volume is 0.1 MWh, the maximum volume is 99,999 MWh, the minimum price of an offer to supply/sell and a bid to consume/buy is EUR 0.01 per MWh, and the maximum price of the sale bid is EUR 4,000 per MWh. The volume of gas is specified in MWh, with one decimal place.

Vnitrodenní trh s plynem

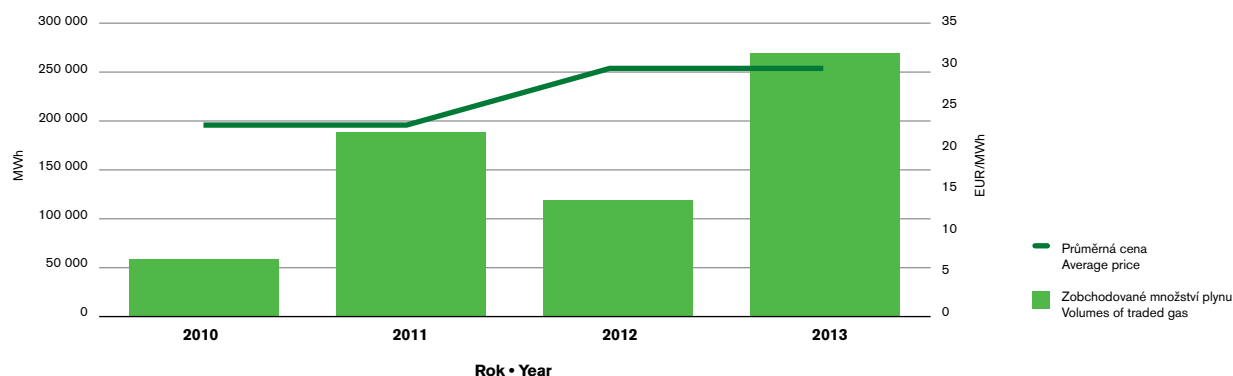
Organizovaný vnitrodenní trh s plynem umožňuje účastníkům trhu s plynem kontinuální obchodování i v průběhu plynárenského dne. Vnitrodenní trh s plynem se otevírá v 10:30 hodin dne předcházejícího plynárenskému dni, tj. bezprostředně po ukončení denního trhu s plynem.

Intra-Day Gas Market

The organized intra-day gas market allows gas market participants continuous trading in the course of a gas day. The intra-day gas market opens at 10:30 on the day preceding the gas day, i.e. immediately after the close of the day-ahead gas market.

OBRÁZEK 60: MNOŽSTVÍ ZOBCHODOVANÉHO PLYNU A PRŮMĚRNÁ CENA NA VNITRODENNÍM TRHU S PLYNEM V LETECH 2010–2013

FIGURE 60: VOLUMES OF TRADED GAS AND AVERAGE PRICES ON THE INTRA-DAY GAS MARKET IN 2010–2013

Uzavírání obchodů je založeno na principu automatického párování zadaných objednávek na základě ceny a časové známky zavedení objednávky. Tedy jde o princip podobný blokovému trhu s elektřinou.

Minimální obchodované množství je 0,1 MWh, maximální 99 999,9 MWh, minimální cena nabídky na dodávku/prodej a poptávky na odběr/nákup činí 0,01 EUR/MWh, maximální cena nabídky 4 000 EUR/MWh. Množství elektřiny se zadává v MWh s rozlišením na jedno desetinné místo.

Na vnitrodenním trhu s plynem bylo zobchodováno v průběhu roku 2013 celkem 269 GWh plynu za celkem 7,894 mil. EUR. V porovnání s rokem 2012 (119 GWh) se jedná o meziroční nárůst zobchodovaného množství plynu o 126 %. Průměrná cena obchodovaného plynu na vnitrodenním trhu v roce 2013 činila 29,31 EUR/MWh. Množství zobchodovaného plynu a průběh průměrné ceny je zobrazen na obrázku 61.

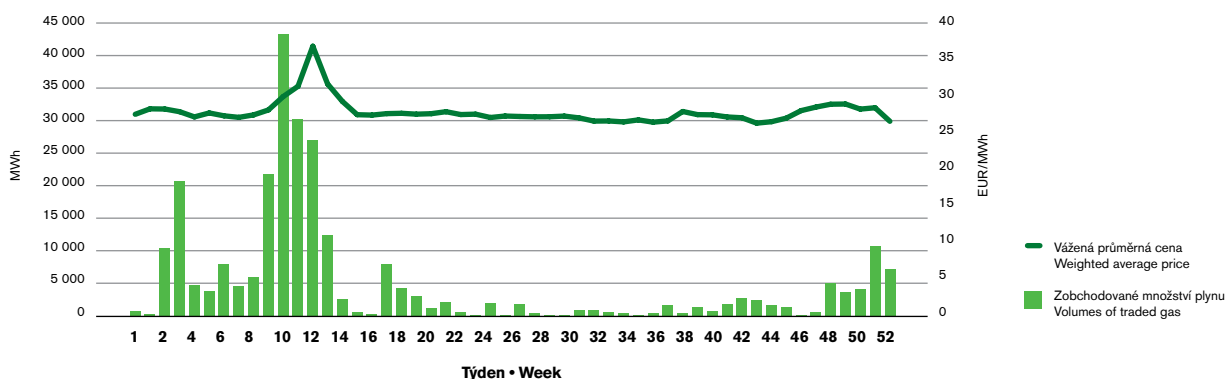
The execution of transactions is based on the principle of automatic matching of submitted orders according to the price and the time identifier of the order submission. This principle is similar to that applied on the electricity block market.

The minimum traded volume is 0.1 MWh, the maximum volume is 99,999.9 MWh, the minimum price of an offer to supply/sell and a bid to consume/buy is EUR 0.01 per MWh, and the maximum price of the sale bid is EUR 4,000 per MWh. The volume of gas is specified in MWh, with one decimal place.

In 2013, a total of 269 GWh was traded on the intra-day gas market in the amount of EUR 7,894 million. Compared to the 2012 figure of 119 GWh, the volume of traded gas rose by 126%. The average price of gas traded on the intra-day market in 2013 amounted to EUR 29.31/MWh. Figure 61 documents volumes of traded gas and average prices.

OBRÁZEK 61: MNOŽSTVÍ ZOBCHODOVANÉHO PLYNU A PRŮBĚH PRŮMĚRNÉ CENY NA VNITRODENNÍM TRHU S PLYNEM PO JEDNOTLIVÝCH TÝDNECH ROKU 2013

FIGURE 61: VOLUMES OF TRADED GAS AND AVERAGE PRICES ON THE INTRA-DAY GAS MARKET IN SPECIFIC WEEKS OF 2013

Účastníci krátkodobého trhu s elektřinou a plynem

Účastníci Krátkodobého trhu s elektřinou

V CS OTE bylo v roce 2013 registrováno již 100 účastníků na krátkodobém trhu s elektřinou. V porovnání s rokem 2002, kdy na denním trhu s elektřinou obchodovalo 19 účastníků, se jedná o pětinasobný nárůst. Stále se zvyšující počet účastníků krátkodobého trhu s elektřinou organizovaného OTE, a.s., potvrzuje jeho atraktivitu a význam pro účastníky trhu. Pokračující liberalizace energetického trhu a přibývající zkušenosti v obchodování s komoditami zpřístupnily toto odvětví i malým a středním společnostem. Řady účastníků jsou tak zastoupeny jak výrobci, dodavateli konečným zákazníkům, či energeticky náročnými spotřebiteli nakupujícími pro svoji spotřebu, tak obchodními společnostmi, finančními institucemi, a v neposlední řadě také provozovatelem přenosové soustavy.

Participants in Short-Term Electricity and Gas Markets

Short-Term Electricity Market

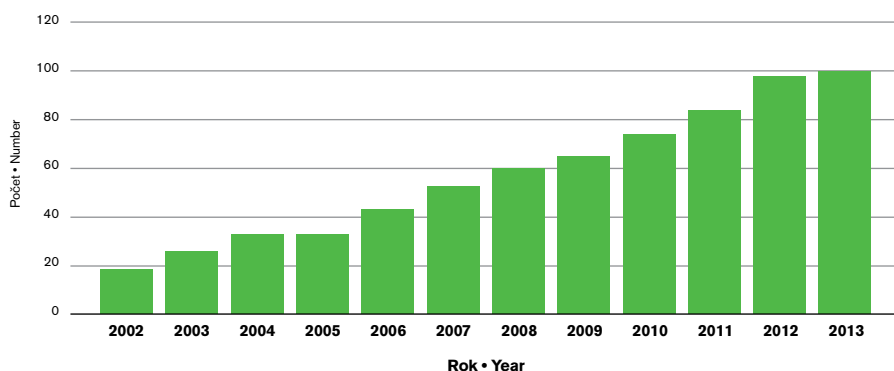
There were 100 registered short-term electricity market participants in 2013. Compared to 2002 when 19 participants traded on the day-ahead electricity market, this figure represents a five-fold increase. The ongoing growth in the number of participants in the short-term electricity market organized by OTE, a.s. testifies to its attractiveness and significance for market participants. The continuous liberalization of the energy market and experience gained in commodity trading has made this sector accessible for small and medium-sized companies. The market participants comprise manufacturers, suppliers to final customers, high energy consumers purchasing energy to meet their needs, business companies, financial institutions and also the transmission system operator.

Na obrázku 62 je zobrazen vývoj počtu účastníků krátkodobého trhu s elektřinou v jednotlivých letech.

Figure 62 shows the number of new registrations of market participants in the short-term electricity market in specific years.

OBRAZEK 62: POČET ÚČASTNÍKŮ KRÁTKODOBÉHO TRHU S ELEKTŘINOU V LETECH 2002–2013

FIGURE 62: NUMBERS OF REGISTERED SHORT-TERM ELECTRICITY MARKET PARTICIPANTS IN 2002–2013

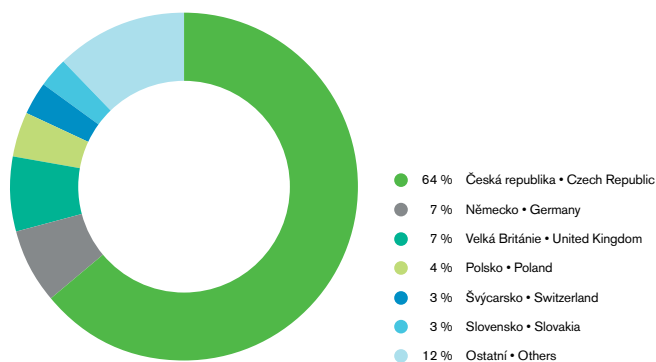

Obchodování na platformách operátora trhu se zúčastňují nejen tuzemští obchodníci, ale také zahraniční společnosti z různých regionů Evropy. V současné době zahraniční účastníci představují až 36 % z celkového počtu účastníků. Mezi zahraničními účastníky převažují společnosti z Německa (7 %), Velké Británie (7 %) a Polska (4%).

The Market Operator's trade platforms have been used not just by Czech traders, but also by foreign entities from various regions in Europe. Currently foreign participants account for 36% of the total number of market participants. Among the foreign participants, Germany and United Kingdom top the list with 7% each, followed by Poland with 4%.

OBRAZEK 63: PROCENTUÁLNÍ ZASTOUPENÍ ÚČASTNÍKŮ KRÁTKODOBÉHO TRHU S ELEKTŘINOU DLE JEDNOTLIVÝCH ZEMÍ

FIGURE 63: SHARES OF PARTICIPANTS IN THE SHORT-TERM ELECTRICITY MARKET BY COUNTRY

Účastníci vyrovnávacího trhu s regulační energií

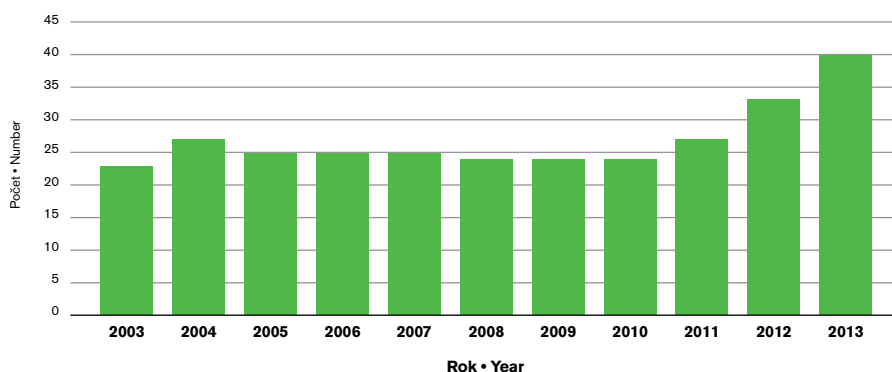
Vyrovnávací trh s regulační energií umožňuje účastníkům trhu minimalizaci jejich odchylky a plné využití možností, které liberalizovaný trh s elektřinou poskytuje. K 31. 12. 2013 působilo na vyrovnávacím trhu celkem 40 účastníků. Na obrázku 64 je zobrazen vývoj počtu účastníků krátkodobého trhu s elektřinou v jednotlivých letech.

Participants in the Balancing Market with Regulating Energy

The balancing market with regulating energy helps market participants to minimize their imbalances and fully utilize the opportunities provided by the liberalized electricity market. A total of 40 participants were registered on the balancing market at 31 December 2013. Figure 64 shows the number of new registrations of market participants in the balancing market in specific years.

OBRAZEK 64: POČET ÚČASTNÍKŮ VYROVNÁVACÍHO TRHU S REGULAČNÍ ENERGIÍ V LETECH 2003–2013

FIGURE 64: NUMBERS OF REGISTERED MARKET PARTICIPANTS OF BMR IN 2003–2013

Na vyrovnávacím trhu s regulační energií jsou aktivní především účastníci z České republiky, postupně však o tento trh začínají projevovat zájem i zahraniční účastníci (např. z Dánska, Slovenska a Polska).

Although participants from the Czech Republic are the most active on the balancing market with regulating energy, the market has increasingly attracted foreign participants (e.g. from Denmark, Slovakia and Poland).

Účastníci krátkodobého trhu s plynem

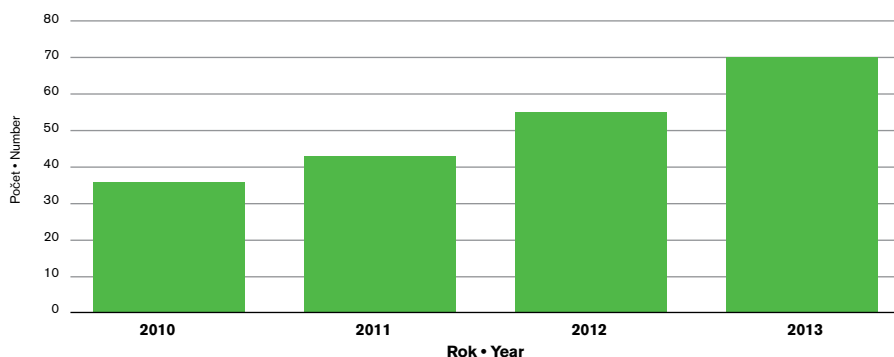
Zvyšující se počet účastníků se projevil nejen na trhu s elektřinou, ale také na trhu s plynem, kde k 31. 12. 2013 působilo celkem 70 účastníků trhu. V roce 2013 vstoupilo na tento trh 15 nových obchodníků.

Participants in the Short-Term Gas Market

In conjunction with the trend on the electricity market, the gas market has also seen growing numbers of participants. A total of 70 participants were registered at 31 December 2013 and 15 new traders joined the market.

OBRÁZEK 65: POČET ÚČASTNÍKŮ KRÁTKODOBÉHO TRHU S PLYNEM V LETECH 2010–2013

FIGURE 65: NUMBERS OF REGISTERED SHORT-TERM GAS MARKET PARTICIPANTS IN 2010–2013

Krátkodobý trh s plynem představuje zajímavou obchodní platformu pro české i zahraniční obchodníky, kteří zde mohou realizovat své obchodní záměry. Zahraniční účastníci představují až 26 % z celkového počtu účastníků a převažují společnosti z Německa (7 %) a Švýcarska (4 %).

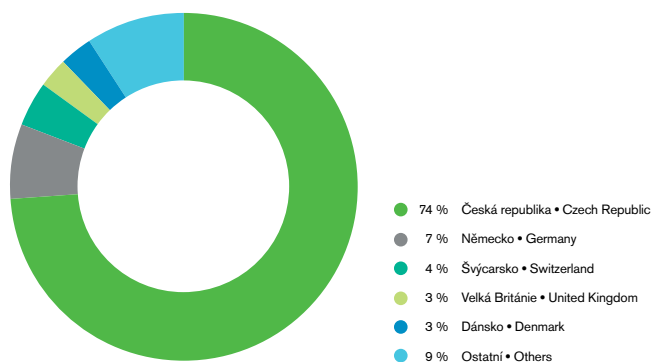
Obrázek 66 prezentuje procentuální zastoupení českých a zahraničních účastníků krátkodobého trhu s plynem k 31. 12. 2013 dle jednotlivých zemí.

The short-term gas market offers an attractive trade platform for both Czech and foreign entities that can execute their transactions there. Foreign participants account for 26% of the total number of participants, mostly from Germany (7%) and Switzerland (4%).

Figure 66 illustrates the proportion of Czech and foreign participants in the short-term gas market at 31 December 2013 grouped by country.

OBRÁZEK 66: PROCENTUÁLNÍ ZASTOUPENÍ ÚČASTNÍKŮ KRÁTKODOBÉHO TRHU S PLYNEM DLE JEDNOTLIVÝCH ZEMÍ

FIGURE 66: SHARES OF SHORT-TERM GAS MARKET PARTICIPANTS BY COUNTRY

Podporované zdroje energie a záruky původu

Supported Energy Sources and Guarantees of Origin

Dne 1. 1. 2013 nabyl účinnosti zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie (zákon o POZE)¹³, který definoval nový model vyplácení podpory a podnikání v energetických odvětvích na území ČR. Tento model představoval rozšíření podpory též pro decentralní výrobu (DV) elektřiny, podporu výroby biometanu a podporu tepla z obnovitelných zdrojů energie (OZE). V elektroenergetice zavedl tzv. hodinový zelený bonus a upravil způsob výplaty podpory formou bonusů prostřednictvím operátora trhu. Podporu formou výkupní ceny (při povinném výkupu elektřiny z OZE) začal výrobcům elektřiny vyplácet tzv. povinné vykupující, kterým se stal po jeho určení ministerstvem průmyslu a obchodu (MPO) příslušný dodavatel poslední instance. Zákon o POZE byl v roce 2013 novelizován zákonem č. 310/2013 Sb.

Na základě této legislativní úpravy (zákon o POZE a jeho novela) přibyla společnosti OTE, a.s., role administrátora systému výplaty podpory podporovaným zdrojům energie.

Podporované zdroje energie

Samotnému spuštění systému výplaty podpory podporovaným zdrojům energie na straně operátora trhu předcházela fáze přípravy a implementace, kde klíčovými milníky byla migrace dat od provozovatelů regionálních distribučních soustav (PDS) a registrace samotných výrobců v systému operátora trhu. Migrace dat od PDS byla původně plánována jako jednorázové předání veškerých dat nutných pro výplatu podpory. Avšak z důvodu časové náročnosti přípravy na straně distributorů byla rozdělena do dvou částí. Nejdříve byly distributory předány kmenové záznamy o výrobnách a následně data o stávajících podporovaných výrobnách tak, jak platila k 31. 12. 2012. Upřesňování, doplňování a opravy registračních dat PDS na straně jedné a zpětné ověřování operátorem trhu na straně druhé probíhaly i v následujícím období.

Nezávisle na migraci dat provozovateli distribučních soustav probíhala již od prosince 2012 registrace výrobců do systému OTE. Úspěšně registrovaní výrobci mohli koncem ledna 2013 (po registraci dat předaných distributory o výrobnách) zkontrolovat své nároky na podporu a po skončení ledna 2013 již začít vykazovat svou výrobu za první vykazovací období do nového systému. Obrázek 67 znázorňuje sled jednotlivých kroků implementace.

Act No. 165/2012 Coll., on Supported Energy Sources (SES Act)¹³, came into effect on 1 January 2013. It defined a new model of support payments and business in the energy sectors in the Czech Republic. The new model stipulated extension of support to include decentralized electricity generation and biomethane and heat produced from renewable energy sources (RES). It introduced the so-called hourly green bonus in the power sector and set out the method of support payments in the form of bonuses paid by the Market Operator. Support in the form of purchase price (in mandatory purchases of energy from renewable sources, i.e. feed-in tariff) is paid to energy producers by the "mandatory purchaser", i.e. currently the relevant last resort supplier determined by the Ministry of Industry and Trade. The SES Act has been amended by Act No. 310/2013 Coll.

As a result of adopting the new legislation (SES Act and its amendment), OTE, a.s., has been assigned a new role of the administrator of the support payment system for supported energy sources.

Supported Energy Sources

The actual launch of the support payment system for supported energy sources by the Market Operator was preceded by a preparation and implementation phase, where the key milestones were the migration of data from regional distribution system operators (DSOs) and the registration of energy producers in the Market Operator's system. The data migration from DSOs was originally conceived as a one-time transfer of all data necessary for the support payment. However, due to the time-consuming preparation on the part of the distributors, the migration process was split into two parts. First, the distributors transferred core records about their installations, and subsequently they transmitted data on supported power-generating installations as at 31 December 2012. The following period was devoted to improving the accuracy and completeness of the transmitted registration data and making corrections by DSOs and to verifying the received data by the Market Operator.

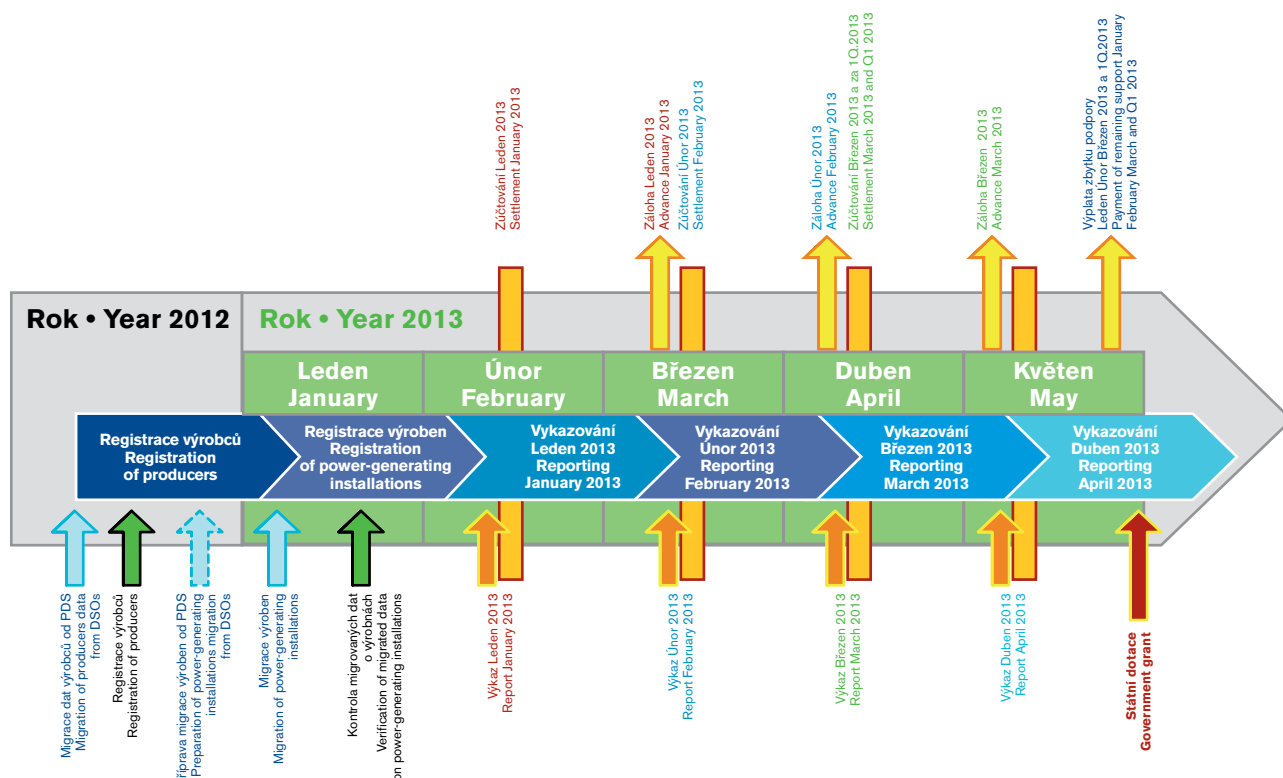
In parallel with the data migration from DSOs, registration of energy producers in the OTE system was in progress from December 2012. In late January 2013 (after the registration of data on power-generating installations transmitted by DSOs), successfully registered producers could check their eligibility for support and, after the end of January, could begin to report power generation for the first reporting period to the new system. Figure 67 documents the specific implementation steps.

¹³ Více viz kapitola Legislativa v roce 2013.

¹³ See more details in the chapter Legislation in 2013.

OBRÁZEK 67: IMPLEMENTACE SYSTÉMU VÝPLATY PODPORY PODPOROVANÝM ZDROJŮM ENERGIE

FIGURE 67: IMPLEMENTATION OF THE SUPPORT PAYMENT SYSTEM FOR SUPPORTED ENERGY SOURCES

Od února 2013 bylo zahájeno periodické vykazování hodnot o výrobě a spotřebě všech výrobců a následně také zúčtování výrobců s nárokem na podporu (se zúčtovacím obdobím jeden měsíc).

Vykazování je analogické pro všechny výrobce, bez ohledu na to, zda mají nárok na podporu a v principu se zadávání neliší ani mezi jednotlivými formami podpory či typy zdrojů. Výkazy zadávají výrobci v měsíčním členění standardně v období mezi 5. pracovním dnem a 10. kalendářním dnem měsíce následujícího po konci vykazovacího období (v návaznosti na příjem měřených dat elektřiny od příslušných provozovatelů soustav a nastavené termíny zúčtování jednotlivých druhů podpor). Ve výkazu jsou pro všechny výrobce nastavené automatické kontroly umožňující vykazovat jen logicky správná data. Jedná se zejména o tzv. kontrolu „bilančního místa“ a kontrolu na instalovaný výkon. Kontrola „bilančního místa“ zjednodušeně řečeno zjišťuje, zda naměřené nebo vypočtené hodnoty výroby a spotřeby ve výkazu za odběrné místo odpovídají celkové dodávce energie do soustavy a celkovému odběru ze soustavy. Kontrola na instalovaný výkon pak zjišťuje, zdali uvedené vyrobené množství daným zařízením

In February 2013, periodic reporting of data about production and consumption of all producers was initiated, followed by settlement of the producers eligible for support (the settlement period is one month).

Reporting is analogous for all producers regardless of whether they are eligible for support and the input is in principle the same for different types of support or different types of energy sources. The producers report on a monthly basis between 5th business day and 10th calendar day of the month following the end of the reporting period. Reports for all producers comprise automatic controls allowing to report only logically correct data, such as control of the “balance place” and control of the “installed capacity”. In simple terms, control of the “balance place” determines whether the metered or calculated values of production and consumption reported for a point of consumption correspond to the total energy supply to the system and the total consumption from the system. Control of the “installed capacity” determines whether the reported production volume of the relevant installation was theoretically possible to produce. Both controls significantly facilitate submission of correctly completed reports.

bylo teoreticky možné vyrobit. Obě kontroly výrazně napomáhají předávání korektně vyplněných výkazů.

Proces zúčtování výkazů se liší podle formy podpory zvolené výrobcem. Výkazy výrobců, kteří si zvolili jako formu podpory¹⁴ zelený bonus nebo bonus za decentralizovanou výrobu a kteří výkaz zadali v termínu dle obchodních podmínek, jsou zařazeny do pravidelného zúčtování. To probíhá od 11. do 15. kalendářního dne (případně 16. kalendářní den u KVV) následujícího měsíce po konci zúčtovacího období. V případě výrobců s výrobou do 10 kW instalovaného výkonu je zúčtovacím obdobím čtvrtletí. Je tedy nutné, aby pro takovou výrobu měl výrobce do termínu zadané všechny tři výkazy zúčtovacího období. Samotné zúčtování pak obnáší kontrolu zadaných dat ve výkaze, přiřazení příslušné sazby dle platného cenového rozhodnutí ERÚ, vypočtení částky podpory (včetně zohlednění případných dodatečných srážek) a vystavení dokladu o výplatě podpory. Podpora je vyplácena v termínech dle splatnosti uvedené na dokladu o výplatě podpory.

Mechanismus výplaty podpory v případě, kdy si výrobce zvolil formu podpory výkupní cenou, je odlišný. Podpora se opět řídí výkazem zadaným do systému CS OTE, ale její zúčtování a výplatu provádí na základě automaticky zaslaného opisu povinně vykupující. Operátor trhu pouze uzamkne ve stanoveném termínu výkazy k další editaci a počká, dokud od povinně vykupujícího neobdrží zprávu o zúčtování a výplatě výkupní ceny výrobcem. Na základě této zprávy poskytne OTE povinně vykupujícímu částku na úhradu jeho vícenákladu spojeného s výkupem podporované energie. Tou je rozdíl mezi výkupní cenou dle cenového rozhodnutí a tržní cenou reprezentovanou hodinovou cenou z denního trhu s elektřinou pro příslušné zúčtované období. Dále je do tohoto vícenákladu zahrnut poplatek za činnost povinně vykupujícího stanovený dle zákona, který pokrývá zejména administrativní náklady procesu a náklady na krytí výdajů za odchylky způsobené dodávkami podporovaných zdrojů v povinném výkupu. S ohledem na rozdíly ve vykupovaném portfoliu zdrojů jsou ERÚ pro jednotlivé povinně vykupující nastaveny individuální ceny.

Výkazy nepodporovaných výrobců nejsou společností OTE dále účetně zpracovávány, avšak slouží pro statistické účely a pro potřeby provozovatelů distribučních soustav, kteří je dále vyžívají dle Pravidel trhu.

The process of settlement of reports varies according to the type of support chosen by the producer. Reports of producers, who selected a green bonus or a bonus for decentralized energy generation as their preferred support¹⁴ and who transmit the report within the deadline specified in the business terms, are included in periodic settlement. It is carried out from 11th to 15th calendar day (or 16th day for CHP) of the month following the end of the settlement period. Producers in power-generation installations with an installed capacity of up to 10 kW are subject to quarterly settlement, therefore they need to transmit all three reports of the settlement period within the set deadline. The actual settlement involves verifying the data entered in the report, assignment of the appropriate rate according to the applicable ERO price decision, calculation of the support amount (taking into account any additional reductions) and issuing a proof of support payment. The support is paid in accordance with the due dates indicated on the proof of support payment.

The mechanism of support payment is different where the producer's preferred support is the purchase price (feed-in tariff). Support is also governed by the report transmitted to the CS OTE system, but settlement and payment are carried out by the mandatory purchaser on the basis of an automatically generated copy of the report. The Market Operator only locks the reports for editing within the specified timeframe and waits until it receives a message from the mandatory purchaser about the settlement and payment of the feed-in tariff to the producer. Upon receipt of the message, OTE reimburses the mandatory purchaser for additional costs associated with the purchase of supported energy. The reimbursed amount is the difference between the purchase price according to the relevant price decision and the market price represented by the hourly rate on the day-ahead electricity market for the relevant settlement period. It also includes a charge for the mandatory purchaser's activities stipulated by law, which mainly covers the administrative costs of the process and the expenses incurred due to imbalances caused by the supply of supported sources within the scope of mandatory purchases.) With regard to the differences in the purchased portfolio of energy sources, ERO has set individual prices for specific mandatory purchasers.

OTE does not process reports of unsupported producers from accounting and invoicing point of view, but uses them only for statistical purposes and for the needs of distribution system operators under the ERO's Market Rules.

¹⁴ Jednotlivé formy podpory a pravidla jejich získání jsou uvedeny v podkapitole Formy podpory elektřiny.

¹⁴ Types of support and eligibility rules are listed in the chapter Types of support for electricity.

Registrace výrobců v systému CS OTE

Údaje o výrobcích, kteří uplatňovali nárok na podporu za období do 31. prosince 2012 a uplatňujího i pro rok 2013, včetně údajů o jejich výrobních zdrojích elektřiny a zvolených formách podpory, byly v systému operátora trhu registrovány v rámci migrace dat. Ta byla předána v rozsahu podle přílohy č. 5 vyhlášky č. 346/2012 Sb. v průběhu měsíce ledna provozovatelem přenosové soustavy, provozovateli regionálních distribučních soustav a provozovatelem distribuční soustavy ACTHERM a jeho pokračovatelem, provozovatelem LDS Sever. Z takto předaných dat bylo registrováno 24 453 zdrojů. Během roku byl počet registrovaných zdrojů navýšen doplněním o zdroje uvedené do provozu v roce 2013

a dodatečnou migraci oprav na celkový počet 29 377 zdrojů k 31. 12. 2013. K tomuto datu bylo v systému OTE zaregistrováno 24 113 výrobců s celkovým počtem 25 616 osob, které se jménem výrobce do systému přihlašují.

Registrace výrobců i jednotlivých osob (uživatelů) je možná pouze zabezpečenou elektronickou formou na základě registračního formuláře s využitím elektronického certifikátu (certifikační agentury: PostSignum nebo I.CA). Předání formuláře je poté možné prostřednictvím webové služby nebo datové schránky. V případě využití webové služby jsou registrační data odesílána přímo z registračního formuláře v zabezpečeném datovém balíčku na server OTE. V případě využití datové schránky jsou registrační údaje načítány z registračního formuláře, který operátor obdržel v poštovní datové zprávě ve své datové schránce. Možnosti registrace přes datovou schránku využilo pouze 475 osob z celkového výše uvedeného počtu 25 616 osob registrovaných v systému OTE.

Přestože se značná část výrobců registrovala již během prosince 2012, hlavní nápor registrací zaznamenal operátor až v lednu 2013, kdy se během jednoho měsíce zaregistrovalo do systému okolo 9 000 osob. Důvod této prodlevy je daný dobou, kterou potřebovali výrobci pro získání elektronického certifikátu.

Registration of Producers in CS OTE System

Information about producers that claimed support for the period until 31 December 2012 and also claim support for 2013, including data on their power generation sources and selected types of support, was registered in the Market Operator's system during the data migration submitted to the extent pursuant to Appendix 5 to Decree No. 346/2012 Coll. in the course of January by the transmission system operator, regional distribution system operators and the operator of the ACTHERM distribution system and its successor, the operator of LDS Sever. A total of 24,453 sources were registered on the basis of the data migration. During the year, the number of registered sources grew to 29,377 sources at 31 December 2013 by adding sources commissioned in 2013 and by the additional migration of corrected data. At that date, 24,113 producers were registered in the OTE system and a total of 25,616 users that log in the system under the name of a producer.

Registration of producers and individual users is possible only in a secure electronic mode via a registration form using an electronic certificate (certification authorities: PostSignum or I.CA). The form can be then submitted either through a web service or a data box. In case of using a web service, registration data is sent directly from the registration form in a secure data packet to the OTE server. In case of using a data box, registration information is retrieved from the registration form, which the Operator received as a post data message in its data box. Of the total of 25,616 users registered in the OTE system, only 475 of them used the option of registering via data box.

Although a large proportion of producers registered already in December 2012, the Operator saw a major influx of new registrations in January 2013, when some 9,000 users got registered in a single month. The reason for this delay is the amount of time that producers needed to obtain an electronic certificate.

Vyúčtování podpory

Podpora elektřiny vyrobené v roce 2013 z obnovitelných zdrojů energie (OZE), druhotných zdrojů (DZ), v procesu vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla (KVET) a decentrální výroby (DV) dosáhla hodnoty 37,3 mld. Kč. Rozdělení včetně podporovaného množství zobrazuje tabulka 9.

Settlement of Support

Support paid for electricity produced in 2013 from renewable energy sources (RES), secondary sources (Sec. S), in the process of combined heat and power (CHP) and decentralized power generation (DG) amounted to CZK 37.3 billion. The distribution of the amount including supported quantities is shown in Table 9.

TABULKA 9: VÝŠE PODPORY ELEKTŘINY VYROBENÉ V ROCE 2013

TABLE 9: SUPPORT PAID FOR ELECTRICITY GENERATED IN 2013

	Podpora OZE (ZB+PV) Support for RES (GB+PP)	Podpora DZ Support for Sec. S	Podpora KVET Support for CHP	Podpora DV Support for DG	Celkem Total
Vykázané množství (GWh) Reported volumes (GWh)	7 494	712	8 387	24 410	41 004
Vyplaceno (mil. Kč) Paid (CZK million)	34 922	126	1 970	310	37 329

Částka vyplacená na podporu elektřiny z OZE, DZ a KVET po jednotlivých typech zdrojů je uvedena v následující tabulce a poměrné vyjádření je znázorněno na obrázku 68.

Table 10 documents amounts paid to support electricity from RES, Sec. S and CHP, broken down by types of sources. Figure 68 shows shares of volumes produced.

TABULKA 10: CELKOVÁ PODPORA OZE, DZ A KVET

TABLE 10: TOTAL SUPPORT PAID FOR RES, SEC. S AND CHP

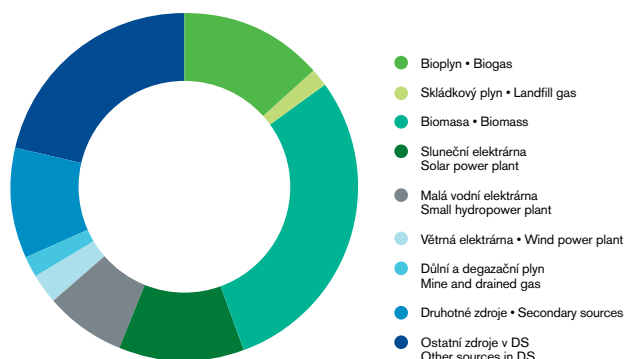
Typ zdroje • Type of source	GWh	mil. Kč • CZK million
Bioplyn • Biogas	2 127	5 799
Skládkový plyn • Landfill gas	240	367
Biomasa • Biomass	4 577	3 076
Sluneční elektrárna • Solar power plant	2 012	23 279
Malá vodní elektrárna • Small hydropower plant	1 216	1 803
Větrná elektrárna • Wind power plant	473	936
Důlní plyn • Mine gas	190	265
Degazační plyn • Drained gas	152	104
Ostatní druhotné zdroje • Other secondary sources	1 957	204
Ostatní zdroje v DS • Other sources in DS	3 649	1 184
CELKEM • TOTAL	16 594	37 019

Pozn.: U zdrojů spalujících biomasu a druhotných zdrojů je výroba KVET také včetně spalování neobnovitelných zdrojů.
Note: CHP support using biomass sources and secondary sources includes also energy from co-firing with non-renewable sources.

OBRÁZEK 68: POMĚR VYROBENÉHO MNOŽSTVÍ A VYPLACENÉ PODPORY OZE, DZ A KVET

FIGURE 68: SHARES OF VOLUMES PRODUCED AND SUPPORT PAID FOR RES, SEC. S AND CHP

VYROBENÉ MNOŽSTVÍ • VOLUME PRODUCED

Z grafu je zřejmá disproporce mezi vyrobeným množstvím a vyplacenými finančními prostředky ve prospěch slunečních zdrojů.

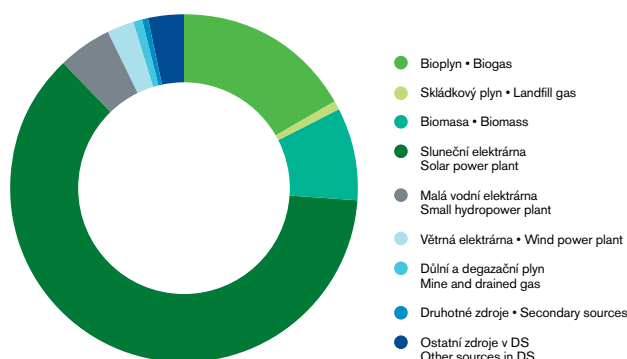
Formy podpory elektřiny

Zákon o POZE na rozdíl od předchozí úpravy dané zákonem č. 180/2005 Sb., který se vztahoval pouze na podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie, upravuje podporu elektřiny vyrobené také z druhotných energetických zdrojů, vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla, podporu decentralní výroby elektřiny a podporu tepla a biometanu z obnovitelných zdrojů.

Podpora elektřiny je poskytována formou zelených bonusů na elektřinu (ZB) nebo výkupních cen (PV), přičemž právo na užití dané formy je dáno zákonem. Výrobce je povinen registrovat formu podpory v systému OTE, a.s., při první registraci nároku. Pokud výrobce splňuje příslušné podmínky, je možné provést změnu formy podpory pro následující rok její registrací v systému nejpozději do 30. listopadu aktuálního roku.

Základní rozdíl v jednotlivých formách podpory elektřiny pro výrobce je ten, že v případě podpory formou výkupních cen je podpora poskytována na elektřinu dodanou do soustavy a výkupní cena obsahuje jak podporu, tak tržní cenu komodity. V případě podpory formou zelených bonusů na elektřinu cena zeleného bonusu zahrnuje pouze podporu na vyrobenou elektřinu, přičemž vlastní cena elektřiny dodané do soustavy spolu s odpovědností za odchylku jsou předmětem smluvního vztahu mezi výrobcem a obchodníkem. V obou případech je podporované množství poníženo o technologickou vlastní spotřebu.

VYPLACENÁ PODPORA • SUPPORT PAID

The chart shows a significant disproportion between the volumes produced and support paid in favour of solar sources.

Types of Support for Electricity

Unlike the previous legislation, specifically Act No. 180/2005 Coll., which applied solely for electricity generated from renewable energy sources, the SES Act stipulates the promotion of electricity generated also from secondary energy sources, combine heat and power, support for decentralized power generation and support for heat and biomethane from renewable energy sources.

Support for electricity is provided as green bonuses for electricity (GB) or purchase prices (PP - feed-in tariffs), whereby the right to use the relevant type of support is set out in the law. Producers are required to register the chosen type of support in the OTE system during the first registration of the claim. If a producer meets the required conditions, it is possible to register the change of type of support in the system for the following year by 30 November of the current year.

The basic difference in the various types of support for energy producers is that where support is provided in the form of feed-in tariff, it applies to electricity supplied to the grid and the purchase price includes both the support and the market price of the commodity. Where support is provided in the form of green bonuses, the green bonus price includes only the support for the generated electricity, whereas the price of electricity supplied to the grid together with responsibility for imbalances is subject to contractual relations between the producer and the trader. In both cases, the supported volumes are reduced by own technological consumption. In 2013, the OTE system registered the number of sources and the

V systému OTE, a.s., byl v roce 2013 registrován počet zdrojů uvedený v tabulce 11 s vybranou formou podpory (včetně nepodporovaných zdrojů pro účely vykazování měsíčních údajů o výrobě), přičemž podporované zdroje zahrnují jak podporu zeleným bonusem na elektřinu, tak podporu formou bonusu na decentralní výrobu elektřiny. Díky decentralní výrobě jsou mezi podporovanými i tři FVE zdroje uvedené do provozu po 1. 1. 2012 s instalovaným výkonem vyšším než 30 kW.

selected type of support shown in Table 11 (including unsupported energy sources for the purpose of reporting monthly production data). The supported sources comprise support as a green bonus for electricity and a bonus for decentralized power generation. Due to decentralized power generation, the supported sources include three photovoltaic power plants commissioned after 1 January 2012 with an installed capacity of over 30 kW.

TABULKA 11: FORMA PODPORY V ROCE 2013

TABLE 11: TYPES OF SUPPORT IN 2013

Zdroj • Source	Počet zdrojů • Number of sources		Instalovaný výkon (MW) • Installed capacity (MW)	
	Zelený bonus Green bonus	Výkupní cena Feed-in tariff	Zelený bonus Green bonus	Výkupní cena Feed-in tariff
Podporovaný • Supported	24 377	4 974	12 402	1 574
Nepodporovaný • Unsupported		26		8 062

Na obrázku 69 je zobrazeno vykázané množství podporované elektřiny (v GWh) a tomu odpovídající zúčtovaná podpora (v mil. Kč) pro jednotlivé formy podpory – zelený bonus (OZE a DZ) a výkupní cena (OZE). Podpora KVET formou zeleného bonusu není na obrázku zahrnuta.

Figure 69 documents reported volumes of supported electricity (GWh) and the matching support after settlement (CZK million) for specific types of support – green bonus (RES and Sec. S) and feed-in tariff (RES). Support for CHP in the form of green bonus is not included.

OBRAZEK 69: VYKÁZANÉ MNOŽSTVÍ PODPOROVANÉ ELEKTŘINY A ZÚČTOVANÁ PODPORA PODLE FORMY PODPORY V ROCE 2013

FIGURE 69: REPORTED VOLUMES OF SUPPORTED ELECTRICITY AND SUPPORT AFTER SETTLEMENT ACCORDING TO TYPES OF SUPPORT IN 2013

Možnost změnit formu podpory na rok 2014 využilo nepatrné procento zdrojů, což zachycuje následující tabulka.

Only a very small proportion of sources used the option to change the selected type of support for 2014, as shown in the table below.

TABULKA 12: POČET ZMĚN FORMY PODPORY PRO ROK 2014

TABLE 12: NUMBER OF CHANGES IN TYPE OF SUPPORT FOR 2014

Počet změn pro rok 2014 k 30. 11. 2013 Number of changes for 2014 at 30 November 2013	Změna na ZB Change to green bonus	Změna na PV Change to feed-in tariff
Bioplynové stanice • Biogas stations	8	1
Sluneční elektrárny • Solar power plants	59	29
Malé vodní elektrárny • Small hydropower plants	18	0
Větrné elektrárny • Wind power plants	10	0

Poznámka: Změnu na rok R+1 je možné provést pouze do konce listopadu roku R.
Note: The change for year Y+1 is possible only until end of November of year Y.

Podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů

U zdrojů uvedených do provozu po 1. 1. 2013 má právo na podporu elektřiny z OZE formou výkupních cen má pouze výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů využívající energii vody, a to ve výrobně elektřiny o instalovaném výkonu do 10 MW včetně, a ostatní výrobci elektřiny z obnovitelných zdrojů ve výrobně elektřiny o instalovaném výkonu do 100 kW včetně.

Support for Electricity from Renewable Sources

For the sources put into operation after 1 January 2013, the right to receive support for electricity from RES in the form of feed-in tariffs applies solely to producers of electricity from renewable energy sources using water in a power-generating plant with an installed capacity of up to 10 MW. Other producers of electricity from renewable energy sources in a power-generating plant with an installed capacity of up to 100 kW.

TABULKA 13: PODPORA ELEKTŘINY Z OZE V REŽIMU VÝKUPNÍ CENY PO JEDNOTLIVÝCH ZDROJÍCH

TABLE 13: SUPPORT FOR ELECTRICITY FROM RES IN THE FEED-IN TARIFF SCHEME, BROKEN DOWN BY SOURCES

Typ zdroje • Type of source	GWh	mil. Kč • CZK million
Bioplyn • Biogas	156	493
Skládkový plyn • Landfill gas	8	14
Biomasa • Biomass	32	90
Sluneční elektrárna • Solar power plant	1 396	16 352
Malá vodní elektrárna • Small hydropower plant	104	142
Větrná elektrárna • Wind power plant	209	388
CELKEM • TOTAL	1 905	17 480

V ostatních případech, včetně elektřiny vyrobené ve výrobně elektřiny společně z obnovitelných zdrojů a neobnovitelných zdrojů s instalovaným výkonem do 100 kW, má výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů právo pouze na podporu elektřiny formou zelených bonusů na elektřinu.

In other cases, including electricity cogenerated in a power-generating plant from renewable and non-renewable energy sources with an installed capacity of up to 100 kW, producers of electricity from renewable energy sources are eligible only for support in the form of green bonuses for electricity.

TABULKA 14: PODPORA ELEKTŘINY Z OZE V REŽIMU ZELENÉHO BONUSU PO JEDNOTLIVÝCH ZDROJÍCH
TABLE 14: SUPPORT FOR ELECTRICITY FROM RES IN THE GREEN BONUS SCHEME, BROKEN DOWN BY SOURCES

Typ zdroje • Type of source	GWh	mil. Kč • CZK million
Bioplyn • Biogas	1 745	5 296
Skládkový plyn • Landfill gas	177	347
Důlní plyn • Mine gas	162	264
Biomasa • Biomass	1 512	2 400
Sluneční elektrárna • Solar power plant	616	6 927
Malá vodní elektrárna • Small hydropower plant	1 112	1 661
Větrná elektrárna • Wind power plant	264	548
CELKEM • TOTAL	5 590	17 442

Podpora elektřiny z druhotných zdrojů

Druhotnými zdroji se rozumí využitelné energetické zdroje, jejichž energetický potenciál vzniká jako vedlejší produkt při přeměně a konečné spotřebě energie, při uvolňování z bituminózních hornin včetně degazačního a důlního plynu nebo při energetickém využívání nebo odstraňování odpadů a náhradních paliv vyrobených na bázi odpadů nebo při jiné hospodářské činnosti. Výrobce elektřiny z druhotných zdrojů má právo pouze na podporu formou zelených bonusů na elektřinu.

Support for Electricity from Secondary Sources

Secondary sources mean recoverable energy sources, the energy potential of which is a by-product of energy conversion and final energy consumption, upon release from bituminous rock, including drained and mine gas, or in the use or disposal of waste and alternative fuels produced from waste, or as a result of another economic activity. Producers of electricity from secondary sources are eligible for support only as green bonuses for electricity.

TABULKA 15: PODPORA ELEKTŘINY Z DRUHOTNÝCH ZDROJŮ V REŽIMU ZELENÉHO BONUSU

TABLE 15: SUPPORT FOR ELECTRICITY FROM SECONDARY SOURCES IN THE GREEN BONUS SCHEME

Typ zdroje • Type of source	GWh	mil. Kč • CZK million
Důlní a degazační plyn • Mine and drained gas	113	99
Druhotné zdroje • Secondary sources	599	27
CELKEM • TOTAL	712	126

Podpora elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla

Podpora elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla je poskytována formou zeleného bonusu na elektřinu vyrobenou ve společném procesu spojeném s dodávkou užitečného tepla v zařízení, na které ministerstvo vydalo osvědčení o původu elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla. Při její výrobě je nutno dosáhnout poměrně úspory vstupního primárního paliva potřebného na kombinovanou výrobu elektřiny a tepla ve výši nejméně 10 % oproti oddělené výrobě, přičemž požadavek na dosažení poměrně úspory vstupního primárního paliva se vztahuje pouze na elektřinu vyrobenou ve výrobně elektřiny s instalovaným elektrickým výkonem vyšším než 1 MW.

Support for Electricity from Combined Heat and Power

Support for electricity from combined heat and power is provided as a green bonus for electricity cogeneration in the process comprising supply of useful heat in an installation for which the Ministry has issued a guarantee of origin for electricity from combined heat and power. It is required that during the production process the pro-rata reduction in input primary fuel needed for electricity and heat cogeneration accounts for at least 10%, compared to the separated generation of electricity and heat, while the requirement for achieving the pro-rata reduction in input primary fuel applies only for electricity generated in a power-generating plant with an installed capacity of over 1 MW.

Na zelených bonusech za elektřinu vyrobenou v roce 2013 v procesu vysokoučinné kombinované výroby elektřiny a tepla bylo vyplaceno celkem 1 970 mil. Kč a bylo vyrobeno 8 395 GWh. Největší podíl na čerpání podpory mají zdroje spalující klasická fosilní paliva.

A total of CZK 1,970 mil. was paid in green bonuses for electricity generated in 2013 in the process of combined heat and power, and a total of 8,395 GWh was produced. Sources firing standard fossil fuels account for the largest share in support payments.

TABULKA 16: KVET – PODÍL NA POSKYTNUTÉ PODPOŘE PRO JEDNOTLIVÉ DRUHY ZDROJŮ A PODÍL NA VYROBENÉM MNOŽSTVÍ ELEKTŘINY

TABLE 16: CHP – SHARE IN SUPPORT PROVIDED FOR SPECIFIC TYPES OF SOURCES AND SHARE IN GENERATED VOLUMES OF ELECTRICITY

Typ zdroje • Type of source	GWh	mil. Kč • CZK million
Bioplyn • Biogas	226	10
Skládkový plyn • Landfill gas	55	6
Biomasa • Biomass	3 033	586
Důlní a degazační plyn • Mine and drained gas	67	6
Druhotné zdroje • Secondary sources	1 357	177
Ostatní zdroje • Other sources	3 649	1 184
CELKEM • TOTAL	8 387	1 970

Pozn.: U zdrojů spalujících biomasu a druhotné zdroje je výroba KVET také včetně spalování neobnovitelných zdrojů.
Note: CHP support using biomass sources and secondary sources includes also energy from co-firing with non-renewable sources.

Podpora decentralní výroby elektřiny

Podpora decentralní výroby elektřiny se vztahuje na elektřinu vyrobenou ve výrobnách na území České republiky připojených k distribuční soustavě a dodanou do distribuční soustavy. Množství elektřiny dodané z těchto výroben do distribuční soustavy v roce 2013 a vyplacené podpory jsou uvedeny v tabulce 17.

Support for Decentralized Electricity Generation

Support for decentralized electricity generation applies for electricity generated in power-generating plants in the Czech Republic connected to the grid and supplied to the distribution system. Table 17 shows volumes of electricity supplied from these plants to the distribution system and support payments in 2013.

TABULKA 17: VYPLACENÁ PODPORA DECENTRÁLNÍ VÝROBY ELEKTŘINY PODLE JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ZDROJŮ

TABLE 17: SUPPORT PAID FOR DECENTRALIZED ELECTRICITY GENERATION, BROKEN DOWN BY SOURCES

Typ zdroje • Type of source	GWh	mil. Kč • CZK million
Bioplyn • Biogas	1 652	23
Skládkový plyn • Landfill gas	108	2
Biomasa • Biomass	9 042	111
Sluneční elektrárna • Solar power plant	487	8
Malá vodní elektrárna • Small hydropower plant	1 045	17
Větrná elektrárna • Wind power plant	264	4
Důlní a degazační plyn • Mine and drained gas	242	3
Druhotné zdroje • Secondary sources	2 486	31
Ostatní zdroje v DS • Other sources in DS	9 085	112
CELKEM • TOTAL	24 410	310

Podpora biometanu

Podpora biometanu podle zákona č. 165/2012 Sb. se vztahuje na biometan vyrobený z bioplynu ve výrobnách plynu na území České republiky připojených k distribuční nebo přepravní soustavě, přičemž může jít pouze o bioplyn, který vzniká alespoň z 30 % z jiné biomasy, než je cíleně pěstovaná biomasa na orné půdě. Takto vyrobený plyn musí splňovat kvalitativní a technické podmínky pro vtláčení biometanu do distribuční nebo přepravní soustavy plynu.

V souladu s § 30 odst. 6 zákona č. 165/2012 Sb. nebyla pro rok 2013 podpora pro biometan stanovena.

Stanovení výše podpory, výkupní ceny a zelených bonusů na elektřinu

Energetický regulační úřad stanoví v daném kalendářním roce na následující kalendářní rok výkupní cenu samostatně pro jednotlivé druhy obnovitelných zdrojů, popřípadě pro skupiny podle velikosti instalovaného výkonu výroby elektřiny, nebo s ohledem na jejich umístění. Výkupní cena je stanovena tak, aby při podpoře elektřiny vyrobené ve výrobnách elektřiny uvedených do provozu po dni nabytí účinnosti zákona č. 165/2012 Sb. bylo dosaženo patnáctileté doby prosté návratnosti investic za podmínky splnění technických a ekonomických parametrů. Mezi tyto podmínky patří zejména náklady na instalovanou jednotku výkonu, účinnost využití primárního obsahu energie v obnovitelném zdroji, v případě výroby elektřiny využívající biomasu, bioplyn nebo biokapaliny náklady na pořízení paliva a doba využití jednotlivých výrobních zařízení. Současně musí být zachována výše výnosů za jednotku elektřiny z obnovitelných zdrojů, při podpoře od roku uvedení výroby elektřiny do provozu po dobu trvání práva na podporu, jako minimální s pravidelným ročním navýšením o 2 % s výjimkou pro výrobu elektřiny využívající biomasu nebo bioplyn nebo biokapaliny. Výkupní cena zahrnuje i platbu výrobce povinně vykupujícímu v případech dosažení záporné ceny na denním trhu s elektřinou a případy, kdy na denním trhu organizovaném operátorem trhu nedojde k sesouhlasení nabídky a poptávky.

Výši ročního zeleného bonusu na elektřinu z obnovitelných zdrojů a postup pro stanovení hodinového zeleného bonusu na elektřinu stanoví ERÚ tak, aby výše ročního zeleného bonusu na elektřinu pokryla pro daný druh obnovitelného zdroje alespoň rozdíl mezi výkupní cenou a očekávanou průměrnou roční hodinovou cenou a výše hodinového zeleného bonusu na elektřinu pokryla pro daný druh obnovitelného zdroje alespoň rozdíl mezi výkupní cenou a dosaženou hodinovou cenou. V případech dosažení záporné hodinové ceny je hodnota hodinového zeleného bonusu na elektřinu rovna nejvýše hodnotě hodinového zeleného bonusu na elektřinu při dosažení nulové hodinové ceny dosažené na denním trhu.

Výše ročního zeleného bonusu na elektřinu pro podporu elektřiny z druhotných zdrojů je stanovena s ohledem na druh

Support for Biomethane

Support for biomethane pursuant to Act No. 165/2012 Coll. applies for biomethane produced from biogas in gas production plants in the Czech Republic that are connected to the distribution or transmission system, including biogas of which at least 30% is produced from biomass other than biomass specifically grown on arable land. Gas produced in this way must meet quality and technical conditions for the injection of biomethane into the gas distribution or transmission system.

Support for biomethane was not determined for 2013 pursuant to Section 30 (6) of Act No. 165/2012 Coll.

Determining Amounts of Support, Feed-in Tariff and Green Bonuses for Electricity

The Energy Regulatory Office determines in the current calendar year for the following calendar year the feed-in tariff separately for each type of renewable energy source or for groups of sources with regard to the size of the installed capacity of the power-generating plant or its location. The tariff is set with the aim to achieve a fifteen-year simple return on investment with support for electricity produced in power-generating installations that were commissioned after the date of the SES Act coming into force, subject to meeting technical and financial conditions. These conditions comprise in particular the cost per installed capacity unit, efficiency of the use of primary energy content in a renewable source, and the cost of fuel and period of the use of individual production installations in case of power-generating plants using biomass, biogas and bioliquids. At the same time, the rate of revenue per unit of electricity from renewable energy sources must be retained with support received from the year of commissioning the power-generating installation for the duration of the installation's eligibility for support, as a minimum with a regular annual increase of 2%, with the exception of power-generating installations using biomass or biogas or bioliquids. The feed-in tariff includes the payment of the producer to the mandatory purchaser in the event of a negative price on the day-ahead electricity market and in the event supply and demand is not matched on the day-ahead market organized by the Market Operator.

The Energy Regulatory Office determines the amount of annual green bonus for electricity from renewable energy sources and the procedure for determining an hourly green bonus for electricity so that the amount of annual green bonus for electricity shall cover for the relevant type of renewable source at least the difference between the purchase price and the expected average annual hourly price, and the amount of hourly green bonus for electricity shall cover for the relevant type of renewable source at least the difference between the purchase price and the hourly price achieved. Where the hourly price is negative, the amount of hourly green bonus for electricity equals at most the amount of hourly green bonus for electricity at the zero hourly price reached on the day-ahead market.

The annual green bonus for electricity pertaining to support for

druhotného zdroje, umístění a velikost instalovaného výkonu výroby elektřiny, a pro podporu elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla s ohledem na umístění a velikost instalovaného elektrického výkonu výroby elektřiny, použité primární palivo a provozní režim výroby elektřiny. Úřad může stanovit odlišnou výši zeleného bonusu na elektřinu také pro rekonstruované výroby elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla.

Výše zelených bonusů na elektřinu z elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných zdrojů je meziročně upravována v závislosti na změnách cen elektřiny na trhu, cen tepelné energie, cen primárních energetických zdrojů, efektivitě výroby a době využití výroby elektřiny.

Konkrétní sazbu podpory (zelený bonus i výkupní ceny) pro každý zdroj uvedený do provozu v určitém roce je možné dohledat v cenovém rozhodnutí ERÚ.

Financování podpory, státní dotace

Podpora elektřiny z OZE, DZ a KVET je kryta z prostředků, které jsou hrazeny provozovateli distribučních soustav (PDS) a provozovatelem přenosové soustavy (PPS) složkou ceny za přenos elektřiny a ceny za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny a dále z prostředků státního rozpočtu.

Podpora decentralní výroby elektřiny je kryta z prostředků, které jsou hrazeny provozovateli distribučních soustav z finančních prostředků, které tvoří složku ceny za distribuci elektřiny spojenou s podporou decentralní výroby elektřiny.

Složka ceny za přenos elektřiny a ceny za distribuci elektřiny na krytí nákladů spojených s podporou elektřiny, která je účtována PPS a PDS, je upravena o korekční faktory související s podporou elektřiny z OZE, DZ a KVET, které náleží provozovateli přenosové soustavy a provozovatelům regionálních distribučních soustav za předcházející dvouleté období.

Provozní podpora tepla (bez investiční podpory)

Podmínky pro získání provozní podpory tepla stanovil s platností od roku 2013 zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie. Do té doby nebylo teplo z obnovitelných zdrojů provozně podporované. Zákon přímo určuje pevně danou sazbu zeleného bonusu ve výši 50 Kč/GJ pro všechny tepelné zdroje, které splnily podmínky podpory.

Nárok na provozní podporu tepla má teplo dodané do rozvodného tepelného zařízení soustavy zásobování tepelnou energií vyrobené ze tří základních obnovitelných zdrojů:

1. z podporované biomasy (včetně společného spalování s druhotným zdrojem),
2. z biokapalin splňujících kritéria udržitelnosti,
3. z geotermální energie.

electricity generated from secondary sources is determined with regard to the type of secondary source, location and size of the installed capacity of the power-generating plant, and for support of electricity from high-efficiency electricity and heat cogeneration with regard to the location and size of the installed capacity of the power-generating plant, the used primary fuel and the operating mode of the power-generating plant. The Office may also determine a different amount of green bonus for electricity for renovated installations using high-efficiency electricity and heat cogeneration.

Amounts of green bonuses for electricity pertaining to electricity from high-efficiency electricity and heat cogeneration and secondary sources are adjusted annually to reflect changes in the electricity market prices, thermal energy prices, prices of primary energy sources, production efficiency and the period of utilizing the power-generating installation.

Specific rates of support (green bonus and feed-in tariff) for each source commissioned in a given year are listed in the relevant ERO price decision.

Funding of Support

Support for electricity from RES, Sec. S and CHP is funded from payments made by regional distribution system operators (DSOs) and the transmission system operator (TSO) that make up a component of the price for electricity transmission and the price for electricity distribution to cover the costs associated with support for electricity, and also from the state budget.

Support for decentralized power generation is covered by the payments made by distribution system operators from the funds that make up a component of the price for electricity distribution associated with support for decentralized power generation.

The component of the price for electricity transmission and the price for electricity distribution to cover the costs associated with support for electricity, charged to the TSO and DSOs, is adjusted by correction factors related to the promotion of electricity from RES, Sec. S and CHP, which are assigned to the transmission system operator and regional distribution system operators for the period of previous two years.

Operating Aid for Heat (without Investment Aid)

Conditions for obtaining operating aid for heat are set out in Act No. 165/2012 Coll., on Supported Energy Sources, in effect as of 2013. Until then, operating aid was not provided for heat produced from renewable energy sources. The law directly determines a fixed rate of the green bonus in the amount of CZK 50/GJ for all thermal sources that have met the conditions for operating aid.

Operating aid for heat applies to heat supplied to the heat distribution facility of the heat distribution system that was produced from three primary renewable energy sources:

Pro provozní podporu tepla musejí být také splněny další podmínky:

- výrobce musí být držitelem licence na výrobu tepla,
- jmenovitý tepelný výkon výroby tepla musí být vyšší než 200 kW,
- teplo musí být vyrobeno v zařízeních, která splňují minimální účinnost užití energie stanovenou vyhláškou č. 441/2012 Sb.,
- v případě výroby tepla v procesu kombinované výroby elektřiny a tepla musí být instalovaný elektrický výkon výroby maximálně do 7,5 MW a musí se jednat o výrobu, na kterou Ministerstvo průmyslu a obchodu vydalo osvědčení o původu elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla nebo z druhotných zdrojů,
- podpora tepla se nevztahuje na teplo z bioplynových stanic, společné spalování obnovitelného a neobnovitelného zdroje, nebo jiných zdrojů.

O provozní podporu tepla se v roce 2013 přihlásilo 43 společností, které splnily podmínky a uplatnily podporu na 52 tepelných zdrojích. Vyúčtování a výplata zeleného bonusu na teplo probíhaly čtvrtletně na základě zaslaných výkazů. Obrázek 70 zachycuje množství vyrobeného tepla podléhajícího podpoře a výši této podpory.

1. supported biomass (including co-firing with a secondary source),
2. bioliquids meeting sustainability criteria,
3. geothermal energy.

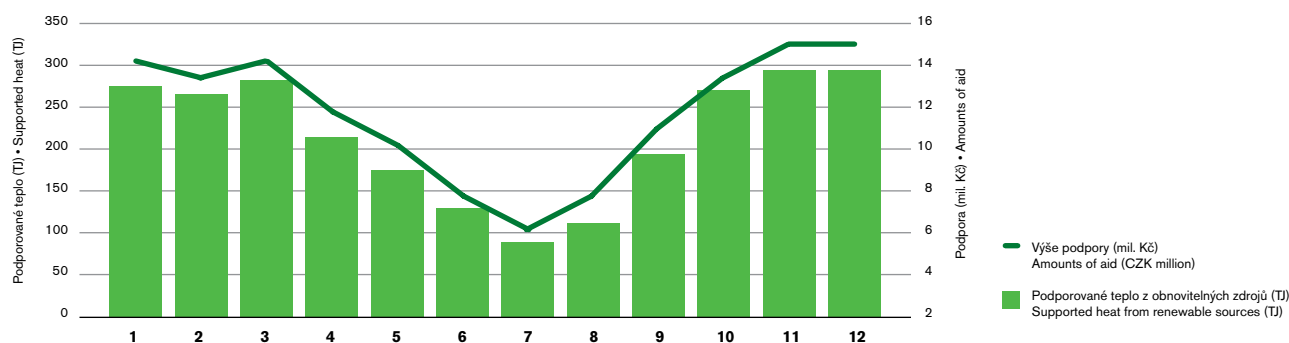
Other conditions must be met to apply for operating aid for heat:

- the producer must be licenced for heat production,
- the rated thermal output of the heat production plant must exceed 200 kW,
- heat must be produced in installations that meet the minimum energy efficiency requirements set out in Decree No. 441/2012 Coll.,
- where heat is produced in the process of electricity and heat cogeneration, the installed capacity of the production plant must not exceed 7,5 MW and the plant must have obtained a guarantee of origin of electricity from high-efficiency electricity and heat cogeneration or from secondary sources issued by the Ministry of Industry and Trade,
- support for heat does not apply for heat from biogas stations, co-firing of renewable and non-renewable sources, or other sources.

In 2013, 43 entities that met the set conditions applied for operating aid for heat and the aid was distributed to 52 thermal energy sources. The settlement and payment of green bonuses for heat was carried out quarterly on the basis of received reports. Figure 70 shows volumes of supported heat production and amounts of operating aid.

OBRAZÉK 70: PROVOZNÍ PODPORA TEPLA (BEZ INVESTIČNÍ PODPORY) V ROCE 2013

FIGURE 70: OPERATING AID FOR HEAT (WITHOUT INVESTMENT AID) IN 2013

Za rok 2013 byla vyplacena podpora na 2 571 TJ z obnovitelných zdrojů v celkové výši 128,6 mil. Kč. Je možné, že některé zdroje nestihly v roce 2013 podporu uplatnit (např. některé obecní kotelny spalující biomasu) a budou ji ještě nárokovat zpětně. Celková výše finančních prostředků tedy může ještě mírně narůst.

Záruky původu

Povinnost vydávat záruky původu na písemnou žádost výrobce vyrábějícího elektřinu z obnovitelných zdrojů byla operátorovi trhu přidělena již na základě zákona č. 180/2005 Sb. V návaznosti na zákon č. 165/2012 Sb. však došlo v roce 2013 k zásadní změně ve správě těchto záruk původu, neboť nově je možno vydávat záruku původu na základě žádosti výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů pouze v elektronické podobě. Společnost OTE, a.s., proto spustila 24. října 2013 nový systém **Evidence záruk původu (EZP)**¹⁶. Jedná se o informační systém, plně integrovaný s ostatními systémy CS OTE, který slouží k vydávání, držení, převádění a uplatňování záruk původu elektřiny z obnovitelných zdrojů, a to pouze elektronickou cestou. Ty jsou pak po celou dobu svého životního cyklu evidovány v systému EZP na účtech svého držitele.

Vyhláška č. 440/2012 Sb., o zárukách původu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie poté stanovuje podmínky pro vydání a uznání záruky původu. O přístup do systému EZP mohou požádat držitelé licence na výrobu elektřiny nebo na obchod s elektřinou.

Do konce roku 2013 do systému EZP získalo přístup 47 společností, kterým bylo vydáno celkem 244 873 záruk původu garantujících původ přibližně 244,9 GWh elektřiny z obnovitelných zdrojů. Dále bylo v roce 2013 převedeno 221 482 záruk původu během vnitrostátních převodů a uplatněno 3 907 záruk původu. Uplatněním držitel účtu deklaruje, že určitý objem elektřiny reprezentovaný příslušným počtem záruk původu byl dodán koncovému spotřebiteli. Dojde tak k převedení záruky původu na účet zrušených záruk původu, čímž její životní cyklus končí.

Vzhledem k přechodu na nový systém EZP, který umožňuje vydávání záruk původu za výrobu elektřiny až 12 měsíců zpětně, lze předpokládat, že většina záruk původu, vztahujících se k výrobě elektřiny v roce 2013, bude vydána až v roce 2014. Práce se zárukami původu se tak plně projeví až v roce 2014. Kompletní přehled vydaných záruk původu v roce 2013 zachycuje tabulka 18.

In 2013, aid was paid for 2,571 TJ of heat from renewable energy sources in the amount of CZK 128.6 mil. Some sources may have failed to apply for the aid in 2013 (e.g. some municipal boiler plants using biomass) and will claim it retroactively. As a result, the total amount of funding may still increase slightly.

Guarantees of Origin

The Market Operator was assigned the obligation to issue guarantees of origin upon written request of producers of electricity from renewable energy sources under Act No. 180/2005 Coll. The adoption of Act No. 165/2012 Coll. resulted in a fundamental change in the administration of guarantees of origin in 2013. The guarantees can now be issued in response to requests of producers of electricity from renewable energy sources only electronically. On 24 October 2013 OTE, a.s., launched a new system of **Registry of Guarantees of Origin (EZP)**¹⁶. It is an information system, fully integrated with other CS OTE systems, which is used for the issuance, holding, transfer and cancellation of guarantees of origin of electricity from renewable energy sources, all executed solely electronically. The guarantees of origin are recorded in their holders' accounts in the EZP system over their life cycle.

Decree No. 440/2012 Coll., on guarantees of origin of electricity from renewable energy sources sets out conditions for issuance and recognition of a guarantee of origin. Licensed electricity producers or traders may apply for access to the EZP system.

By the end of 2013, 47 entities gained access to the EZP system and a total of 244,873 guarantees of origin were issued for approximately 244.9 GWh of electricity from renewable energy sources. In addition, 221,482 of guarantees of origin were transferred within the scope of domestic transfers and 3,907 guarantees of origin were cancelled. By cancellation the guarantee of origin, the account holder proves that a given quantity of energy represented by the relevant number of guarantees of origin were supplied to a final customer. After that the guarantees of origin are transferred to the cancellation account and their life cycle ends.

Due to the transition to the new EZP system allowing the issuance of guarantees of origin for energy generation retroactively up to 12 months, it may be assumed that most of the guarantees of origin relating to power generation in 2013 will be issued in 2014. The results of the administration of guarantees of origin thus won't fully manifest until 2014. Table 18 shows a complete list of guarantees of origin issued in 2013.

¹⁶ Viz také <http://www.ote-cr.cz/poze/zaruky-puvodu/zaruky-puvodu>

¹⁶ <http://www.ote-cr.cz/poze-en/guarantees-of-origin/guarantees-of-origin>

TABULKA 18: PŘEHLED VYDANÝCH ZÁRUK PŮVODU V ROCE 2013

TABLE 18: OVERVIEW OF GUARANTEES OF ORIGIN ISSUED IN 2013

Typ použité technologie • Technology type	Použitý zdroj energie • Energy source	Počet vydaných ZP Number of issued GOs
Sluneční – Fotovoltaická – Nespecifikováno Solar – Photovoltaic – Unspecified	Obnovitelný – Tepelný – Sluneční • Renewable – Heat – Solar	1 732
Větrná – Pevninská Wind – Onshore	Obnovitelný – Mechanický – Větr • Renewable – Mechanical source or other – Wind	12 003
Vodní – Průtokové (bez rezervoáru) Hydro – Electric head installations – Run-of-river head installation	Obnovitelný – Mechanický – Voda a moře • Renewable – Mechanical source or other – Hydro & marine	138 116
Tepelná – Parní stroj – Komb. výroba elektřiny a tepla Thermal – Steam engine – CHP	Obnovitelný – Pevný – Průmyslový a provozní odpad – Biogenní Renewable – Solid – Industrial and commercial waste – Biogenic	3
Tepelná – Parní stroj – Komb. výroba elektřiny a tepla Thermal – Steam engine – CHP	Obnovitelný – Pevný – Dřevo – Nespecifikováno Renewable – Solid – Wood – Unspecified	27
Tepelná – Parní stroj – Komb. výroba elektřiny a tepla Thermal – Steam engine – CHP	Obnovitelný – Pevný – Dřevo – Produkty lesního hospodářství Renewable – Solid – Wood – Forestry products	72 190
Tepelná – Parní stroj – Komb. výroba elektřiny a tepla Thermal – Steam engine – CHP	Obnovitelný – Pevný – Biomasa – Zemědělské produkty Renewable – Solid – Biomass from agriculture – Agricultural products	2 909
Tepelná – Parní stroj – Komb. výroba elektřiny a tepla Thermal – Steam engine – CHP	Obnovitelný – Pevný – Biomasa – Vedlejší produkty zemědělské činnosti a odpady Renewable – Solid – Biomass from agriculture – Agricultural by-products & waste	17 893
Celkem • Total		244 873

Provoz rejstříku obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů

OTE, a.s., spravuje český rejstřík obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, jež slouží k zajištění přesné evidence vydávání, držení, převádění a odevzdání povolenek a kjótských jednotek. Operátor trhu tuto správu provádí na základě pověření Ministerstva životního prostředí České republiky již od roku 2005.

Povolenky a kjótské jednotky se evidují na jednotlivých účtech smluvní strany, účtech provozovatele zařízení, účtech provozovatele letadla a osobních nebo obchodních účtech.

Podle zákona č. 383/2012 Sb. o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů je povinností provozovatelů zařízení, která spadají do evropského systému emisního obchodování (EU ETS) na základě vydaného Povolení MŽP na vypouštění emisí skleníkových plynů do ovzduší, mít zřízen účet v rejstříku. Od ledna 2012 platí tato povinnost také pro provozovatele letadel, kteří mají provozní licenci vydanou v České republice nebo spadají pod správu České republiky podle seznamu provozovatelů letadel vydaného Evropskou komisí.

Osobní a obchodní účty jsou v rejstříku primárně určeny osobám (právníkům nebo fyzickým), které nejsou provozovateli zařízení a nespádají tak povinně do EU ETS, ale mají rovněž zájem se zapojit do obchodování s emisními povolenkami. Tyto typy účtů si však mohou otevřít i provozovatelé zařízení nebo provozovatelé letadel.

Evropský systém obchodování s emisními povolenkami zřizuje Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů. Podle Nařízení Komise (EU) č. 389/2013 o vytvoření registru Unie má každý členský stát EU povinnost používat jednotný Rejstřík Unie, který je v provozu od roku 2012 a nahradil národní rejstříky členských států EU. Rejstřík Unie funguje také jako konsolidovaný rejstřík Kjótského protokolu.

Rejstřík obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů je dostupný z veřejné stránky rejstříku <https://www.povolenky.cz>. Za účelem plnění povinností uzavírá OTE, a.s., jakožto správce rejstříku, smluvní vztahy s provozovateli zařízení emitujícími CO₂ a s obchodníky. Na tomto základě je jednotlivým subjektům umožněn vstup do rejstříku.

Ke dni 31. 12. 2013 existovalo v rejstříku:

- 350 účtů provozovatelů zařízení,
- 56 osobních vkladových účtů,
- 27 obchodních účtů a
- 13 účtů provozovatelů letadla.

Účet v rejstříku mělo ke konci roku 2013 otevřeno celkem 280 subjektů. Řada subjektů má v rejstříku veden více než jeden účet.

Administration of the Czech Emission Trading Registry

OTE, a.s., has administered the Czech Emission Trading Registry that serves to provide accurate evidence of the issuance holding, transfer and cancellation of allowances and Kyoto units. The Market Operator was authorized to administer the Registry by the Ministry of the Environment of the Czech Republic in 2005.

Allowances and Kyoto units are held on party holding accounts operator holding accounts, aircraft operator holding accounts, person holding accounts and trading accounts.

Pursuant to Act No. 393/2012 Coll., on Conditions for Greenhouse Gas Emission Allowance Trading installation operators that have been included in the EU Emissions Trading System (EU ETS) and have been issued a permit by the Ministry of the Environment to discharge greenhouse gas into the atmosphere are required to open an account in the Registry. Since January 2012, this obligation has been applied also for aircraft operators whose operating licences have been issued in the Czech Republic or who are under the administration of the Czech Republic in accordance with the list of aircraft operators published by the European Commission.

Person holding accounts and trading accounts in the Registry are primarily designed for persons (natural and legal) that are not installation operators and as such are not required to be involved in the EU ETS, but are interested in allowances trading. Installation operators and aircraft operators may also open these types of accounts.

EU ETS was established pursuant to Directive 2003/87/EC of the European Parliament and of the Council establishing a scheme for greenhouse gas emission allowance trading. Pursuant to Commission Regulation (EU) No 389/2013 establishing a Union Registry, all Member States are required to use the single Union Registry launched in 2012, which replaced the Member States' national registries. In addition, the Union Registry is operated as a consolidated registry system under the Kyoto Protocol.

The Czech Emission Trading Registry can be accessed from the public website <https://www.povolenky.cz>. OTE, a.s. meets its obligations as the Registry administrator by making contractual arrangements with installation operators producing CO₂ and allowance traders and facilitates their access to the Registry.

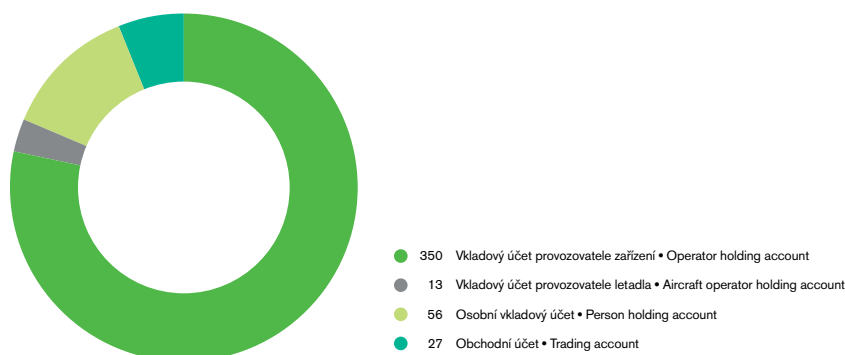
As at 31 December 2013, the Registry comprised:

- 350 operator holding accounts
- 56 person holding accounts
- 27 trading accounts, and
- 13 aircraft operator holding accounts.

At the end of 2013, a total of 280 entities held an account in the Registry. A number of entities held more than one account.

OBRÁZEK 71: POČET OTEVŘENÝCH ÚČTŮ V REJSTŘÍKU V ROCE 2013

FIGURE 71: NUMBER OF OPENED ACCOUNTS IN THE REGISTRY IN 2013

Hlavní události roku 2013

- 14. ledna** V součinnosti s ERÚ zveřejněna průměrná cena emisní povolenky pro rok 2012 ve výši 186,46 Kč pro účely regulace cen tepelné energie.
- 30. dubna** Finální termín pro provozovatele zařízení a provozovatele letadel ke splnění zákonné povinnosti odevzdání povolenek ve výši ověřených tun emisí CO₂ vyprodukovaných ze zařízení/provozu letadla v roce 2012. Tato povinnost nebyla splněna u 4 zařízení.
- 15. května** Zveřejněna Zpráva o hodnocení provozovatelů zařízení a provozovatelů letadel ve vztahu ke splnění za rok 2012 na úrovni EU v souladu s přílohou XIV, odstavce 1d), e) Nařízení Komise (ES) č. 389/2013. Celková suma verifikovaných emisí za rok 2012 činí 70 224 236 tun CO₂, což je o 3 962 800 tun CO₂ méně než v předešlém roce 2011.
- 17. července** Nahrazení povolenek obchodovacího období 2008–2012 povolenkami stejného typu platnými v obchodovacím období 2013–2020 v poměru 1:1 na všech účtech držitelů účtů v rejstříku. Výměnou povolenek došlo k formálnímu ukončení obchodovacího období 2008–2012.

Key Events of 2013

- 14 January** In cooperation with the ERO, the average price of an emission allowance for 2012 in the amount of CZK 186.46 is published for the purposes of thermal energy price regulation.
- 30 April** Final deadline for installation operators and aircraft operators to meet their statutory obligation and surrender allowances in the amount of verified tonnes of CO₂ emissions produced by the relevant installation/aircraft in 2012. Four installations failed to meet the obligation.
- 15 May** The Report on the Evaluation of Installation Operators in relation to Compliance at the EU Level pursuant to Annex XIV, para. 1d) e) of Commission Regulation (EC) No. 389/2013 is published. The total amount of verified emissions for 2012 is 70,224,236 tonnes of CO₂, representing a decrease of 3,962,800 tonnes of CO₂ compared to 2011.
- 17 July** Replacement of allowances of the 2008–2012 trading period with the same type of allowances valid for the 2013–2020 trading period in the 1:1 ratio in all accounts of account holders in the Registry. The allowance replacement put an end to the 2008–2012 trading period.

Transakce prováděné v rejstříku

V roce 2013 se v rejstříku uskutečnilo 1 229 transakcí, při nichž změnilo účet celkem 136 356 031 jednotek. Do statistiky jsou zahrnuty veškeré transakce s povolenkami a kjótskými jednotkami.

Důvod transakce a samotné ceny povolenek a kjótských jednotek nejsou v systému rejstříku vyhodnocovány ani s nimi není v tomto systému obchodováno. Obchodování s povolenkami pak probíhá například prostřednictvím bilaterálních nebo burzovních obchodů.

Rozložení počtu transakcí a objemů převáděných jednotek v roce 2013 uvádí následující tabulka a obrázky.

Transactions in the Registry

In 2013, a total of 1,229 transactions were executed in the Registry resulting in the transfer of 136,356,031 units to other accounts. The statistics comprise all transactions with allowances and Kyoto units.

The purpose of transactions and prices of allowances and Kyoto units are not evaluated in the Registry and the allowances/units are not traded within the system. Trading of units is carried out through e.g. bilateral or exchange transactions.

The table and figures below illustrate the distribution of number of transactions and volume of transferred units in 2013.

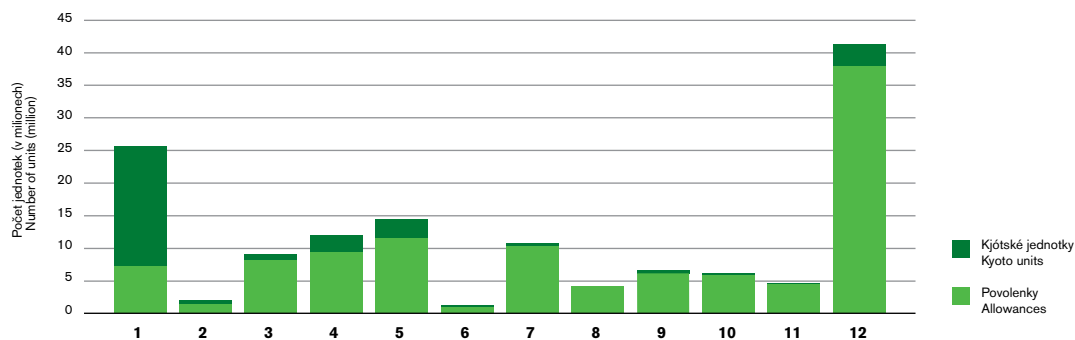
TABULKA 19: ROZLOŽENÍ POČTU TRANSAKČÍ A OBJEMŮ PODLE TYPU JEDNOTEK

TABLE 19: DISTRIBUTION OF NUMBER OF TRANSACTIONS AND VOLUME OF UNITS ACCORDING TO UNIT TYPE

Typ jednotek • Type of units	Objem jednotek Volume of units	%	Počet transakcí Number of units	%
Povolenky • Allowances	106 825 870	78	857	70
Kjótské jednotky • Kyoto units	29 530 161	22	372	30
Celkem • Total	136 356 031	100	1 229	100

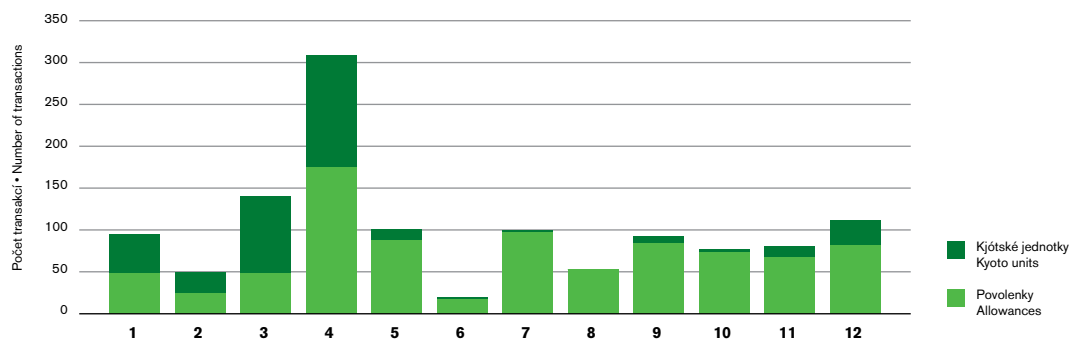
OBRÁZEK 72: OBJEM PŘEVÁDĚNÝCH JEDNOTEK V REJSTŘÍKU V ROCE 2013

FIGURE 72: VOLUME OF TRANSFERRED UNITS IN THE REGISTRY IN 2013

OBRÁZEK 73: POČET TRANSAKČÍ V REJSTŘÍKU V ROCE 2013

FIGURE 73: NUMBER OF TRANSACTIONS IN 2013

Definice finančních rizik

Povinnosti operátora trhu definované energetickým zákonem, zejména vyhodnocování, zúčtování a vypořádávání odchylek a funkce organizátora krátkodobého trhu, přináší i zodpovědnost zajistit finanční vypořádání závazků a pohledávek jednotlivých účastníků na trhu s elektřinou a plynem, které jim, v souvislosti s vyhodnocením odchylek a s obchodováním na krátkodobých trzích organizovaných operátorem trhu, vznikly. Operátor trhu vstupuje do finančního vypořádání jako jediná kreditní protistrana RÚT; veškeré závazky jednotlivých účastníků trhu jsou tak zúčtovány jako závazky vůči operátorovi trhu a všechny jejich pohledávky jdou na jeho vrub. Tímto nastavením operátor trhu přebírá odpovědnost za řádnou a včasnou úhradu všech pohledávek RÚT. Na tomto základě je možné definovat hlavní finanční rizika operátora trhu jako riziko nedostatečné likvidity a riziko ztráty z neuhrazených pohledávek za RÚT. Na základě této identifikace pak vyplývají dva základní cíle metodiky RM OTE (Risk Management společnosti OTE). Tím je vytvoření dostatečné likvidní rezervy zabezpečující peněžní prostředky na vypořádacích účtech operátora trhu pro případy neuhrazení závazku některého z RÚT v řádných termínech (riziko nedostatečné likvidity) a dále kontrola a řízení otevřené kreditní pozice ve smyslu zajištění budoucích pohledávek operátora trhu za RÚT (riziko ztráty z trvalé platební neschopnosti RÚT). Metodiky řízení obou těchto hlavních finančních rizik jsou postaveny na čtyřech základních principech¹⁷:

- princip vyrovnané bilance,
- princip 100% zajištění současných a možných budoucích závazků SZ s možností poskytnutí úlevy na základě bonity SZ,
- princip jednotného postupu pro všechny SZ,
- princip řízení finančních rizik prostřednictvím CS OTE.

Princip vyrovnané bilance

Celý systém i statut operátora trhu jsou postaveny na vyrovnaných příjmových a výdajových peněžních tocích, přičemž v praxi je tento princip podpořen posunutím (zpožděním) vypořádání debetních plateb operátora trhu oproti kreditním. Operátor trhu tak nejdříve inkasuje své pohledávky, zkompletuje objem peněz, a následně jej s několikadenním zpožděním přerozdělí formou úhrady svých závazků vůči SZ a poskytovatelům RE.

Definition of Financial Risks

The obligations of the Market Operator as defined by the Energy Act, in particular evaluation and settlement of imbalances and the functions of the short-term market organizer, entail responsibility for ensuring the financial settlement of liabilities and receivables of electricity and gas market participants, arising in connection with imbalance evaluation and trading on the short-term markets organized by the Market Operator. The Market Operator participates in the financial settlement as the only credit counter-party to registered market participants (RMPs); as a result, all their liabilities are settled as payables to the Market Operator and all their receivables are debited to the Market Operator. In these arrangements the Market Operator assumes responsibility for proper and timely payments of all RMP's receivables. Subsequently, two key financial risks of the Market Operator comprise the risk of insufficient liquidity and the risk of losses arising from unsettled receivables from RMPs. The two identified risks govern two primary targets of OTE's risk management (RM OTE): the creation of a sufficient liquidity reserve securing funds in the Market Operator's settlement accounts if necessary due to some of the RMP's failure to settle liabilities in due time (insufficient liquidity risk), and the review and management of an opened credit position in terms of securing the Market Operator's future receivables from RMPs (risk of losses arising from RMP's permanent insolvency). The methodology of managing the two key financial risks is based on four basic principles¹⁷:

- principle of balanced accounts,
- principle 100% hedging of BRP's current and future liabilities with the option to grant a FS relief based on BRP's favourable record,
- principle of equal treatment of all BRPs,
- principle of financial risk management by CS OTE.

Principle of Balanced Accounts

The whole system and the status of the Market Operator are based on balanced income and expense cash flows. In practice this principle is supported by delaying the settlement of debit payments of the Market Operator vs. credit payments. The Market Operator first collects its receivables, consolidates the volume of funds and, subsequently, redistributes them in the form of settlement of its payables to BRP and RE providers with a delay of several days.

¹⁷ Podrobný popis jednotlivých principů řízení rizik na straně operátora trhu je uveden na webových stránkách: www.ote-cr.cz

¹⁷ A detailed description of specific rules of risk management by the Market Operator is posted on <http://www.ote-cr.cz>.

Princip 100% zajištění závazků

Tento princip znamená, že veškerá teoretická riziková expozice, která může SZ vzniknout, je kryta nástroji řízení kreditního rizika tak, aby operátor trhu mohl, v případě jakýchkoliv, i neočekávaných, problémů na straně SZ, splnit své povinnosti vůči ostatním SZ a vůči provozovateli přepravní soustavy. Subjektům s vynikající finanční bonitou může být poskytována sleva z finančního zajištění (FZ).

Princip jednotného postupu pro všechny SZ

Metodika RM OTE je zejména v oblasti řízení kreditního rizika postavena na principu stejného přístupu ke všem SZ, přičemž kreditní riziko každého subjektu zúčtování je řízeno individuálně. Důvodem pro tento přístup je snaha snížit co nejvíce riziko, že by operátor trhu musel krýt ztrátu ze svých vlastních zdrojů.

Pro krátkodobé nebo i trvalé snížení kreditního rizika SZ je možné ze strany SZ využít institutu převedení odpovědnosti za odchylku za odběrné místo mezi subjekty zúčtování, případně převedení celkové odchylky na jiný subjekt zúčtování.

Princip řízení finančních rizik prostřednictvím CS OTE

Touto cestou chce operátor trhu dosáhnout především minimalizace rizika ze selhání lidského faktoru jak na straně SZ, tak ve vlastních řadách. Tento systém umožňuje automaticky stanovovat a zajišťovat aktuální riziko všech SZ stejně, a to tak, aby bylo možné ze strany SZ optimalizovat výši svého FZ, resp. náklady s tím spojené. Kontrola dostatečnosti výše FZ v CS OTE a přepočítání aktuálního zůstatku FZ probíhá při každé události, která ovlivňuje výši tohoto zůstatku a v daných časových intervalech. Pokud by byl zůstatek záporný, automaticky dojde ke znemožnění registrace dalších obchodů příslušného SZ, které by jinak vedly k dalšímu čerpání nyní již záporného zůstatku, případně ke krácení registrovaných obchodů (trh s plynem) nebo k dalším opatřením snižujícím riziko na straně operátora trhu. V průběhu obchodování lze velikost FZ optimalizovat, například podle sezonních změn v objemech obchodování, ale vždy tak, aby byly zajištěné všechny již vzniklé nebo na základě registrací očekávané budoucí závazky. K přepočtu výše aktuálního zůstatku FZ dochází i v případě vzniku závazku ze strany OTE, a to tak, že dochází k navýšení celkového obchodního limitu SZ o tento závazek.

Řízení kreditního rizika

Aktuální kreditní riziko operátora trhu lze definovat jako sumu očekávaných, nebo již vzniklých a doposud neuhrazených závazků SZ vůči operátorovi trhu. To vzniká pouze z položek, ve kterých může vzniknout operátorovi trhu pohledávka, tj. z položek nebo typů obchodů finančně zúčtovaných prostřednictvím OTE. Naopak registrované domácí i zahraniční dvoustranné smlouvy

Principle of 100% Liability Hedging

This principle means that any theoretical risk exposure that may arise for a BRP is covered by instruments of credit risk management so that in the event of any expected or unexpected problems on the part of the BRP the Market Operator can meet its obligations toward the other BRPs and the transmission system operator. Balance responsible parties with an excellent financial standing may receive a financial security relief.

Principle of Equal Treatment for All Balance Responsible Parties

The RM OTE methodology, specifically in the area of credit risk management, is based on the principle of equal treatment of all balance responsible parties, whereby credit risk of each balance responsible party is managed separately. The reason for this approach is an effort to minimize the risk that the Market Operator would have to cover the loss from its own resources.

To mitigate any credit risk in the short term or permanently, BRPs may choose to transfer imbalance responsibility for a point of delivery between balance responsible parties, or to transfer total imbalance responsibility to another balance responsible party.

Principle of Financial Risk Management by CS OTE

The Market Operator primarily aims to minimize risks arising from a human error both on the part of balance responsible parties and its own staff. This system allows for automatic determining and hedging of current risks equally for all BRPs in a way that BRPs could optimize the amounts of their financial security and related costs. The sufficiency of the financial security is verified in CS OTE and the current financial security balance is adjusted for each event that might affect the security balance, and in the specific time intervals. If the balance is negative, registration of any other transaction of the respective balance responsible party is automatically invalidated to prevent any other drawdown of the already negative balance, or registered transactions (on the gas market) are reduced, or other measures are implemented to mitigate the Market Operator's risk. The amount of financial security can be optimized in the course of trading, for example according to seasonal changes in trading volumes, but always in such a way so as to hedge all current or future liabilities anticipated on the basis of submitted registrations. The available financial security is adjusted also in the event OTE's liability arises, where the respective BRP's trading limit is increased by the amount of this liability.

Credit Risk Management

The current credit risk of the Market Operator can be defined as a sum of expected, or already arisen and unsettled liabilities of a balance responsible party to the Market Operator. The risk pertains only to items from which liabilities to the Market Operator may arise, i.e. from items or types of transactions that are financially settled

nejsou finančně vypořádávané prostřednictvím operátora trhu, ale pouze se registrují technické hodnoty pro účel vypořádání odchylek. Tyto obchody tak samy o sobě nejsou finančně zajišťovány, ale je využívána informace o těchto kontraktech pro zajištění rizika z vypořádání odchylek.

Celková riziková expozice (nebo taky kreditní riziko operátora trhu) je tvořena následujícími dílčími rizikovými expozicemi:

- riziková expozice za odchylky pro elektřinu a plyn,
- riziková expozice za krátkodobý trh s elektřinou a plynem,
- riziková expozice za mimotoleranční odchylky a za trh s nevyužitou tolerancí pro plyn,
- riziková expozice za pevné ceny za činnosti OTE.

Riziková expozice za odchylky pro elektřinu a plyn

Rizikovou expozicí za odchylky na trhu s elektřinou se rozumí aktuální nevyrovnaná obchodní pozice stanovená na základě registrovaných platných smluvních hodnot a odhadovaných hodnot spotřeby odběrných míst zákazníků a výroby zdrojů. Operátor trhu stanovuje pro každou hodinu dodávky zvlášť rizikovou expozici za kladnou odchylku a rizikovou expozici za zápornou odchylku, přičemž pro ocenění rizikové expozice za kladnou odchylku použije operátor trhu tzv. Parametrickou cenu kladné odchylky a pro ocenění rizikové expozice za zápornou odchylku použije operátor trhu Parametrickou cenu záporné odchylky a větší z obou oceněných rizikových expozic (větší z obou částek) v každé hodině je v daný okamžik použita pro blokaci obchodního limitu. Obě parametrické ceny se stanovují z historických cen odchylek.

Po vyhodnocení odchylek dochází k nahrazení této pozice skutečným závazkem/pohledávkou SZ. Splacení závazku za odchylky znamená úplné uvolnění blokované části finančního zajištění.

Rizikovou expozicí za odchylky na trhu s plynem se rozumí riziková expozice za dodávku vyrovnávacího (bilančního) plynu, kterou místo subjektu zúčtování dodává do soustavy provozovatel přepravní soustavy, přičemž operátor trhu je jedinou protistranou vůči provozovateli přepravní soustavy a současně centrální protistranou pro zúčtování odchylek vůči SZ. Riziková expozice za plyn na odchylky vychází z principu trhu s plynem, kdy odchylka, kterou SZ způsobí, může být vyrovnána buď naturálně, tedy plynem ve dni D+2, anebo finančně za cenu vyrovnávacího plynu. Princip stanovení rizikové expozice vychází z rozdílu, který může vzniknout za část závazku dodat plyn do plynárenské soustavy a za část odebrat plyn z plynárenské soustavy.

Riziková expozice za část dodávky plynu je množství plynu, které subjekt zúčtování prodává bilaterálně na virtuálním prodejním bodě (VPB) a na krátkodobých trzích organizovaných operátorem trhu, přičemž do této rizikové expozice vstupuje nejen zobchodované množství na krátkodobých trzích, ale i registrovaný prodejní pokyn.

through OTE. Conversely, registered intra-state and foreign bilateral contracts are not financially settled through the Market Operator; merely their technical values are registered for the purpose of settlement of imbalances. As a result, these transactions are not financially secured, but information about these contracts is used for hedging risks arising from settlement of imbalances.

Total risk exposure (or the Market Operator's credit risk) is comprised of the following partial risk exposures:

- risk exposure arising from electricity and gas imbalances,
- risk exposure arising from the short-term electricity and gas markets,
- risk exposure arising from off-tolerance imbalances and from the unused tolerance gas market,
- risk exposure arising from fixed prices charged for OTE's operations.

Risk Exposure Arising from Electricity and Gas Imbalances

Risk exposure arising from imbalances on the electricity market means the current unbalanced trading position determined on the basis of registered valid contractual values and estimated values of consumption at customer-type points of delivery and source generation. The Market Operator determines for each supply hour risk exposure arising from a positive imbalance and risk exposure arising from a negative imbalance, respectively. To assess risk exposure for a positive imbalance, the Market Operator uses the parametric price of positive imbalance, and to assess risk exposure for a negative imbalance the Market Operator uses the parametric price of negative imbalance. The larger of the two assessed exposures (larger of the two amounts) at each hour is used to block the trading limit at any given time. Both parametric prices are determined from historical prices of imbalances.

After the evaluation of imbalances this position is replaced with the actual liability/receivable of the balance responsible party. Settlement of the liability arising from imbalances results in complete release of the blocked part of financial security.

Risk exposure arising from imbalances on the gas market means risk exposure arising from delivery of balancing gas, which is supplied to the system by the transmission system operator instead of the balance responsible party, whereby the Market Operator is the sole counterparty to the transmission system operator and, at the same time, the central counterparty for settlement of imbalances with the BRP. Risk exposure arising from gas used for imbalances is based on the gas market principle where an imbalance caused by a BRP may be settled in kind, i.e. by supply of gas on D+2 day, or financially at the price of balancing gas. The mechanism of risk exposure assessment is based on the difference that may ensue between the part of the obligation to supply gas to the gas system and the part of the obligation to take gas from the gas system.

Riziková expozice za část odběru plynu je výše nominovaného množství plynu na výstupních bodech přepravní soustavy – hraničních předávacích stanicích (HPS) a zásobnicích plynu (ZP), na výstupních bodech distribuční soustavy – přeshraničních plynovodech (PPL), množství plynu nominované na VPB k vyrovnání záporné odchylky a odhadovaná spotřeba odběrných míst zákazníků. Riziková expozice se snižuje o množství plynu, které subjekt zúčtování nakupuje na krátkodobých trzích organizovaných operátorem trhu (pouze již zobchodované množství) a bilaterálně na VPB, včetně množství plynu nominovaného na VPB k vyrovnání kladné odchylky.

Riziková expozice za organizovaný krátkodobý trh s elektřinou a plynem

V případě zajištění finančního vypořádání blokového, denního a vnitrodenního trhu s elektřinou a plynem je nutné z hlediska komodity zajišťovat pouze pokyny, které znamenají závazek SZ vůči OTE – typicky např. nákup elektřiny nebo plynu. Vzhledem ke skutečnosti, že na denním a vnitrodenním trhu s elektřinou je možné obchodovat za záporné ceny, zajišťují se i prodejní pokyny se zápornou cenou. V okamžiku registrace takového pokynu je na denním a vnitrodenním trhu blokován obchodní limit ve výši součinu poptávaného množství a uvedené ceny, v pokynu navýšené o DPH. V případě využití více bloků v pokynu na denní trh se blokováná částka počítá jako největší možná částka daná kumulovaným množstvím bloků a jednotlivých limitních kladných cen navýšených o DPH u nákupních pokynů a kumulovaným množstvím bloků a jednotlivých limitních záporných cen navýšených o DPH u prodejních pokynů. Ve druhé fázi, tj. po sesouhlasení denního trhu a/nebo vzniku obchodu na blokovém či vnitrodenním trhu, respektive po agregaci obchodní hodiny na vnitrodenním trhu s elektřinou, je výše blokace přepočtena na velikost součinu skutečně nakoupeného množství a výsledné kladné ceny navýšené o DPH, případně prodaného množství a sesouhlasené ceny, pokud je sesouhlasená cena záporná. Po tomto vyhodnocení CS OTE vygeneruje inkasní příkaz (na konci každého pracovního dne), po jehož zaplacení dojde k uvolnění příslušné blokované části obchodního limitu. Pokyny registrované na denní trh s elektřinou prostřednictvím systému PXE jsou zajišťovány na straně PXE a vypořádány také prostřednictvím jejího systému.

Vzhledem k tomu, že se na denním trhu s elektřinou a krátkodobých trzích s plynem obchoduje v měně EUR, ale systém kontroly finančního zajištění je v CZK, dochází k přepočtu rizikové expozice na CZK dle příslušného vypořádacího kurzu OTE.

V případě blokového trhu je systém navíc podpořen asynchronními kontrolami stavu FZ, které v závislosti na nedostatečnosti FZ v průběhu obchodování mohou anulovat nespávané objednávky na BT.

Risk exposure arising from the part of gas supply is the volume of gas that the balance responsible party sells bilaterally at the Virtual Trading Point (VTP) and on the short-term markets organized by the Market Operator; this risk exposure accounts not only for the traded volume on the short-term markets, but also for the registered sale bid.

Risk exposure arising from the part of gas offtake is the quantity of the nominated volume of gas at exit points of the transmission system, i.e. Border Deliver Stations (BDS) and Gas Storage (GS) facilities, at exit points of the distribution system, i.e. Cross-Border Gas Ducts (CGD), the volume of gas nominated at VTP for negative imbalance settlement, and the estimated consumption at customer-type points of delivery. The risk exposure is reduced by the quantity of gas purchased by the BRP on the short-term markets organized by the Market Operator (only the volume already traded) and bilaterally at VTP, including the volume of gas nominated at VTP for positive balance settlement.

Risk Exposure Arising from the Organized Short-Term Electricity and Gas Markets

In case of securing financial settlement of the block, day-ahead and intra-day electricity and gas markets, in respect of the traded commodity it is necessary to secure only bids that represent a liability of the balance responsible party to OTE – typically electricity or gas purchases. With regard to the option of trading at negative prices on the electricity day-ahead and intra-day markets, sale bids with negative prices are also secured. At the time of registration of such bid, the trading limit equalling the product of the demanded volume and the price quoted in the bid plus VAT is blocked on the day-ahead and intra-day markets. In the event of using more blocks in a bid submitted to the day-ahead market, the blocked amount is calculated as the highest possible amount of cumulated quantities of blocks and positive limit prices plus VAT for purchase bids, and cumulated quantities of blocks and negative limit prices plus VAT for sale bids. In the second phase, i.e. after matching the day-ahead market and/or executed trade on the block or intra-day markets, or after aggregation of the trading hour on the intra-day electricity market, the blocked amount is converted into the amount equalling the product of the actually purchased volume and the resulting positive price plus VAT or, in the event of a negative matched price, the sold volume and matched price. Following this evaluation, CS OTE generates a collection order (at the end of each business day); after the payment the respective blocked part of the trading limit is released. Bids registered on the day-ahead electricity market through the PXE system are secured by PXE and settled through the PXE system.

As trading on the day-ahead electricity market and short-term gas markets is executed in EUR, but the financial security control system is implemented in CZK, the risk exposure is adjusted for CZK in accordance with OTE's settlement exchange rate.

For the block market the system is additionally supported by asynchronous checks of FS balances; in the event the required FS

Riziková expozice za mimotoleranční odchylky a trh s nevyužitou tolerancí (plynárenství)

Riziková expozice SZ za mimotoleranční odchylky se počítá z předběžných hodnot odchylky SZ a předběžné systémové odchylky. Mimotoleranční odchylka vzniká SZ pouze v případě, pokud směr jeho odchylky je stejný jako směr systémové odchylky a její výše přesahuje objem tolerancí SZ stanovených dle Pravidel trhu. Cena mimotoleranční odchylky je stanovena dle Cenového rozhodnutí ERÚ. Takto stanovená hodnota rizikové expozice se kumuluje postupně v průběhu měsíce. Po zveřejnění skutečných hodnot je riziková expozice přepočtena. Subjekt zúčtování má následně možnost zobchodovat mimotoleranční odchylku na trhu s nevyužitou tolerancí, a to jak na bilaterálním trhu, tak i na anonymním trhu organizovaném operátorem trhu. Teprve nezobchodovaný objem mimotolerančních odchylek je uhrazen příslušným SZ a blokování obchodního limitu je ukončeno v okamžiku zpracování bankovního výpisu dokladujícího uhrazení daného závazku.

Vzhledem k tomu, že obchody s nevyužitou tolerancí na anonymním trhu organizovaném operátorem trhu jsou vypořádány přes operátora trhu, je nutné pokyny, které mohou znamenat závazek SZ vůči operátorovi trhu, zajišťovat také. Obchodní limit SZ je blokován ve výši částky nákupního pokynu, která převyšuje mimotoleranční odchylku SZ pro daný plynárenský den, přičemž se částka nákupního pokynu počítá z poptávaného množství tolerancí a ceny navýšené o DPH.

Nástroje řízení kreditního rizika

V současné době může SZ zajistit své budoucí a již vzniklé závazky vůči OTE těmito základními instrumenty:

- složením peněžních prostředků na účet operátora trhu (hotovost),
- neodvolatelnou bankovní zárukou vystavenou v CZK bankou nebo její pobočkou na území ČR splňující podmínku stanoveného aktuálního dlouhodobého ratingu minimálně na úrovni BBB+ (S&P, Fitch), resp. Baa1 (Moody's).

Nejpoužívanějším nástrojem jsou bankovní záruky, které v elektroenergetice zajišťují 62 % celkové hodnoty otevřené pozice operátora trhu k SZ, složené peněžní prostředky (hotovost) pak 38 % celkového objemu (nepatrný nárůst podílu bankovních záruk oproti roku 2012). V plynárenství je poměr jednoznačnější ve prospěch bankovních záruk. Jejich podíl je 83 %, zatímco peněžní prostředky tvoří 17 % z celkového objemu poskytnutého finančního zajištění. Zde je nutné upozornit na skutečnost neustálého vývoje tohoto poměru v průběhu roku, kdy zvláště v období svátků v prosinci dochází v elektroenergetice k dočasnému nárůstu složených peněžních prostředků z důvodu prodloužení vypořádacího cyklu obchodů. Zmíněné podíly využitých nástrojů jsou ke dni 31. 12. 2013, a jsou tudíž ovlivněny

balance is insufficient in the course of trading, non-matched orders on BM may be cancelled.

Risk Exposure Arising from Off-Tolerance Imbalances and Unused Tolerance Market (Gas Sector)

Risk exposure of subjects of settlement arising from off-tolerance imbalances is calculated from preliminary values of the BRP's imbalance and the preliminary system imbalance. An off-tolerance imbalance occurs for the BRP only in the event the direction of the BRP's imbalance is identical to the system imbalance direction and its volume exceeds the volume of the BRP's tolerance defined under the Market Rules. The price of the off-tolerance imbalance is set pursuant to the applicable ERO price decision. The calculated value of risk exposure is cumulated gradually in the course of the month. After publishing the real data, risk exposure is adjusted. Subsequently, the balance responsible party is allowed to trade any off-tolerance imbalances on the unused tolerance market, both on the bilateral market and on the anonymous market organized by the Market Operator. The remaining untraded quantity of off-tolerance imbalances is then settled by the BRP and the blocked trading limit is released at the time of processing a bank statement evidencing payment of the respective liability.

In respect of settlement of unused tolerance transactions on the anonymous market organized by the Market Operator, it is necessary to secure also bids from which liabilities of balance responsible parties to the Market Operator may arise. The BRP's trading limit is blocked in the amount of the purchase bid that exceeds the respective BRP's off-tolerance imbalance for the relevant gas day, whereby the amount of the purchase bid is calculated from the demanded volume of tolerance and the price with VAT.

Instruments for Credit Risk Management

Balance responsible parties may currently secure their future and existing payables to OTE using basic instruments as follows:

- cash deposits into the Market Operator's account;
- irrevocable bank guarantees issued in CZK by a bank or a bank branch operating in the Czech Republic that meet the condition of current long-term minimum rating of BBB+ (S&P, Fitch) or Baa1 (Moody's).

The most frequently used instruments are bank guarantees, which in the electricity industry account for 62% of the total open position of the Market Operator with respect to the BRP, followed by cash deposits accounting for 38% of the total volume (the share of bank guarantees moderately increased year-on-year). In the gas industry, bank guarantees are the predominantly used hedging instrument with a 83% share compared to a 17% share of cash deposits in the total volume of provided financial security. It needs to be pointed out that this ratio keeps changing in the course of the year; notably during the holiday season in December the proportion of deposited cash in the

(v elektroenergetice) zmíněným dočasným nárůstem složených peněžních prostředků.

Řízení rizika likvidity

Riziko likvidity operátor trhu řídí tvorbou dostatečné rezervy hotových peněžních prostředků. Tato rezerva je zajištěna podmínkou minimální výše finančního zajištění poskytnutého ve formě peněžních prostředků složených na účet operátora trhu – 10 % z celkového poskytnutého finančního zajištění, ne více než 20 mil. Kč. Toto je doplněno kontokorentními rámci na vypořádacích účtech OTE a procesem zpoždění debetních plateb oproti kreditním v délce tří dnů.

Z pohledu stability jsou nejjistější smluvené kontokorentní úvěry na vypořádacích účtech OTE, které jsou stanovené fixně vždy na jeden rok. Také likvidní rezervu tvořenou peněžními prostředky složenými na účet operátora trhu lze považovat za relativně stálou. Naopak poslední položka – rezerva likvidity ze zpoždění plateb, je velice volatilní (tzn. značně proměnlivá), a to i v horizontu jednoho dne. Největší vliv na tuto skutečnost mají rozdílné délky vypořádacího cyklu u jednotlivých bank, kombinované s platební morálkou SZ. Problematickým z hlediska likvidity je i odlišné zdanění DPH tuzemských a zahraničních účastníků.

Co se týče ceny těchto instrumentů, je nepřímo úměrná jejich stabilitě. V případě složených peněžních prostředků se operátor trhu zavázal vyplácet pravidelný přírůstek, jehož velikost je dána vývojem tržních podmínek. Při použití této rezervy tak operátor trhu nese náklad ve výši těchto přírůstků. Nejlevnějším zdrojem je polštář ze zpoždění plateb, který v případě bezproblémové platební morálky SZ přináší přírůstky, jež operátorovi trhu kompenzují vzniklé náklady při dočasných platebních problémech některého ze SZ v jiných dnech.

Kromě již uvedeného lze za nástroje řízení finančních rizik (tj. rizika likvidity i kreditního rizika) dále považovat i povolení k inkasu závazků SZ z účtů SZ, dále právo pozdržet platby a právo jednostranného zápočtu závazků s pohledávkami v případě platební neschopnosti SZ.

energy sector rises temporarily due to the extended trade settlement cycle. The foregoing statistics were available as at 31 December 2013, therefore they reflect the aforementioned growth in cash deposits in the power sector.

Liquidity Risk Management

The Market Operator manages liquidity risks by creating a sufficient reserve of cash. This reserve is secured by the condition of a minimum amount of financial security provided in the form of cash deposited into the Market Operator's account – 10% of the total provided financial security, but not more than CZK 20 million. These instruments are compounded with overdraft frameworks within OTE's settlement accounts and the process of delaying debit payments vs. credit payments by three days.

In terms of stability, the most secure instruments are overdraft loans agreed upon for OTE's settlement accounts. These loans are fixated for a year. Also relatively stable is a liquidity reserve comprised of cash deposited into the Market Operator's account. Conversely, the last item – a liquidity reserve from delayed payments – is very volatile (i.e. considerably variable), even within a single day. This is mostly due to different durations of the settlement cycle at different banks, in addition to varying payment discipline of balance responsible parties. Differences in VAT taxation of local and foreign market participants are also unfavourably affecting liquidity.

Prices of the aforementioned instruments are inversely proportional to their stability. In case of deposits made, the Market Operator has pledged to pay out accruals regularly, the amount of which is depends on market conditions. If this reserve is used up, the Market Operator bears the costs in the amount of these accruals. The cheapest source is the cushion from delayed payments which, provided the BRP's payment discipline is good, yields accruals that compensate for the Market Operator's expenses incurred in case of temporary payment problems of any of the balance responsible parties on other days.

In addition to the above described instruments, other instruments for financial risk management (i.e. liquidity risk and credit risk) include an authorization for direct collection of payables of the balance responsible parties from their accounts, the right to delay payments, and the right of a unilateral offset of payables against receivables in case of the relevant BRP's insolvency.

**SEZNAM SUBJEKTŮ ZÚČTOVÁNÍ A ÚČASTNÍKŮ KRÁTKODOBÝCH TRHŮ V OBOU KOMODITÁCH
K 31. 12. 2013**
**OVERVIEW OF BALANCE RESPONSIBLE PARTIES AND SHORT-TERM MARKET PARTICIPANTS
IN BOTH COMMODITIES AT 31 DECEMBER 2013**

Účastník • Participant	Země Country	Elektřina • Electricity			Plyn • Gas	
		Subjekt zúčtování Balance responsible party	Krátkodobé trhy Short-term market	Vyrovňovací trh Balancing market	Subjekt zúčtování Balance responsible party	Krátkodobé trhy Short-term market
A.En. CZ, s.r.o.	CZ	•	•			
AKCENTA ENERGIE a.s.	CZ	•	•			
ALPIQ ENERGY SE	CZ	•	•	•		
Alpiq Generation (CZ) s.r.o.	CZ	•	•	•		
Amper Market, a.s.	CZ	•	•	•		
Axpo Trading AG	CH	•	•	•	•	•
B.E.K. Group CZ s.r.o.	CZ	•	•			
BCF - ENERGY s.r.o.	CZ	•	•			
Blue-Gas s.r.o.	CZ				•	•
BOHEMIA ENERGY entity s.r.o.	CZ	•	•		•	•
BP ENERGY EUROPE LIMITED	UK				•	•
CARBOUNION BOHEMIA, spol. s r.o.	CZ	•	•		•	•
CARBOUNION KOMODITY, s.r.o.	CZ	•	•	•	•	•
CENTRAL COUNTERPARTY, a.s.	CZ	•	•			
CENTROPOL CZ, a.s.	CZ	•	•	•		
CENTROPOL ENERGY, a.s.	CZ	•	•		•	•
CENTROPOL TRADING, s.r.o.	CZ				•	•
CITIGROUP GLOBAL MARKETS LIMITED	UK	•	•			
COMFORT ENERGY s.r.o.	CZ	•	•			
CONTE spol. s r.o.	CZ				•	•
COOP ENERGY, a.s.	CZ	•			•	•
Czech Coal a.s.	CZ	•	•	•		
CZENERGIE4U s.r.o.	CZ	•			•	•
ČEPS, a.s.	CZ	•	•	•		
Česká plynárenská a.s.	CZ				•	•
Českomoravský cement, a. s.	CZ	•	•			
ČEZ Prodej, s.r.o.	CZ	•	•	•	•	•
ČEZ, a. s.	CZ	•	•	•	•	•
Dalkia Commodities CZ, s.r.o.	CZ	•	•	•	•	•
Dalkia Česká republika, a.s.	CZ	•	•	•		
Danske Commodities A/S	DK	•	•	•	•	•
DB Energy Commodities Limited	UK	•	•			
Dopravní podnik Ostrava a.s.	CZ	•	•			
DUON Marketing and Trading S.A.	PL	•	•	•		
e&t Energie Handelsgesellschaft m.b.H.	AT	•	•			
E.ON Energie, a.s.	CZ	•	•	•	•	•
E.ON Global Commodities SE	DE	•	•		•	•
EDF Trading Limited	UK	•	•	•		

Účastník • Participant	Země Country	Elektřina • Electricity			Plyn • Gas	
		Subjekt zúčtování Balance responsible party	Krátkodobé trhy Short-term market	Vyrovňovací trh Balancing market	Subjekt zúčtování Balance responsible party	Krátkodobé trhy Short-term market
Edison Trading S.p.A.	IT	•	•			
Ekologické Zdroje Energie s.r.o.	CZ	•	•	•		
Electrabel	BE	•	•			
Elektrárna Chvaletice a.s.	CZ	•	•	•		
Elektrárny Opatovice, a.s.	CZ	•	•	•		
ELGAS Energy, s.r.o.	CZ	•	•		•	•
ELIMON a.s.	CZ	•	•		•	•
EnBW Trading GmbH	DE	•	•			
Eneka s.r.o.	CZ	•			•	•
Enel Trade S.P.A.	IT	•	•			
Enepa Trade s.r.o.	CZ	•	•	•		
Energana s.r.o.	CZ	•	•			
Energie2, a.s.	CZ	•	•		•	•
Energotrans, a.s.	CZ	•	•	•		
Energy Financing Team (Switzerland) AG	CH	•	•			
ENOI S.P.A.	IT				•	•
EP Energy Trading, a.s.	CZ	•	•	•	•	•
Erste Energy Services, a.s.	CZ	•	•	•		
ETC - ENERGY TRADING, s.r.o.	CZ	•	•			
EURO GAS HOLDING a.s.	CZ				•	•
Europe Easy Energy a.s.	CZ	•	•		•	•
EXEN s.r.o.	CZ	•	•			
Ezpada s.r.o.	CZ	•	•	•		
FERTGAS Handels GmbH	AT				•	•
FITEN SPÓLKA AKCYJNA	PL	•	•			
FONERGY s.r.o.	CZ	•	•		•	•
Fosfa akciová spoločnosť	CZ	•	•			
Freepoint Commodities Europe LLP	UK	•	•			
Gama Investment a.s.	CZ			•		
Gazprom Marketing & Trading Limited	UK	•	•		•	•
GDF SUEZ Prodej plynu s.r.o.	CZ				•	•
GDF SUEZ Trading	FR	•	•		•	•
GEN-I, d.o.o.	SI	•	•			
GOLDMAN SACHS INTERNATIONAL	UK	•	•			
Greenex s.r.o.	CZ				•	•
Gunvor International B. V.	NL				•	•
HALIMEDES, a.s.	CZ				•	•
HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE d.o.o.	SI	•	•			
J.P. Morgan Energy Europe s.r.o.	CZ	•	•	•		
JAS Energy Trading s.r.o.	SK	•	•			
Jihomoravská plynárenská, a.s.	CZ	•			•	•
JWM Energia Sp. z o.o.	PL	•	•			
KAVALIERRGLASS, a.s.	CZ	•	•			
K-Gas s.r.o.	CZ				•	•

Účastník • Participant	Země Country	Elektřina • Electricity			Plyn • Gas	
		Subjekt zúčtování Balance responsible party	Krátkodobé trhy Short-term market	Vyrovnávací trh Balancing market	Subjekt zúčtování Balance responsible party	Krátkodobé trhy Short-term market
Koch Supply & Trading Sarl	CH				•	•
KoM-SOLUTION GmbH	DE	•	•			
KOMTERM energy, s.r.o.	CZ				•	•
LAMA energy a.s.	CZ	•	•	•	•	•
Lumen Energy a.s.	CZ				•	•
Lumius, spol. s r.o.	CZ	•	•	•	•	•
MAGNA E.A. s.r.o.	SK	•	•			
MERCURIA ENERGY TRADING SA	CH	•	•		•	•
Merrill Lynch Commodities (Europe) Limited	UK	•	•			
MIROMI energy, a.s.	CZ				•	•
MND a.s.	CZ	•			•	•
MND Gas Storage a.s.	CZ				•	•
Morgan Stanley Capital Group Czech Republic, s.r.o.	CZ	•	•			
MVM - ADWEST Marketing und Handelsgesellschaft m.b.H.	AT	•	•			
MVM Partner Energiakereskedelmi ZRt.	HU	•	•			
Nano Energies Trade s.r.o.	CZ	•	•	•		
Neas Energy A/S	DK	•	•	•	•	•
NET4GAS, s.r.o.	CZ				•	•
PGE Trading GmbH, org. složka	CZ	•	•			
PGNiG Sales & Trading GmbH	DE				•	•
Plzeňská energetika a.s.	CZ			•		
Plzeňská teplárenská, a.s.	CZ			•		
POWER EXCHANGE CENTRAL EUROPE, a.s.	CZ		•			
Pragoplyn, a.s.	CZ				•	•
Pražská energetika, a.s.	CZ	•	•	•	•	•
Pražská plynárenská, a.s.	CZ				•	•
Příbramská teplárenská a.s.	CZ	•	•			
Raw & Refined Commodities s.r.o.	CZ	•	•			
RD CZ Energy s.r.o.	CZ	•	•			
Repower Trading Česká republika s.r.o.	CZ	•	•			
RIGHT POWER ENERGY, s.r.o.	CZ	•	•			
RIGHT POWER TRADING, s.r.o.	CZ	•	•			
RWE Energie, s.r.o.	CZ	•	•	•	•	•
RWE Gas Storage, s.r.o.	CZ				•	•
RWE Key Account CZ, s.r.o.	CZ	•	•		•	•
RWE Supply & Trading CZ, a.s.	CZ				•	•
RWE Supply & Trading GmbH	DE	•	•		•	•
Severomoravská plynárenská, a.s.	CZ	•			•	•
Slovenské elektrárne, a.s.	SK	•	•	•		
Slovenský plynárenský priemysel, a.s.	SK				•	•
Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	CZ	•	•	•		
SPP CZ, a.s.	CZ				•	•
SSE CZ, s.r.o.	CZ	•	•		•	•

Účastník • Participant	Země Country	Elektřina • Electricity			Plyn • Gas	
		Subjekt zúčtování Balance responsible party	Krátkodobé trhy Short-term market	Vyrovnávací trh Balancing market	Subjekt zúčtování Balance responsible party	Krátkodobé trhy Short-term market
Stabil Energy s.r.o.	CZ				•	•
Statkraft Markets GmbH	DE	•	•	•		
Statoil ASA	NO				•	•
TAURON Czech Energy s.r.o.	CZ	•	•	•	•	•
TEI Deutschland GmbH	DE	•	•			
Teplárny Brno, a.s.	CZ	•	•	•		
TINMAR-IND S.A.	RO	•	•			
TRADEA Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	PL	•	•			
Vattenfall Energy Trading GmbH	DE	•	•		•	•
V-Elektra, s.r.o.	CZ	•	•			
VEMEX Energie a.s.	CZ	•	•	•	•	•
VEMEX s.r.o.	CZ				•	•
VERBUND Trading Czech Republic s.r.o.	CZ	•	•			
VNG Energie Czech s.r.o.	CZ				•	•
Východočeská plynárenská, a.s.	CZ	•			•	•
WINGAS GmbH	DE				•	•
Západomoravská energetická s.r.o.	CZ				•	•

OTE, a.s. – Poskytovatel komplexních služeb na trhu s elektřinou a plynem v České republice

- spolehlivé zpracování a výměna dat a informací na trhu s elektřinou a trhu s plynem prostřednictvím centra datových a informačních služeb 24 hodin, 7 dnů v týdnu,
- organizování krátkodobého trhu s elektřinou a plynem,
- zúčtování a vypořádání odchylek mezi smluvními a skutečnými hodnotami dodávek a odběrů elektřiny a plynu,
- poskytování technického a organizačního zázemí pro změnu dodavatele elektřiny a plynu,
- administrace výplaty podpory obnovitelných zdrojů energie,
- vydávání a správa systému záruk původu elektřiny z obnovitelných zdrojů,
- správa národního rejstříku jednotek a povolenek na emise skleníkových plynů.

Kontakt:

OTE, a.s.
Sokolovská 192/79
186 00 Praha 8
Tel: + 420 296 579 160
ote@ote-cr.cz
www.ote-cr.cz

OTE, a.s. – provider of comprehensive services on the electricity and gas markets in the Czech Republic

- Reliable data and information processing and exchange on the electricity and gas markets through the Data and Information Service Centre, 24 hours a day, seven days a week;
- Organizing the short-term electricity and gas markets;
- Clearance and financial settlement of imbalances between the contracted and metered values in supplies and consumption of electricity and gas;
- Provision of technical and organizational support for change of electricity and gas supplier;
- Administration of payments of subsidies for renewable energy sources;
- Issuance and administration of guarantees of origin of electricity from renewable sources;
- Administration of the national registry for trading of greenhouse gas emission units and allowances.

Contact:

OTE, a.s.
Sokolovská 192/79
186 00 Praha 8
Tel: + 420 296 579 160
ote@ote-cr.cz
www.ote-cr.cz

Poznámky

Notes

